Digitized by Google

Digitized by Google

8.185

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

VARIORVM
INTRA
ITALIAM
MONVMENTORVM
INSCRIPTIONES
EX PLVRIBVS
IN ITINERE DESCRIPT
EDITAE

AB

AMADEO De BENIGNIS.

STREGAE SILESIORVM

EX OFFICINA JOAN. GODO-
FREDI WEBERI.

CIϽ IϽC CXV.

Digitized by Google

4·8·'85

Digitized by Google

REVERENDISSIMO
ET. ILLVSTRISSIMO
DOMINO
DN. DOMINICO
DIVINA. PROVIDENTIA
SACRI. ORDINIS. CISTERCIEN-
SIS. COENOBII. GRISSOVIENSIS
ABBATI
IN. THERMIS. HIRSCHBERGEN-
SIBVS. PRAEPOSITO. PERPETVO
CAESAREO. CONSILIARIO
QVOD
POST. PRAESTITAM. QVOTIDIE
DEO
IN. SACRO. QVOD. SVSTINET. MVNERE
PIETATEM. SVMMAM
ET. POST. PROBATAM. SEMPER
CAESARI. PATRIAEQVE
DIFFICILLIMIS. TEMPORIBVS

)(2 In

by Google

Digitized by Google

4. 8. 185

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

VARIORVM
INTRA
ITALIAM
MONVMENTORVM
INSCRIPTIONES

EX PLVRIBVS
IN ITINERE DESCRIPT
EDITAE

AB

AMADEO De BENIGNIS.

STREGAE SILESIORVM
EX OFFICINA JOAN. GODOFREDI WEBERI.
CIϽ IϽC CXV.

4·8·185.

Digitized by Google

REVERENDISSIMO
ET. ILLVSTRISSIMO
DOMINO
Dn. DOMINICO
DIVINA. PROVIDENTIA
SACRI. ORDINIS. CISTERCIEN-
SIS. COENOBII. GRISSOVIENSIS
ABBATI
IN. THERMIS. HIRSCHBERGEN-
SIBVS. PRAEPOSITO. PERPETVO
CAESAREO. CONSILIARIO
QVOD
POST. PRAESTITAM. QVOTIDIE
DEO
In. SACRO. QVOD. SVSTINET. MVNERE
Pietatem. Summam
ET. POST. PROBATAM. SEMPER
CAESARI. PATRIAEQVE
DIFFICILLIMIS. TEMPORIBVS

IN PVBLICIS
ORDINVM. SCHWID-NICENSIVM. ET. JAVO-RENSIVM. CONVENTIBVS

FIDEM. ET. AMOREM
MAXIMOS. SIC. PRO. RE. DIVINA. ET. PVBLICA
SUSCEPTOS. LABORES
IN. INSTRVCTISSIMA. BIBLIOTHECA
STVDIIS. QVOQVE. LIBERALIORIBVS
SAEPIVS. COMPENSARE. SOLEAT
HASCE
IN. ITINERE. ITALICO
COLLECTAS

INSCRIPTIONES

IN QVIBUS
ILLVSTRIA. IN. ECCLESIAM
ET. REMP. MERITA
PRAEMIAQVE. VIRTVTIS. AMPLISSIMA
JVSTE. ADMIRAMVR

L. M. Q.
D. D. D.

AMADEVS de BENIGNIS.

Digitized by Google

PRAEFATIO.

* * *

LECTORI BENEVOLO S.

URbis agrique Schwidnicenſis Monumentorum Inſcriptiones cum Joannes Godofredus Weberꝰ non incelebris apud Stregenſes Typographus in Lucem publicam edere, novasque iisdem nitidius deſcribendis comparatas Literarum formas Rerum Sileſiacarum Amatoribus commendaturus Specimen aliquod Simonis GRVNAEI Sileſiorum Mo-

numentis, quae tamen poſt eorum *pericula Lignitii 1602. in 8.* edita fruſtra expectavit Sileſia, *Baſilienſium Monumentorum Antigrapha* ibidem anno eodem praemittentis exemplo motus dare conſtituiſſet: haſce, quas in itinere anno Seculari cIↄ Iↄcc. per Italiam ſuſcepto ex variis cultiſſimae provinciae Monumentis collegeram inſcriptiones ut ſibi hunc in finem traderem, a me expetiit. Nec invitus ejusdem precibus locum dedi, quod intelligerem, non ingratas eſſe poſſe eruditis eas delicias, quibus jam dudum Viri clariſſimi in ſuis itineribus non leviter delectati fuerunt,

quae-

quaeque non exiguam Hiſtoriae Eccleſiaſticae, Civili, & literariae, recentioris maxime aevi, lucem adferre, ipſamque ſimul magnopere adjuvare poſſunt. Vt taceam quam ADDISONIVS Anglus in iis annotationibus, quas de itinere per varia Italiae loca confecto Londini Ao. 1705. ſua lingva edidit, Inſcriptionum Collectioni utilitatem voluit attribuere. (a) Licet ſimile inſtitutum irrideant MATANASII non nulli, quibus ſua tantum, nec, niſi ex Saturnino ſeculo, vel à Numae tempore deducta, incurioſis quippe recentium

 per-

(a) V. *les Nouvelles de la Republique des lettres de Mr.* Bernard *l'ann 1706. mois de ſept. p. 332.*

perplacent: quos ſuo ſenſu abundare facile conceſſerim, neque iis, ut omnem totius rei antiquariae Graecae & Romanae theſaurum divinis ſuis commentariis inferant, utque celeberrimi ex cultioribus Europae partib9 Bibliopolae accurrant, & de ſumptibus, quisnam eorum primus vel unicus tanto operi publicando neceſſarios conferat, inter ſe diſceptent, invidebo; modo & aliis ſuis deliciis, quas ex noviſſimorum temporum Monumentis percipere ſibi videntur, perfrui ſinant. Alii fortaſſis me facile hoc labore ſuperſedere potuiſſe cenſebunt, quod jam antea diverſis tempori-

bus

bus variae Inſcriptiones, quæ ſingularis Virorum Clariſſimorum induſtria ex recentioribus Monumentis intra Italiae Fines poſitis deſcripſit, in lucem publicam prodierint. Etenim Laurentius SCHRADAEVS A. 1592. *Helmaeſtadii in fol. Monumentorum Italiae lib. IV.* edidit. Jacobus Philippus THOMASINVS *Patavinas* Ao. 1654. & hunc ſecutus Jacobus SALOMONIVS *Agri Patavini Inſcriptiones ſacras & profanas Patavii* Ao. 1696. in 4.to vulgavit. Franciſcus CAESARINVS, Joannes Jacobus VALERIVS, *Mediolanenſes*: Joannes PVRICELLVS *Ambroſianae Baſilicae Inſcriptiones* luci expoſu-

)(5 erunt

unt publicae. (b) Franciſ-
um Mariam BORDOCCHIVM *recentes Bononienſes* ſolertiſſime collegiſſe Carolus Caeſar MALVASIA (c) perhibet. Alii, & in iis Maximilianus MISSONIVS, qui ultra ccc Epitaphia in ſuo per Italiam itinere ſe deſcripſiſſe teſtatur, (d) non paucas Itinerariis ſuis inſeruere. Multi quoque cum Vrbium, aliorumque locorum deſcriptionibus nec titulos Monumentorum quae in illis viſuntur, ſimul referre omiſerunt: quique ſummorum Pontificum,
Car-

(b) Philippus Picinellus *in Atheneo Eruditorum Mediolanenſium* p. 207. 303. & 325.

(c) *In. Marmoribus Felſineis, ſect. IV. p. 167.*

(d) V. *ſon Voyage d' Italie, Tome III. p. 266.*

Cardinalium, Sacrorum Antiſtitum, Proregum Neapolitanorum, imo & cœterorum ex Italia Eruditorum Vitas, & res ab ipſis geſtas in publicum emiſerunt, ut Alphonſus Ciacconius, Auguſtinus Oldoinus, (e) Ferdinandus Vghellus, (f) Philippus Bonannus, (g) Dominicus Antonius Parrinus, (h) Hieronymus Ghilinus, (i) Nicolaus Toppius,

(e) *In Vitis & Rebus geſtis Pontificum Romanorum, & S.R.E. Cardinalium. Romae. 1677. in fol.*

(f) *In Italiae ſacrae opere diverſis annis Romae 9. Tomis in fol. edito.*

(g) *In Numiſmatibus Pontificum Tomis II. Romae 1699. in fol. editis.*

(h) *Nel theatro Eroico e Politico de Governi de Vice Re del Regno di Neapoli ſtampato in Neapoli. 1692. in 12.*

(i) *In theatro Virorum Eruditorum, Venetiis. 1647. in 4to.*

PIVS, (k) Proſper MANDOSIVS, (l) aliiq; plures, quos omnes & ſingulos hic enumerare mei nunc non eſt inſtituti, ſimul & Monumentorum, quae vel illi viventes erigi fierique curarunt, vel defunctis ipſis alii poſuerunt elogia ſuis obtulere lectoribus. Nathan CHYTRAEVS *in deliciis Variorum in Europa Itinerum*, Franciſcus SCHWERTIVS *in deliciis Chriſtini Orbis*, Otto AICHERVS *in theatro Funebri*, &, *in horto variarum Inſcriptionum* plurimas Italicas dederunt; qui idem *Aicherus* tamen pleraſque ex *Laurentii Schradaei* Monu-

(k) *In Bibliotheca Neapolitana. 1678. in fol. edit.*
(l) *In Bibliotheca Romana 1682. & 1692. in 4. edit.*

Monumentis in utrumque o-
pus ſuum transmiſiſſe, ſimulq;
nomen ejus, quod fortasſis li-
ber prohibitae lectionis eſſet,
reticuiſſe mihi videtur. quoni-
am autem publica Monumen-
ta cuiuis Peregrinantium pa-
tent, neq; tam facile eſt recen-
ſitos auctores per tot viarum
anfractus & molestias ubivis
locorum circumferre, & ex
iis, quaenam ab aliis jam anno-
tata fuerint, diſcere: Fieri qui-
dem vix potuit, quin non nul-
la, quamvis perpauca, quae
in enarratis libris jam reperi-
untur, a me quoque deſcripta
fuerint. Cum tamen illi libri
noſtris in oris raro videantur
leganturve, vel Inſcriptiones,
aliter

liter, quam ego eas legi, retulerint: Vel eum ordinem literarum, quo ſcriptae fuerunt, & quem ubique, quoad ejus facere potui, obſervare ſtudui, neglexerint: & recentiores vix annum CIↃ IↃC LXX. ſupergrediantur; me in iis, quas Tibi, Lector amice, nunc ſiſto, ſupervacaneam operam haud navaſſe, nec Tibi nauſeã, quaſi crambe bis cocta creaturum confido. Neque enim vanae gloriae captandae, quã nullam prorſus hac opella me conſequi poſſe intelligo, ſed ſtudii, quo typographus humaniſſimus erga rem literariam, Sileſiacamque imprimis fertur excitandi & promo-

vend.

vendi cauſa eas in publicum exire paſſus ſum. Tres indices iisdem adjunxi, qui in aliis collectionibus deſiderantur, & ſine quorum adminiculo ejusmodi libri vix uſui alicui eſſe poſſunt. Plures Tibi offerre potuiſſem, niſi plerasque in tabulas jam relatas nives & imbres in difficillimo per Alpes in Gallias tranſitu deleviſſent. Fruere interim, Lector Benevole, iis, quae ex multis ſuperſtites ſunt: eamque voluptatem, quam olim in literato itinere, dum alii tantum artificis manus mirabantur, in iis deliciis ſenſi, quaeque etiam nunc inter taedioſa horum tem-

temporum Fori jurgia, & inextricabiles litium nodos verſanti commotum afflictumque reficere atque erigere ſolent animum, ex iisdem deliciis Tu quoque cape.

VALE.

Digitized by Google

VERONAE

I. In frontiſpicio Templi S. GEORGI.

NVMINI SANCTO PROPITIATO
DIVI GEORGI,
POLLENTIS, POTENTIS, INVICTI
PIE, RITE, SOLEMNIVS
DICATVM ESTO!

II. In Hortis Comitis JVSTI

1 Sub Statua Cereris.

NE QVID VENERI
DEESSET
CVM BACCO CERES
ASSOCIATVR.

---

2 Sub Statua Veneris.

SINE ME LAETVM
NIHIL EXORITVR:
STATVA IN VIRIDARIO
MIHI POSITAEST
VT IN VENERE VENVS
ESSET.

---

3 Sub Statua Bacchi.

AMBVLATOR NE
TREPIDES.
BACCVM AMATOREM
NON BELLATOREM
AD GENIVM LOCI
DOMINVS P,

BONONIAE

1 In Monaſterio S. Michaelis
in Bosco.

D. O. M.
SACRVM OLIM
Dvo. Ptri. BENEDICTO SACELLVM
QVOD
MERITIS BAPTISTAE COSPII
PATRITII ET SENATORIS BONONIEN.
OLIVETANA FAMILIA CONCESSERAT,
INCORRVPTA BENEVOLENTIA
ERGA
JOAN. PAVLVM ANGELVM
LAVRENTIVM ET PHILIPPVM
EJVS DESCENDENTES AC NEPOTES
D. CONSTANTIVS DE ZANIS
HVJVS MONASTERII ABBAS
OB PRAESTANTIOREM ECCLE-
SIAE ORNATVM

DIVI

DIVI CLEMENTIS
PERMVTAVIT.
ANNO DNI. MDCLXIV.

2. ibidem ad picturas.

D. O. M.

INGENS HOC ARTIS SVAE MIRACVLVM TEMPORIS INJVRIA AC FERE INVIDIA LACERVM MAGNVS GVIDO RHENIVS SPONTE MISERATVS, VT AMORI, GENIO, GLORIAE SVAE CONSVLERET, FAMAE OCVLIS PERENNATVRVM POSVIT ANNO SAL. CIↃ IↃC XX II.

3. ibidem.

D. O. M.

DOMICILIVM HOC
D. MICHAELI ARCHANGELO, COE-
LESTIS MILITIAE PRINCIPI
SACRVM
VT TERRESTRIS MILITIAE STREPITV PER-
PETVO EXIMERET
CLEMENS. IX. P. OPT. MAX.
MILITARES COPIAS HVC STARE
DIPLOMATE VETVIT SVO
CONSTANTIO DE ZANIS PROC. COEN.
NVNC
EPISCOPO IMOLENSI CVRANTE.
FACTI MEMORIA NE PEREAT

MONVMENTVM HOC
QVOD ET PONTIFEX INDVLGENTISS.
JVSSERAT
D. CLEMENS VALERIANVS CATANEVS
ABBAS POSVIT
ANNO MDCXCIII.

4. in Frontiſpicio alterius Templi

D. O. M.
VRBANO VIII. PONT.
JVLIVS SACCHETTVS
S.R.E. CARD. LEG.
APERTA VIA
JVLIA
EX S. C. DICTA:
TEMPLO,
PONTE, PLATEA
CONSTRVCTIS
JO. BAPT. CORIVS PANNELINVS
PROLEG.
PR. P. CVRAVIT. MDCXXXV.

5. In

5. In templo S. Pauli.

D. O. M.

BERNARDINO CARDINALE SPADA
BONONIENSI LEGATIONE FELICITER
DEFVNCTO
FAMILIA SPADA
PRIMOGENIAM SOBOLEM
EX ÆMILIA PROVINCIA BONONIAM
TRADVXIT,
ARAQVE MAXIMA
ET ANTERIORE TEMPLI HVJVS FACIE CON-
STRVCTA
PIETATIS JVXTA, ET GENERIS
IN HAC VRBE FVNDAMENTA POSVIT.
ANNO SAL. MDCXXXII.

6. In Bibliotheca
Monaſterii Dominicanorum.

QVAM
ILLmi. OLIM CONSORTES
D. LVDOVICVS ET D. JOANNA DE BOLO-
GNINIS
BIBLIOTHECAM
MVNIFICENTISSIMA PIETATE
A SOLO EREXERVNT,
AD HANC FORMAM
DEPICTAM, DOLATAM, INSCVLPTAM,
ORNATAM,
P. P. HVJVS ALMI COENOBII

DEI
ET PATRIARCHÆ DOMINICI
PECVLIARI PATROCINANTE PROVIDENTIA
ILLVSTRARVNT.
ANNO REPAR.nis 1694.

7. In Aedibus Rhanucianis.

PALATIVM MAGNIFICE INCHOATVM,
M. ANT. SEN. ET PORRECTÆ COMES VII.
PARI ANIMO AVXIT:
SEN. ET COMES ANNIBAL FILIVS
PATERNÆ DIGNITATIS MEMOR
SCALIS, REGIONIBVS, PICTVRIS DISTINXIT
A. D. MDCVC.

In agro Lauretano Bononiam verſus.

1. Inſcriptio Fontis.

SEDENTE
GREGORIO XIII. BONON.
PONT. OPT. MAX.
JVLIVS FEL. DE RVER
CARD. VRB. LAVRETANÆ DOMVS PROTEC.
COMMODITATI PEREGRINORVM HVC QVO-
TIDIE
DEVOTIONIS ERGO CONFLVENTIVM VIAM
HANC CVM IRRIGVIS FONTIBVS IN HANC
AMPLITVDINEM ET DIMENSIONEM
STERNI ET MVNIRI JVSSIT

CV-

ÇVRANTE R. SAXATELLO
IMOLEN. GVBERNATORE
ANNO MDLXX III.

Ibidem
2. in altera fontis parte.
D. O. M.
ANNVENTIBVS MAXIMIS PONTIFICIBVS
ALEXANDRO VII.
ET CLEMENTE IX.
CARDINALIBVS VERO BARBERINIS
ANTONIO PROTECTOREM AGENTE
CAROLO VICARIAM OPERAM PRAESTANTE
QVAE FINITIMA AEQVORI
FRVGIFERA PROSPICIS AEQVORA
NAZARENI SACELLI ILLVC EX ILLYRICO
PRIMVM VOLANTIS
MOX AVOLANTIS AEMVLA
E RICENETENSIVM POTESTATE
IN LAVRETANAE VIRGINIS DITIONEM
CONCESSERE.
OPTIMA QVIPPE À CHISIO SIDERE AVSPICIA
BENEFICAM A BARBERINIS APIBVS IN-
DOLEM
A RHOMBO AVTEM ROSPIGLIOSO PECTORIS
FIRMITATEM MVTVATVS
VINCENTIVS CAROLVS OTHO MATHELICA
PATRITIVS ROMANVS

LAVRETI GVBERNATOR
ANGELICO INVITATVS MINISTERIO
TRANSLATIONE HAC PRÆSTITIT

AVTHORES PROINDE EX --- RATI VIRGINEI CENSVS
MEMNONIO FELICIVS MARMORE
HAEC SAXA AD PRAECONIVM ERVDITAE
POSTERITATI COMMENDANT:
DVM GEMINI ROMANI SOLIS
ET GEMINORVM IN VATICANA PVRPVRA
PARELLIORVM
RADIOS OPPORTVNE PRAESVL EXCIPERET
AD ILLVSTRANDVM LAVRETANAE DOMVS
AERARIVM
ANNO SALVTIS MDCLXVIII. REGIMINIS
SVI XVI.

LAVRETI

In templo

1 Monumentum à Joh. III. Pol. Rege ob Victoriam ad Parkanum, erect.

DEIPARÆ LAVRETANÆ
CVJVS INTER VETERES ÆDIFICII RVINAS
REPERTA IMAGINE VICTORIAS OMINANTE
OPEM IMPLORAVIT AC PRÆSENTISSIMAM
SENSIT
JOHANNES III. POLONIÆ REX

TVR-

TVRCIS AD PARKANVM MEMORABILI CLADE CÆSIS
PRÆCIPVVM VEXILLVM AB IISDEM RAPTVM
DEVOTI GRATIQVE ANIMI MONVMENTVM
MISIT
INNOCENTIO XI. P. M.
FOEDERATORVM IN TVRCAS CHRISTIANORVM ARMA
QVÆ FELICITER JVNXERAT
ANNO PONTIFICATVS VIII. FELICIVS
PROMOVENTE.

---

2. ibidem
Inſcriptio Sacelli
in quo theſaurus reconditur.
PAVLO V. PONT. MAX.
RECTORE ET AVSPICE
ANTONIVS MARIA EPISCOPVS PORTVENSIS
S. R. E. CARDINALIS GALLVS
INCLYTI HVJVS TEMPLI PROTECTOR
SACRARIVM HOC A FVNDAMENTIS
CVRAVIT
EXSTRVI ATQVE ORNARI.

---

3. ante fores templi
sub Statua Sixti V.
XISTO QVINTO PONT. MAX.
PICENTI

PICENTES AD PERPETVVM
GRATIARVM MONVMENTVM
OB PROVINCIALES
ALEX. PERRETVM PRONEPOT.
ANTONIVM MARIAM GALLVM
AVXIMANVM
FR. CONSTATIVM SARNANVM
SARNANENSEM,
EVANGELISTAM PALOTTVM
CALDAROLENSEM,
MARIANVM PERBENEDICTUM
CAMERTEM,
FR. GREGORIVM PETROCCHINVM
ELPARENSEM
S. R. E. CARDINALES CREATOS
ÆRE LVBENTISSIME COLLATO
PONI CVRARVNT
MDLXXXX.

4. altera inſcriptio
ejusdem Statuae,
XISTO QVINTO
PICENO PONT. MAX.
QVOD INCOMPARABILI JVSTITIA ET ANIMI
FORTITVDINE, SVBLATIS VNDIQVE IMPRO-
BIS, QVIETEM
PROVINCIÆ COMPARAVERIT,
QVOD POPVLVM ARCTIORI DEFATIGATVM
ANNONA

PA-

PANIS COPIAM SVPPEDITANDO LEVAVERIT,
QVOD PROVINCIAM ADAVCTIS AMPLIATIS-
CIVITATIBVS DECORAVERIT (QVE
PICENÆ LEGATIONIS POPVLI MEMORI
ANIMO D. D.
PONTIFICATVS SVI ANNO III. MDLXXXVII
JVLIO SALAT. MED. PRÆSID.

In agri Lauretani
Aquaeductibus.

PAVLO V. PONT. MAX.
QVOD OPTIMI PRINCIPIS PROVIDENTIA
AQVA EX AGRO RICENATENSI PVRISSIMIS
EX FONTIBVS OPERE SVBTERRANEO
ET ARCVATO
IN VRBEM LAVRETANAM DVCTA EST,
SCIPIO CARD. BVRGHESIVS DOMVS LAV-
RETANÆ
PROTECTOR MONVMENTVM POSVIT.
ANNO M. DC. XX. PONTIFICATVS XV.

RICINETE
sub mole aenea.

VIRGINI LAVRETANÆ
QVOD
NAZARENAM SVAM DOMVM
IN RECINETENSI TERRITORIO
FIXAM VOLVERIT

SE-

SENATVS POPVLVSQ.
TANTI BENEFICII MEMORES
ÆNEAM HANC MOLEM P. P.

In agro Fulginenſi
In Viae Lauretanae Ponte.

HAC LAVRETANA VIA PENITVS DIRVTA, LIGNEOQVE TRANSITV OB TEMPORIS INJVRIAM COLLABENTE, AVCTORITATE ILLVSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI DNI. JVLII SPINVLÆ PERVSIÆ ET VMBRIÆ PRÆSIDIS VIGILATISSIMI PONTEM HVNC LAPIDEA FIRMITATE CORROBORATVM A FVNDAMENTIS PVBLICO ÆRE CONSTRVENDVM MEMORIAM HANC CVM LATERIBVS COMES VICTORIVS AVGVSTINVS ABBAS RIPA CIVITATIS FVLGIN. GVBERNATOR ERGA TANTI VIRI MERITA OBSEQVENTISSIMVS AD FIRMIOREM VIATORVM TRANSITVM ÆRE PROPRIO ERIGENDAM CVRAVIT.
ANNO DOMINI MDCLII.

In eadem Via.

CLEMENTIS X. PONTIFICIS MAXIMI
PVBLICÆ COMMODITATI PROVIDENTIS
IMPERIO
CLIVVM HVNC VIATORIBVS DIFFICILEM INVIVMQVE

Jo-

JOSEPHVS TASSORELLVS JANVENSIS
FVLGINIÆ GVBERNATOR
ÆRE PVBLICO LENIVIT STRAVIT.
ANNO JVBILÆI MDCLXXV.
PONT, VI.

SPOLETI
Inſcriptio Portae Hannibalis vulgo dictae.

ANNIBAL
CÆSIS AD TRASYMENVM ROMANIS
VRBEMROMAM INFENSO AGMINE PETENS
SPOLETO
MAGNA SVORVM CLADE REPVLSVS
INSIGNI FVGA PORTÆ NOMEN FECIT.

Inſcriptio Fontis ibidem.

D. O. M.
MAGNAM.ANTIQVORVM. LIBERALITATEM
IN. CONDVCENDIS. AQVIS. AD. PVBLICAM
VTILITATEM
VT. DISCAS
IN. CONSERVANDIS. EXERCEAS.
S. P. Q. S
M DC. XLII
P
BIBE. VIATOR.

Ibi-

Ibidem
In muro Caſtelli.

SIXTVS V. PONT. MAX. ARCIS MOENIA
VETVSTATE COLLAPSA INSTAVRARI
MAND. FRANC°. PAROL°. NEAPOL.
ANTISTITE CAPREN. GVB.re ANNO DNI.
M D LXXX VIII.

In via Lauretana
prope Interamnates.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
VIAM HANC FODINARVM VSVI
ET PVBLICÆ COMMODITATI
APERVIT ET STRAVIT
AC MONTEM LEONEM CASSIAM
ET NVRSIAM PROTENDIT
ANNO SAL. MDCXXXIV. PONTIF. XII.

INTERAMNAE
vulgo Terni.

Inſcriptio Portae.

CHRISTINÆ
SVECORVM, GOTHORVM, VANDALORVM
REGINÆ
ZELO FIDEI CATHOLICÆ ROMAM PETENTI
VNIVERSVM ORBEM MODERANTE
ALEXANDRO VII. P. O. M.
VR-

VRBEM HANC GVBERNANTE
HORATIO MARIA BONFILIO V. S. R.
INTERAMNATES NAHARTES P. P.
XVI. DECEMB.
MDCLV.

alia
Ejuſdem Portae Inſcriptio.

PORTA, QVAM VIATOR INGREDERIS,
TRIVM MONVMENTORVM DICTA.
OB PROPINQVA A FLVMINIBVS DISJECTA
MONVMENTA (CIPIS
C. CORNELII TACITI POLITICORVM PRIN-
D. TACITIQVE ET FLORIANI IMPERATO-
RVM HVJVS VRBIS CIVIVM:
NVNC IN HONOREM SACRATISSIMÆ LAV-
RETI DOMVS,
QVO REVERTENTEM TE DVCIT,
LAVRETANA VOCATA, (NAM
ADITVM PRÆBET SPECTANDI INTERAM-
PRÆSTANTISSIMVM ITALIÆ MVNICIPIVM
PATRIAM ILLIVS CLAVDII NERONIS,
QVI AD METAVRVM FLVVIVM COLLATIS
CVM ASDRVBALE SIGNIS
ILLIVS INTERNECIONE, ET EXERCITVS
OCTOGINTA POENORVM MILLIVM
ANNIBALEM EX ITALIA EXPVLIT,
CARTHAGINENSEM REMPVBLICAM
CONCVSSIT,

Ro-

ROMANAM PERICLITANTEM CONSTABILIVIT,
ET PLVRES CÆSARES TERRARVM ORBI DEDIT.
AD PERENNITATEM GLORIÆ HVJVS MVNICIPII
TANTORVM HEROVM PROGENITORIS
INTERAMNATES NAHARTES
HANC MEMORIAM APPONI CVRARVNT.
ANNO DNI. M. DC. LXXXIX.

Ibidem
Domus cujusdam inſcriptio.

ARCVM TRIVMPHALEM DOMITIANO IMPERATORI
E TRIVMPHATIS BARBARIS EXCITATVM
ET VETVSTATE PENE EXESVM
DIONYSIVS CASTELLVS
ELEGANTIORE ADMOTA STRVCTVRA
ET HORTORVM AMOENITATE
NE PATRIAE PERIRET MONVMENTVM TRIVMPHORVM
COLVIT VSQVE IN DELICIAS. A. D.
M. DC. LV.

Ibi-

Ibidem
In fonte publico.

AQVARVM DELICIAS
QVAS SVO MIRABATVR IN AGRO
ET SITIEBAT IN GREMIO
INTERAMNA
INCLITAE PATRIAE COMMODIS
COMES ANTONIVS MANASEVS
EQVES S. MICHAELIS
DE DNIS. CASTRI COPPARVM
CONDNS. TERRARVM COLLESTATIS
ET TVRRIS VRSINAE
SVO AERE INGENIOQVE ADDVXIT
MARCO BATTAGLINO GVBER.re
ANNO M. DC. LXXXIII.

In agro
Civitatis Caſtellanae.

VRBANVS VIII. PONT. MAXIMVS
TYBERIM VIA PVBLICA EVERSA
VETEREM REPETENTEM ALVEVM
NOVI EFFOSSIONE
AD DEXTERAM DEDVCTVM
AGGERIS OBJECTIS

VALIDAQVE COMPAGE LIGNORVM
SVB PONTE, QVEM DECLINABAT,
CONTINVIT:
CONSERVATIONI PROSPICIENS
PENINSVLAM ADJACENTEM
ATTRIBVIT
ANNO SALVTIS MDCXXVIII.
PONTIFIC. SVI SEXTO.

Ibidem
In ponte Tyberis.

SIXTVS V. PONT. MAX.
VT COMMEANTES TRAJECTIONIS MOLESTIA
ET VECTIGALI SVBLEVARET
PONTEM INCHOAVIT
ANN. SAL. MDLXXXIX. PONTIF. SVI V.

Ibidem.

CLEMENS VIII. PONT. MAX.
PONTEM A SIXTO V. PONT. MAX. IN-
CEPTVM
OPERE MAGNIFICO ABSOLVIT
ALVEO EXCAVATO TYBERIM INDVIT
ANN. SAL. M. DC. III. PONTIF. SVI VII.

Ibi-

Ibidem.

VRBANI VIII. PONTIFICIS MAXIMI
PROVIDENTIA
TYBERIM A SVO CVRSV
LABEFACTATA VIA DECLINANTEM
NOVA ALVEI EFFOSSIONE
AC LIGNORVM SVBSTRVCTIONE COERCVIT
ANNO SALVTIS MDCXXVIII.
PONTIFICATVS SVI SEXTO.

In Ponte Agri Civitatis Caſtellanae Romam verſus.

S. D. N. PAVLI P. P. V. AVCTOR.
VEJENTES
PLATEAS PONTIS CREMERAE INVNDATIONIBVS
POENE CONSVMPT. PRISTINAQ. - - - PROPE COLLABEN.
GRAVI SVMPTV, AERE PVB.
REPAR. M DC VII.
NICOLAO CLEMENTINO GVB. ET PRAEF.

In Caſtro Novo.

CLARIX COLVMNA ANGVILLARIA VIAM FLAMINIAM ANTEA DEVIAM, SPINIS ET TERRIS ALTE OBRVTAM LABORE ET IMPENSIS OPPIDANORVM CASTRI NOVI PVRGATAM APERVIT JVSSV GREGORII XIII. PIISSIMI PRINCIPIS. PAN. BVBALVS PRAEF. VIAR. CVR. MDCXXX.

ROMAE

I. In Vaticano

1. In Bibliotheca.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
COMPLVRA PALATINAE BIBLIOTHECAE
VOLVMINA NOBILES HEIDELBERGICAE VICTORIAE MANVBIAS
GREGORIO XV.
ET APOSTOLICAE SEDI
A MAXIMILIANO BAVARIAE DVCE
DONATA,
ROMAM ADVEXIT
OPPORTVNIS ARMARIIS IN VATICANO
CONCLVSIT,
LOCVM RVDEM ANTEA,
ATQVE INFORMEM IN HANC SPECIEM
REDEGIT,

ET

ET PERSPICVO SPECVLIARIVM NITORE
EXORNAVIT
ANNO DOM. MDCXXIV.
PONT. PRIMO.

2. Ibidem

ALEXANDER VIII. OTTOBONVS
VENETVS PONT. MAX.
MILLE NONGENTOS CONSCRIPTOS CODICES
EX IIS, QVOS CHRISTINA ALEXANDRA
SVECORVM REGINA
VNDIQVE CONQVISIVERAT, SELECTOS
PAVCIS QVOQVE E SVA DOMESTICA BIBLIOTHECA
ADJECTIS VATICANAE ATTRIBVIT
ET ALEXANDRINAE NVNCVPATIONE
PROPRIAQ. AVLA DISTINXIT.
ANNO SAL. M. DC. LXXXX. PONT. I.

Ibidem

3. Inſcriptio Tabularii.

ALEXANDER VII. PONT. MAX.
SACRI SCRINII PALATIN.
DE GRAVISSIMIS REI CHRISTIANAE NEGOTIIS

EPISTOLAS, MANDATA, RESPONSA
ALIAQVE SCRIPTVRARVM MONVMENTA
QVOTQVOT REPERIRI POTVERVNT,
NOVO TABVLARIO RECONDI
ET AD SEDIS APOSTOLICAE VSVM
POSTERITATISQVE MEMORIAM
ADSERVARI VOLVIT
ANNO CHR. CIϽ IϽC LIX. PONT. V.

Ibidem

4. In ambulatione Gregor.

VRBANVS. VIII. PONT. MAX.
AMBVLATIONIS. GREGORIANAE
FVNDAMENTVM. AB. AQVAE. SVBLABENTIS. NOXIA
PARIETES. ET. FORNICEM. AB. IMBRIVM.
ET. TEMPORIS. INJVRIA
VINDICAVIT
PICTVRAS. IN DIES. PENE. OBSOLESCENTES.
INSTAVRAVIT
GEOGRAPHIAM. MVLTIS. IN. LOCIS. CORREXIT. ET. AVXIT
VNIVERSVM. OPVS. SARTVM. TECTVMQVE
PRISTINO. DECORI. RESTITVIT. ANNO.
M DC XXXI. PONT. VIII.

Ibi-

Ibidem

5. Inſcriptio Armamentarii.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
SVPER VATICANI THEATRI PORTICIBVS
HIC ARMAMENTARIVM LONGE PRO-
TENSVM
ET AD LAEVAM LATE DIFFVSVM
INSTITVIT, APTAVIT, PERFECIT,
OMNIQVE ARMORVM GENERE
MILITIBVS INSTRVENDIS OPPORTVNO
COPIOSE REFERTVM ADORNAVIT,
ET DISPOSITIS OFFICINIS ET ARTIFICIBVS
ADLECTIS
AD HAEC AVGENDA ET SARTA TECTA
CONSERVANDA
OPVS CVRANTI MERCEDEM ANNVAM
ATTRIBVIT
PONTIFICATVS AN. XI.

6. In hortis Vaticanis.
Inſcriptio fontis.

PAVLVS V. PONT. MAX.
FONTEM AQVIS IN VRBEM
A SE DEDVCTIS AVGENDVM,
ET IN NITIDIOREM FORMAM
RESTITVENDVM CVRAVIT
ANN. DOM. M DC XIII. PONTIF. IX.

Ibidem

7. In alio fonte.

AQVAM. VATICANI. COLLIS. INCERTO
OLIM. A. CAPITE
DEERRANTEM
AB. DAMASO. INVENTA. SCATVRIGINE
AD. LAVACRVM. NOVAE
GENERATIONIS
IN. FONTEM. CORRIVATAM. RVRSVS
AMISSAM
INNOCENTIVS. X. PONT. MAX.
CONQVISITAM, REPERTAMQ. AC. MIRE
PROBATAM
FONTI. RECENS. EXSTRVCTO, RESTITVIT
VT. VRBE. AQVIS
PEREGRINIS, AFFLVENTE
AEDES. VATICANAE. SVAM. HABERENT
GEMINA. SALVBRITATE. GRATIVS. HAVRI-
ENDAM
ANNO. DNI. M. DC. XXXXIX. PONTIFICA-
TVS. SVI. V.

II. In

II. In Capitolio,
I. Inſcriptio Januae aulae Capitolinae.

CLEMENTI VIII. PONT. MAX.
POST GALLIAE REGNVM RECONCILIATO REGE
HENRICO IV. CONSTITVTVM,
PANNONIAM ARMIS AVXILIARIBVS SERVATAM,
STRIGONIVM A TVRCAR. TYRANNIDE VINDICATVM,
RVTHENOS ET AEGYPTIOS RO. EC. RESTITVTOS,
PACEM COMPOSITIS REGVM MAXIMOR. DISCORDIIS
CHRISTIANAE REIP. REDDITAM,
FERRARIAM PETRI ALDOBRANDINI CARD. DVCTV
FERRO INCRVENTO RECEPTAM,
SANCTISSIMAQVE PRAESENTIA CONSTABILITAM, (TIS
OPTATO REDITV IN VRBEM PVB. HILARITA-
SECVRITATISQVE REDVCTORI
MARTINVS CAPELLETTVS REATINVS SENATOR
OPTIMO PRINCIPI
DEVOTVS
M D X C VIII.

In aula
2. Sub Statua aenea.

ILLE EGO PRÆCLARI TVLERAM QVI SCEP-
TRA SENATVS
REX SICVLIS CAROLVS JVRA DEDI PO-
PVLIS:
OBRVTVS HEV JACVI SAXIS FVMOQVE, DE-
DERVNT
HVNC TVA CONSPICVVM TEMPORA, SIXTE,
LOCVM.
HAC ME MATTHEVS POSVIT TVSCHANVS
IN AVLA
ET PATRIÆ ET GENTIS GLORIA MAGNA
SVÆ:
IS DEDIT ET POPVLO POST ME BONA JVRA
SENATOR
INSIGNIS TITVLIS, DOTIBVS ATQVE ANIMI.

Ibidem
3. Sub Statua.

PAVLO III. PONT. MAX.
QVOD EJVS JVSSV, AVSPICIIS, ATQVE AERE CONLATO VRBEM SITV ET DIVERTICVLIS VIARVM DEFORMEM ET IMPERVIAM DISJECTIS MALEPOSITIS AEDIFICIIS REDEGERINT,

RINT, VIIS, AREISQVE TVM VETERIBVS DIRECTIS, ET AMPLIATIS, TVM NOVIS CONSTITVTIS AVXERINT ORNAVERINTQVE
LATINVS JVVENALIS MANECTVS,
HIERONYMVS MAFFEJVS
CVR. VIAR.
VRBE INSTAVRATIS AEDIFICIIS, OFFICII ET MEMORIAE STATVAM IN CAPITOLIO
OPT. PONT. POS.
ANNO CHR. MDXLIII.

4. Ibidem.

GREGORIO. XIII. PONT. MAX.
OPT. PRINCIPI
HVGONI. BONCOMPAGNO. BONONIENSI
QVI. PER. RO. MAGISTRATVS. ET. ECCLESIASTICAS. DIGNITATES. JVSTITIAM. ET. PIETATEM. COLENS
AD. PONTIFICIAM. SEDEM. EVECTVS
VNIVERSAM. REMPL. CHRISTIANAM. SVMMA. PRVDENTIA. ET. CHARITATE
MODERATVR
S. P. Q. R.
HIERONYMO BVBALIO. CAMILLO MANCINO. BERNARDO CAVALIERO * COSSS.

* Conſervatoribus.

5. Ibi-

5. Ibidem
in novis aedibus
Sub Statua marmorea.

OPTIMO PRINCIPI LEONI X.
MED. JOAN. PONT. MAX.
OB RESTITVTAM INSTAVRAT.Q.
VRBEM, AVCTA SACRA, BONASQ.
ARTES, ADSCITOS PATRES,
SVBLATVM VECTIGAL. DATUMQ.
CONGIARIVM. S. P. Q. R. P.

6. Ibidem
Sub Statua aenea.

SIXTO V. PONT. MAX.
OB QVIETEM PVBLICAM
COMPRESSA SICARIORVM EXVLVMQVE
LICENTIA RESTITVTAM,
ANNONAE INOPIAM SVBLEVATAM,
VRBEM AEDIFICIIS, VIIS, AQVAE DVCTV
ILLVSTRATAM
S. P. Q. R.

7. Ibi-

7. Ibidem
Sub Statua marmorea.

VRBANO. VIII. PONTIFICI. OPTIMO
MAXIMO.
EXIMIE. ET. MVLTIPLICITER.
BENEMERENTI
S. P. Q. R.
GRATI. ANIMI. MONVMENTVM
POSVIT.

---

8. Ibidem
Sub Statua marmorea.

M. ANTONIO. COLVMNAE
CIVI. CLARISSIMO
TRIVMPHALI
DEBITVM. VIRTVTI
PRAEMIVM
VTILE. POSTERITATI
EXEMPLVM
GRATA. PATRIA
POSVIT
EX. S. C.
ANNO CXↃ DXCVI.

---

9. Ibi-

9. Ibidem
Sub Statua marmorea.

QVOD. ALEXANDER. FARNESIVS. PARMAE. ET. PLACENTIAE. DVX. III. MAXIMO. IN. IMPERIO. RES. PRO. REP. CHRISTIANA. PRAECLARE. GESSERIT. MORTEM. OBIERIT. ROMANIQ. NOMINIS. GLORIAM. AVXERIT.
S. P. Q. R.
HONORIS. ERGO. MAJORVM. MOREM. SECVTVS. SECVLIS. MVLTIS. INTERMISSVM. REVOCANDVM. CENSVIT. STATVAMQ. CIVI. OPTIMO. IN. CAPITOLIO. EJVS. VIRTVTIS. SVAE. IN. ILLVM. VOLVNTATIS. TESTIMONIVM
EX. S. C. P.
CLEMENTIS. VIII. P. M. AN. II.
GABRIEL. CAESARINO. J. V. C.
JACOBO. RVBEO. } COSSS.
PAPIRIO. ALBERO.
CELSO. CELSO. CAP. REG. PRIORE.

10. Ibidem
Sub Statua marmorea.

JO. FRANCISCO ALDOBRANDINO
CIVI ROMANO

BEL-

BELLI AEQVE AC PACIS ARTIBVS
INCLITO.
QVOD MVLTIS DOMI FORISQVE PRAECLARE
GESTIS REBVS, ITALICI NOMINIS
GLORIAM LONGE LATEQVE PROTVLERIT,
S. P. Q. R.
VIRTVTIS ERGO
MAJORVM EXEMPLO
STATVAM. IN. CAPIT. COLLOCAVIT
ANNO SAL. MDC II.
CLEMENTIS VIII PONTIFICAT.[s]
VNDECIMO.

II. Ibidem
Sub Statua marmorea.
D. O. M.
CAROLO. BARBERINO
VRBANI. VIII. PONT. MAX
GERMANO. FRATRI
GENERALI. REI. MILITARIS. IMPERATORI
BONONIAE. IN. PVBLICIS. QVIETIS
EXCVBIIS
ATQVE. IN. SVI. MVNERIS
PERVIGILI. FVNCTIONE. SVBLATO
S. P. Q. R.
DVCI. PRAECLARISSIMO.
CIVIQ. BENEVOLENTISSIMO.
POSVIT.

---

12. Ibi-

12. Ibidem
Sub Statua marmorea.

THOMAE. ROSPIGLIOSO
QVOD. OBSECVTVS. MAXIMO. PATRVO
CLEMENTI. IX
REM. ROMANAM. SVMMOPERE. AVXERIT
EAMQVE. MORITVRVS. COMMENDARIT
S. P. Q. R.
GRATVS. BENEFICAE. VOLVNTATI. POSVIT
MORI. NON. DEBET. APVD. NOS. MEMO-
RIA. ILLIVS
QVI. MORIENS. NOSTRI. FVIT. MEMOR
L. FRANCISCO. SILIO. DE. VETERA
EQVITE. CAROLO. EVSTACHIO
FLAMINIO. PICHIO
CONSERVATORIBVS
HORATIO. FAGNANO. C. R. PRIORE.

13. Ibidem.

S. P. Q. R.
PETRO. CARD. ALDOBRANDINO.
S. R. E. CAMER. CIVI. ROMANO. PVBLICAE.
SALVTIS. AC. QVIETIS. RECVPERATORI.
QVOD. LEGATIONIBVS. CLEMENTIS. VIII.
PONT. MAX. FORTITER. ET. FELICITER.
PER-

PERFVNCTVS. DVCATV. FERRARIEN. SINE.
CÆDE. RECVPERATO. ET. RECONCILIATIS.
MAXIMORVM. PRINCIPVM. ANIMIS. ITALIAM. ET. VRBEM. INGENTI. CVRA.
LIBERAVERIT
GRATI. ANIMI. MONVMENTVM. POSVIT.
LAERTIO. CHERVBINO. V. J. D. ANTONIO.
MATTHAEIO. ACCOROBONO. COSSS.
OCTAVIO. ROBERTO. CAP. REG. PRIORE.
MDCI.

14. Ibidem.

FLAMINIO. DELPHINO.
MILITARIIS. ET. IMPERATORIIS. ARTIBVS.
MAGISTERIO. EQVITVM. DVCTV.
EXERCITVVM.
REBVS. PRÆCLARE. GESTIS. DOMI. FORISQVE.
CLARISSIMO.
POST. FVNVS. PVBLICO. ÆRE. LVCTVQVE.
CELEBRATVM.
S. P. Q. R.
CIVI. OPTIMO.
M. DC. V.

15. Ibidem.

VRBANO VIII. P. O. M.
CVJVS AVTORITATE ET BENEFICIO
VRBIS AETERNAE INCVNABVLA ET INCREMENTA
NOBILISSIMI ARTIFICIS MANV
VIVIS IMAGINIBVS SVNT EXPRESSA
S. P. Q. R.
JACOBO VELLIO.
VINCENTIO GENTILI. COSSS.
JOANNE BVRIO
FRANC. JVRIO. CAP. REG. PRIORE.

16. Ibidem

S. P. Q. R.
THADDAEO. BARBERINO.
PRAENESTINORVM. PRINCIPI.
ET
SVMMO. ECCLESIASTICARVM. COPIARVM.
DVCI
PRISTINAM. VRBANAE. PRAEFECTVRAE.
GLORIAM
QVAE. PRIDEM. ABERAT. AB. VRBE
IN. CAPITOLIVM. REDVCENTI.
ROMA. GRATVLANS.

PV-

PVBLICVM. GRATI. ANIMI. MONVMENTVM
EX. S. C. POSVIT.
ANNO M. DC. XXXI. DIE. VIGESIMA.
SEPTEMBRIS.

PETRO. FRANCISCO. PAVLO. FABIO. FANO. PETRO. ANTONIO. MVTO	COSSS.

FABIO. CELSIO. PRIORE.

17. Ibidem.

VIRGINIO. CAESARINO.
QVIRITVM. SAPIENTISSIMO
CVI. TANTA. INGENII. VIS. VT. DOCTVS. E-
TIAM. HABERI. POSSIT. SINE. LITERIS.
TAM AMPLA. LITERARVM. SVPPELLEX.
VT. ADMIRATIONEM. MOVERE. POSSIT.
ETIAM. SINE. INGENIO.
QVEM. TANQVAM. VRBIS. MIRACVLVM. ET.
NOBILITATIS. ORNAMENTVM.
TVM. INDIGENÆ. TVM. CONVENÆ. PHILO-
SOPHI. POETÆ. RHETORES
INVISEBANT.
SVA. QVISQVE. DECORA. IN HVMANISSIMO.
MÆCENATE. MIRANTES.
CVJVS. JVVENTVTI. PERTINAX. DOCTRINA-
RVM. STVDIVM.

SENILIS. PRVDENTIÆ. GLORIAM. COMPARAVIT.
IVVENILIS. VALETVDINIS. ROBVR. ERIPVIT.
QVI. FACTVS. ADOLESCENTIBVS. EXEMPLAR. VIRTVTVM.
AC. PARENTIBVS. MENSVRA. VOTORVM.
NONDVM. XXX. ANNVM. INGRESSVS. MORTEM. OCCVBVIT. IN. VATICANO
SAPIENTVM. LVCVBRATIONIBVS. PRINCIPVM. LACRYMIS. ILLVSTREM.
CVI. PONTIFICII. CVBICVLI. PRÆFECTVM. AGENTI.
VRBANVS. VIII.
ECCLESIASTICÆ. PVRPVRÆ. DECVS. A. PRÆPROPERA. MORTE. EREPTVM. FVISSE. CONQVESTVS. EST.
EIDEM. PVBLICIS. EXEQVIIS. COHONESTATO.
S. P. Q. R.
ANNVENTE. PONTIFICE.
INTER. TRIVMPHALES. DVCES. IMAGINEM. ET. MONVMENTVM. DECREVIT.
NE. MINVS. LITERARVM. GLORIA. QVAM. ARMORVM.
CAPITOLIVM. DECORARETVR.

18. Ibi-

18. Ibidem.

D. O. M.

AETERNAE. MEMORIAE.
B. FRANCISCAE. BVSIAE. DE. PONTIANIS
EXIMIA. PIETATE. AC. ROMANA. NOBILITATE. MATRONAE.
QVAM. PARI. VIRTVTVM. ET. MIRACVLORVM. GLORIA. INTER SANCTOS.
RELATAM. VENERATVR
ORBIS. TERRARVM.
ET. SACRVM. EJVSDEM. CORPVS. FAVSTO.
VRBANAE. FELICITATIS. AVSPICIO.
VRBANO. VIII. PONT. OPT. MAX.
IN. LVCEM. PVBLICAM. E. LOCO. ABDITO. EDVCI. AC. NOBILIORI. TVMVLO. INFERRI.
ROMA. CONSPEXIT.
S. P. Q. R.
MONVMENTVM. PII. OBSEQVII. CERTISSIMVM. ARGVMENTVM.
POSVIT. ANNO. SALVTIS. M. DC. XXXVI.
VRBANO. ERASMO. J. V. C. }
AVGVSTINO. GABALETTI. } COSSS.
RODERIGO. CIMENES. }
AEGIDIO. CARDVCIO. PRIORE.

19. Ibidem
Sub aeneo Simulacro. *

INNOCENTIO. X. PAMPHILIO.
PONT. OPT. MAX.
OB CAPITOLIVM. AGONALE. FORVM.
AEDIBVS. FONTIBVS. OBELISCIS. ORNATA.
OB PRINCIPES. BASILICAS. MAGNIFICENTISSIME INSTAVRATAS.
OB INVECTAM DIFFICILI TEMPORE ANNONAM.
ECCLESIASTICAM DIGNITATEM FELICITER VINDICATAM. (TVM.
DIVTVRNAE QVIETI BREVI BELLO CONSVLPVBLICAM VTILITATEM. ABSQVE PVBLICO ONERE PROCVRATAM.
FAS, IVSQVE VBIQVE SERVATVM
S. P. Q. R.
ROMANO. PRINCIPI MERITISSIMO. POSVIT.

* Auctore P. GULIELMO DONDINO S. J. vid. PHILIPPUM BONANNI Numiſm. Pontif. Rom. p. 63.

20. Ibidem. **

INNOCENTIO X. PAMPHILIO ROMANO PONT. OPT. MAX.
QVI POST RESTITVTAM VRBIS CONSERVATORIBVS

DIV

DIV INTERMISSAM ADSIDENDI PONTIFICIO
SOLIO LIBERTATEM
CAPITOLIVM ÆDIBVS AD DEXTERAM A SE
MAGNIFICENTER INSTRVCTIS AD-
AVCTVM INVISERE,
SVÆ GENTIS MAGISTRATVM RECOGNOS-
CERE,
PRINCIPIS MAJESTATI, CIVIS AC PARENTIS
MISCERE HVMANITATEM DIGNATVS EST,
VT RARO PONTIFICIÆ BENIGNITATIS
EXEMPLO
POSTERITAS QVOQVE GAVDERET
S. P. Q. R.
MONVMENTVM POSVIT ANNO SAL.
M DC LIV.
FRANCISCO CENCIO.
JOANNE BAPTISTA VEROSPIO.
JO. RENALDO MONALDENSI EX DNIS M.
CALVELLI CONSERVATORIBVS,
CAMILLO PALVMBANO, CAP. REG. PRIORE

** Aliter apud BONANNUM ibid. loc. c.

21. Ibidem

CHRISTINAE.
GOTHORVM. SVECORVM.
ET. VANDALORVM.
REGINAE.

QVOD. INSTINCTV. DIVINITATIS.
CATHOLICAM. FIDEM. REGNO. AVITO.
PRAEFERENS.
POST. ADORATA, S,S. APOSTOLORVM,
LIMINA
ET, SVBMISSAM, VENERATIONEM
ALEXANDRO. VII.
SVMMO.RELIGIONIS,ANTISTITI.FXHIBITAM
DE. SEIPSA. TRIVMPHANS, IN,CAPITOLIVM.
ADSCENDERIT.
MAJESTATISQVE.ROMANAE. MONVMENTA
VETVSTIS. IN. RVDERIBVS. ADMIRATA
III VIROS. CONSVLARI, POTESTATE. ET. SE-
NATVM
TECTO. CAPITE. CONSIDENTES.
REGIO. HONORE. FVERIT. PROSECVTA.
VIII. EID. QVINCTIL. AN. M DC LVI.
S. P. Q. R.
STEPHANO. PETRVCCIO.
JOSEPHO, DE.ANNIBALDENSIBVS.EX. DNIS.
CASTRI. ZANCATI.
FABRITIO, DE. MAXIMIS, EX, DNIS, CASTRI.
ARSVLI,
CONSERVATORIBVS,
JOANNE. CAROLO, DE. PICCOLOMINIBVS,
EX. DNIS, CASTRI. BALZERANI.
CAPITVM. REGIONVM. PRIORE.

22. Ibidem.

D. O. M.
LVDOVICO. MATTHAEIO.
EX. DVCIBVS. JOVII.
CLARITVDINE. GENERIS.
LINGVARVM. SCIENTIARVM. HISTORIA-
RVM. PENE. OMNIVM. PERITIA.
EXPVGNATIS. VRBIBVS. PROPVGNATIS.
ARCIBVS.
FVGATIS. EXERCITIBVS.
SVPREMIS. MILITIAE. PRAEFECTVRIS.
IN. BELGIO. GERMANIA. ROMAE.
LEGATIONIBVS. CAESAREIS. AD. PONTIFI-
CEM. ET. PRINCIPES. PRO. FOEDERE. CON-
TRA. TVRCAS. CELEBRATISSIMO.
CIVI. OPTIMO.
POSVERE.
ANNO. SALVTIS. M DC. LXXV.
JVLIVS. CORTESIVS.
GASPAR. ALBERVS.
JOANNES. BAPTISTA. GOTTIFREDVS.
CONSERVATORES.
GASPAR. DE. MAXIMIS.
CAPITVM. REGIONVM. PRIOR.

23. Ibidem.
SCtum
De officio Secretarii.

QVICVNQVE. S. P. Q. R. FVERIT A. SECRETIS
IN ALBVM REFERAT PVBLICAS OMNES SYNGRAPHAS
OFFICIA QVÆLIBET P. R. CONTINENTES
AD NORMAM INSTITVTORVM VRBIS,
IISDEM POENIS PROPOSITIS,
QVAS EADEM INSTITVTA DEFINIVNT
HOC VERO EX S. C. DECRETVM
INSCRIPTIONE PVBLICA IN MARMORE
CONSIGNETVR CAPITOLINO PALATIO
PRÆFIGENDVM
III. NONAR. DECEMBR. ANNI M DC XXVI.
FERDINANDO VEROSPIO
PROSPERO MANDOSIO } COSSS.
PROSPERO CASTAGVTA
ANTONIO PALVCII DE ALBERTONIBVS
CAP. REG. PRIORE.

24. Ibi-

24. Ibidem
SCtum
de Cuſtodia Capitum
Petri & Pauli App.

VT. SACRATISSIMAE. RELIQVIAE. CAPITVM.APOSTOLORVM.PETRI.ET.PAVLI QVAE. SVB. AMBONE. ALTARIS. MAJORIS. BASILICAE. LATERANENSIS. SVNT. CONDITAE. (TVR ACCVRATE. ET. DECENTER. CVSTODIAN-
S. D. N. ALEXANDER. PAPA. SEPTIMVS.
DE. CONSILIO. EMINENTISSIMORVM. CAR-DINALIVM.
ET. D. D. PRAELATORVM. SACRAE. VISI-TATIONIS. APOSTOLICAE.
MANDAVIT. DEPVTARI. A. CAPITVLO. SIN-GVLIS. ANNIS. DVOS. CANONICOS.
QVI. IN. CAPSVLA. AD. ID. DESTINATA. DVABVSQVE. SERIS. CLAVSIS
IN. SACRISTIA. RETINEANT. VNVM.EX. CLAVIBVS. CONDITORII.
DICTARVM. RELIQVIARVM.
QVAE. PENES. CAPITVLVM. ADSERVATVR. DILIGENTERQVE. INVIGILENT. CVSTODIAE AC. NITORI.

PRAE-

PRAEFATARVM. RELIQVIARVM.
ET. AD. ID. FIDELITER. PRAESTANDVM. JV-
RAMENTO. SE. ADSTRINGANT.
AC. SALTEM. QVATER. IN. ANNO.
NEMPE. QVALIBET. DOMINICA. PRAECE-
DENTE. HEBDOMADAM. QVATVOR.
TEMPORVM.
PERLVSTRENT. CAPSAM. THECAS. GEM-
MAS. ET. SERAS.
AC. SIQVID. REPOLIENDVM. AVT. APTAN-
DVM. ERIT.
REPOLIRI. AC. APTARI. FACIANT.
PRAESENTIBVS. VNO. EX. CONSERVA-
TORIBVS. VRBIS.
ET. VNO. EX. GVARDIANIS. CAPELLAE. AD.
SANCTA. SANCTORVM.
ALIISQVE. PENES. QVOS. RELIQVAE. CLAVES.
ADSERVANTVR
QVI. OMNES. QVOTIESCVNQVE. INGREDI.
CONTIGERIT.
PRAEFATVM. CONDITORIVM. SEMPER. AD-
SISTANT.
EXCEPTO. TAMEN. ACTV. VISITATIONIS.
APOSTOLICAE.
IN. QVORVM. FIDEM. ET. EX. S. C. ROMAE.
VIII. JVNII. M DC. LVI.

HIERO-

HIERONYMVS. ARCHIEPISCOPVS. PATRA-
CEN. SECRETAR.
EQVE.ſ FRANCISCVS. DE. SERRA.
SERAPHINVS. CINCIVS.
CAES. VALENTINVS. DE. MOLANA. COSSS.
FABIVS. VIGILINVS. C. R. P.
AD. PERPETVAM. MEMORIAM.

25. Ibidem
de Munere Conſervatorum P. R.
Sede vacante.

D. O. M.

EX. ANTIQVA. MAJORVM. CONSVETVDINE.
PACIFICA. AD. NOSTRAM. VSQVE. AETA-
TEM. POSSESSIONE.
ET. AVTORITATE. EMINENTISSIMORVM.
DD. CARDINALIVM.
RES. PONTIFICIAS. TEMPORE. SEDIS. VA-
CANTIS. GVBERNANTIVM.
SANCITVM. FVIT.
VT. ALTER. EX. EXCELLENTISSIMIS. CON-
SERVATORIBVS. P. R.
COMITIIS. PONTIFICIIS. DIV. NOCTVQVE.
ADSISTENS.
CLAVES. DVAS. PENES. SE. HABEAT.

QVI-

QVIBVS. TOTIDEM. ROTAS. PROPE. AVLAM.
REGIAM. (RIT.
VEL. ALIO. IN. LOCO. VBI. CONCLAVE. FVE-
COLLOCATAS.
APERIENDI. ET. CLAVDENDI. FACVLTATEM.
EXERCEAT.
VT. TANTI. MVNERIS. DIGNITAS.
AETERNVM. POSTERITATI. INNOTESCAT.
ET. DOMINIS. EMINENTISSIMIS.
DE. POPVLO. ROMANO. OPTIME. MERITIS.
GRATVM. REFERATVR. OBSEQVIVM.
MARMOREVM. HOC. MONVMENTVM.
PONI. CVRAVERVNT.
ACHILLES. MAFFEIVS.
JOANNES. BAPTISTA. VEROSPIVS.
GREGORIVS. BVRALTVS.
CONSERVATORES.
PHILIPPVS. VRSINVS.
CAP. REG. PRIOR.
ANNO. DOM. M. DC. LXXVI.

26. In

26. In atrio earundem aedium.
SCtum
de Conſervandis Faſtis Conſularibus.

NE. CONSVLARES. FASTI.
VNQVAM. INTERCIDERENT
MARMOREIS. TABVLIS. INCIDI.
VETVSTO. MORE. REVOCATO.
CVRARVNT. EX. S.C.
PROSPER. CASTAGVTA.
ASDRVBAL. CARDELLVS. } COSSS.
FRANCISCVS. DE. CASTRO.
BARTHOLOMAEVS. BONADIES. C.R.PRIOR.

27. Ibidem
SCtum
de moderando Decreto
in adulatores lato.

QVOD. IN MALAS. ADVLATORVM. ARTES.
SANCITVM. FVERAT,
ID. NE. CIVIBVS. DE. REPVBLICA. PRAETER.
MOREM. MERITIS. OFFICIAT
ATQVE. ADEO. IN. INGRATI. ANIMI. VITIVM.
DVCAT. ASSENTATIONIS. FVGA
VISVM EST. SENATVI. POPVLOQVE. ROMA-
NO. ASSENTIENTE. PRINCIPE.

VETVS

VETVS. DECRETVM. AEQVA. RATIONE. MODERARI
ATQVE. AMOTO. LAPIDEO. DECRETI. MONVMENTO. ALIVD.
HISCE. CONSIGNATVM. VERBIS. REPONERE
INFAMIAE. NOTA. INVRENDOS. TANTVMMODO. EOS.
ATQVE. PVBLICIS. OFFICIIS. REMOVENDOS.
QVI. SINE. CAVSA. MAXIMVM. REIPVBLICAE
COMMODVM. VTILITATEMVE. RESPICIENTE.
DE. ERIGENDIS. STATVIS. VEL. INSIGNIBVS
VIVENTI. PRINCIPI. AVT. PRINCIPI. SANGVINE. CONJVNCTIS.
IN. SENATV. VERBA. FECERINT
NON. AVTEM. ILLOS. QVI. VEL. AVCTA. DITIONE. VEL. SERVATO. POPVLO. VEL. RE. QVAPIAM. IN. COMMVNE. BONVM. SED. SVPRA
COMMVNEM. MODVM. GESTA.
POSTERITATIS, MEMORIAM. MERVISSE
VIDEBVNTVR.
DIE. XXVI. MENSIS. JVNII.
M DC XXXIV.

28. Ibi-

28. Ibidem in marmore.
Ordo Proceſſionis in feſto
B. V. Mariae. †

TRIVMPHALIS GENTILIVM POMPA AVG. C. HONORI REDDI SOLITA, AD DEVOTVM CHRISTIANÆ RELIGIONIS CVLTVM REDACTA, DEI GENETRICIS VIRGINIS FESTO DIE, DVM CHRISTI SALVATORIS NOSTRI MIRABILE SIMVLACR. EX LATERANO IN EXQVILIIS AD MARIÆ MATRIS MAJOREM ÆDEM QVOTANNIS INGENTI PLAVSV SOLEMNIQVE PROCESSIONE DEFERTVR, PRO SENATVS MAGISTRATVVMQ. ET TOTIVS EQVESTRIS ORDINIS DIGNITATE, POPVLIQ. ET PLEBIS OBSERVANTIA, NEVE VLLA POSTHAC INTER PLEBEIA COLLEGIA CONTENTIO FIAT, DECRETVM EST: VT HOC STATVTO ORDINE VNIVERSI CVM SVIS FACVLIS THALAMISQ. ET LVMINARIBVS SACRAM IMAGINEM, QVA ITER FECERIT, COMITENTVR, EA RATIONE, VT QVI PROXIMIORES SIMVLACRO SINT, DIGNIORES HABEANTVR.

AQVARII ITER AVSPICENTVR, POST FORNACARII, MOLENDINARII, MVLION.ˢ LIGNARII, MVLION.ˢ VINARII, CAVPONES,

SALSAMENTARII, CANDELARII EX SEVO, PISCATORES, PISCAPII, VINITORES, OLITORESQ. PISTORES, FORNARIIQ. PELLIPARI, FIGVLI, STABVLARII, ERGASTVLI LIGNORVM, MARMORARII, SELLARII, CORIARII, TONSORES, CALCEARII, LANII, SVTORES, SARTORESQ. FABRI LIGNARII, FABRI FERRARII, AVRIFICES, AVROMATARII, NVMMVLARII, LANIFICES, FVLLONESQ. MERCATORES, AGRICVLTORES, BOARII,

THALAMVS RO. F.

SI QVIS SECVS FECERIT XXV. AVREOR.

POENA MVLTETVR.

† LAVRENT. SCHRAD. in Monum. Italiae fol. 202. b.

29. Ibidem in atrio

Sub Agrippinae arca ſepulcrali.

AGRIPPINAE

VIRILIS. ANIMI. FOEMINAE

QVAE. VOLVNTARIA. INEDIA

FRVMENTI. VSVM. ET. VITAE. SIBI. ADEMIT

SEPVLCHRALI. HOC. LAPIDE

TRANSLATO. E. MAVSOLEO. AVGVSTI.

EXCAVATOQ.

DI-

DIMENSVS. EST. CCC. FRVMENTI. PONDO.
RVDI. OLIM. SECVLO
S. P. Q. R.
EVNDEM.IAM. ALIA. ÆTATE. LITERIS.
PERPOLITA
EXPOLIENDVM. ORNANDVMQ. CVRAVIT
OCTAVIO MVTO
ALEXANDRO.RONDANINO } COSS.
BRVTO. GOTTIFREDO
LEONE. VEROSPIO. PRIORE.

30. Ibidem
ad fragmentum Coloſſi
Commodiani.

AVREI. COLOSSI. FRAGMENTVM
COMMODI. IMPERATORIS. EFFIGIEM
REPRESENTANS
ANTIQVAE. ROMANORVM
MAGNIFICENTIAE. INDAGATORIBVS
RESTITVTVM
HORATIO. SPECVLO
PETRO. VANNINO
ANTONIO. GRIFONIO. COSSS.
PETRO. DE. FALTIIS. CAP. R. PR.

31. Ibidem
ad pedem Coloſſi Apollinis.

S. P. Q. R.
APOLLINIS COLOSSVM A M. LVCVLLO
COLLOCATVM IN CAPITOLIO
DEIN TEMPORE ET VI SVBLATVM EX
OCVLIS
TV TIBI VT ANIMO REPRAESENTES,
PEDEM VIDE, (RE.
ET ROMANAE REI MAGNITVDINEM METI-
JVLIO CAESARE PANDINO.
RVTILIO. SPECVLO.
AVGVSTINO. GABALLETTO. COSSS.
HIERONYMO AVILA CAP. R. PR.

Ibidem
ſub alio quodam fragmento.

VRBANO VIII. P. O. M.
PEDEM ET MANVM EX APOLLINIS COLOSSO
XXX. CVBITORVM ALTITVDINIS
AB APOLLINEA PONTI VRBE ROMAM
ADDVCTO
DIV HVMI NEGLECTO
IN ANTIQVAE MAGNIFICENTIAE AR-
GVMENTVM

HONO-

HONORIFICENTIVS HIC COLLOCARVNT,
MICHAEL ANGELVS THEDALINVS,
MAXIMVS DE MAXIMIS
JO. BAPTISTA GIRIVS
CONSERVATORES
BERNARDVS CINCIVS CAP. REG. PRIOR.
ANNO DOMINI M DC XXXVI.

In Area Capitolina, ad Marii Trophaea.

SIXTI V. PONT. MAX. AVTCORITATE
TROPHEA CAII MARII VII. COS. DE TEV-
TONIS ET CIMBRIS, EX COLLE EXQVILINO,
ET RVINOSO AQVAE OLIM MARTIAE
CASTELLO
IN CAPITOLIVM TRANSLATA
ERECTIS BASIBVS
ILLVSTRI LOCO RESTITVENDA CVRAVERE
PAVLVS AEMILIVS ZEPHIRVS,
HIERONYMVS MORONVS, POMPEJVS
CAVALLERIVS, COSSS.
DOMINICVS DE CAPITE FERREO, PRIOR.
ANNO SALVTIS. M D XC.

Dedicatio Capitolii.

S. P. Q. R.
CAPITOLIVM PRAECIPVE JOVI
OLIM COMMENDATVM
NVNC DEO VERO
CVNCTORVM BONORVM AVCTORI
JESV CHRISTO
CVM SALVTE COMMVNI SVPPLEX
TVENDVM TRADIDIT
ANNO POST SALVTIS INITIVM
M D LXVIII.

Ibidem
De Reſtituto Capitolio.

S. P. Q. R.
MAJORVM SVORVM PRAESTANTIAM
VT ANIMO SIC RE
QVANTVM LICVIT, IMITATVS
DEFORMATVM INJVRIA TEMPORIS
CAPITOLIVM RESTITVIT
PROSPERO BVCCAPADVLIO,
THOMA CAVATERIO,
CVRATORIBVS
ANNO POST VRBEM CONDITAM
CXↃ CXↃ CCCXX.

III. Inſcriptiones Miſcellae.

1. In Amphitheatro Capitolium verſus.

AMPHITHEATRVM. FLAVIVM
NON. TAM. OPERIS. MOLE. AC. VETERVM
SPECTACVLORVM. MEMORIA
QVAM. SACRO. INNVMERABILIVM MAR-
TYRVM. CRVORE ILLVSTRE
VENERABVNDVS. HOSPES. INGREDERE
ET. IN. AVGVSTO. MAGNITVDINIS. ROMA-
NAE. MONVMENTO
EXECRATA. CAESARVM. SEVITIA
HEROES. FORTITVDINIS. CHRISTIANAE
SVSPICE. ET. ADORA
ANNO. JVBILAEI. M. DC. LXXV.

---

2. Ibidem ex altera parte verſus Lateran.

AMPHITHEATRVM HOC VVLGO
COLOSSEVM
OB NERONIS COLOSSVM
ILLI APPOSITVM
VERIVS OB INNVMERABILIVM SS. MARTYRVM
IN EO CRVCIATORVM MEMORIAM
CRVCIS TROPHAEVM
ANNO JVBILAEI. M DC LXXV.

3. In ponte Aelio.

CLEMENTI IX.
PONT. OPT. MAX.
AELIO PONTE. AD SANCTI ANGELI
ARCEM ANGELORVM STATVIS
REDEMPTIONIS MYSTERIA PRAEFEREN-
TIBVS EXSCVLPTO, ET EXORNATO,
QVOD SINE EJVS TITVLO
ET INSIGNIBVS OPVS ABSOLVI
EX ANIMI MODERATIONE MANDAVERIT
CLEMENS X. P. M.
VT BENEFICENTISSIMI PRINCIPIS
MEMORIA EXTARET
POSVIT ANNO M DCLXXII.

4. In fonte
prope Arcem S. Angeli.

PAVLVS. V. PONT. MAX.
REGIONEM. LEONINAM
PERENNI. AQVARVM. INOPIA
LABORANTEM
AQVAE. AB. SE. IN. VRBEM. DEDVCTAE
VBERI. DISPENSATIONE
VARIIS. FONTIBVS. ATTRIBVTA
LOCVPLETAVIT
ANNO DOM. M DC XIV. PONTIF. X.

5. In fonte
Montis Janiculi.

PAVLVS V. PONTIFEX MAXIMVS
AQVAM IN AGRO BRACCIANENSI
SALVBERRIMIS E FONTIBVS COLLECTAM
VETERIBVS AQVAE ALSIETINAE DVCTIBVS RESTITVTIS
NOVISQVE ADDITIS
XXXV. E MILLIARIO DVXIT
ANNO DOMINI M DC XII. PONTIFICATVS
SVI VII.

6. Ibidem
Sub medio fornice. *

ALEXANDER VIII. OTTOBONVS
VENETVS PONT. MAX.
PAVLI V. PROVIDENTISSIMI PONTIFICIS
BENEFICIVM TVTATVS, REPVRGATO
SPECV,
NOVISQVE FONTIBVS INDVCTIS
RIVOS SVIS QVEMQVE LABRIS OLIM ANGVSTE CONTENTOS
VNICO EODEMQVE PERAMPLO LACV
EXCITATO RECEPIT

AREAM ADVERSVS LABEM MONTIS
SVBSTRVXIT,
ET LAPIDEO MARGINE TERMINAVIT,
ORNAVITQVE
ANNO SALVTIS MDCLXXXX.
PONTIFICATVS SVI SECVNDO.

* Hujus Inſcriptionis auctor eſt RAPHAEL FABRETTVS, v. BONANNI in Numiſm. Pauli V. Tom. II. p. 535.

7. Inſcriptio fontis In Monaſterio S. Petri ad Vincula.

DISCE HOSPES AQVAE HVJVS PEREN-
NITATEM
E SCATEBRA INEXHAVSTA,
EA EST CARDINALIS BARBERINI
LIBERALITAS.
DISCE SVAVITATEM,
EAM APES PROFVNDVNT.
SAPOR IN AQVIS COETERIS VITIVM,
IN HAC MEL ET NECTAR EST.
NVLLA MELIOR INFLVAT IN HORTOS
AQVA
DVM APES PROPINANT,
MELLEAM FLORES VSVRAM BIBVNT.
D. THOMAS MENTIVS ABBAS GENERALIS.
GRATIAE REFERENDAE SISTENS F.
A. D. M DCXLII.

8. Ibidem
in altera parte.

SISTE ADHVC PAVLISPER, ET DISCE HVJVS
AQVAE METAMORPHOSIN.
VIVO ANTONIO CARD. ERAT MELLEA
BARBERINIS MANANS EX APIBVS,
MORTVO EVASIT AMARA NOSTRIS PER-
MISTA FLETIBVS:
NEC AMISIT SVAVITATEM
SVAVES ENIM SVNT AMORIS LACRYMAE,
QVAE CVM PERPETVO FLVERE NON POS-
SVNT EX OCVLIS,
CVM HVJVS AQVAE PERENNITATE
FVNDVNTVR.
ETIAM NVNC RIGAT FLORES CVM PVRPV-
RATOS IRRIGAT CINERES
QVI CVM NOMINIS AETERNITATE
COMPOSITI
VEL IN SEPVLCRO REDOLENT IMMORTA-
LITATEM
CAN. REG. S. SALVATORIS
SVO PER TRIGINTA ET OCTO ANNOS
BENEFICO PROTECTORI
GRATI ANIMI MONVMENTVM POSVERE
SVB R.mo P. D. JO. ANDREA GALLIA VE-
NETO GENERALI TERTIO
A. D. MDCLXXI.

9. Inſcriptio
Aedium Monet.

ALEXANDER VII. PONT. MAX.
MONETARIAM OFFICINAM
IN QVA NOVO ARTIFICIO
PRÆCIPITIS AQVÆ IMPVLSV VERSATIS
ROTIS (DIO
MAGNO TEMPORIS, OPERÆQVE COMPEN-
NVMMI AFFABRE, CELERITERQVE
SIGNENTVR
PVBLICAE VTILITATI CONSTRVXIT
ANNO SALVTIS MDCLXVI.

10. In aedibus prope Portam Portuenſem alendis pauperibus pueris exſtructis.
In tabula marmorea.

DOMVM HANC A CAROLO THOMA ODE-
SCALCO NOVOCOMIENSI
CANONICO BASILICAE PRINCIPIS APO-
STOLORVM
NVPER INCHOATAM PVERIS PAVPERIBVS
IN RELIGIONE ET ARTIBVS EDVCANDIS
VT MAGNIFICENTIVS EXCRESCERET, ET
VT

VT REM GRATAM PONTIFICI IN PAVPERES
BENEFICENTISSIMO FACERET
OBTVLIT INNOCENTIO XII. D. LIVIVS
ODESCALCHVS
CAERAE DVX EX TESTAMENTO
PROTECTOR.

II. Ibidem,
In altera marmorea tabula.

PVEROS A LEONARDO CERVSIO, VVLGO
LITERATO
PATERNA IN PAVPERES CHARITATE
JAM OLIM COLLECTOS
VT TEMPVS, QVOD IN VRBE CIRCVMEVNDA
AD PIORVM OPEM EXPETENDAM
INSVMEBANT,
MELIORE DISCIPLINA
ET MAJORI ARTIVM PROVENTV IMPEN-
DERENT
HOSPITIO APOSTOLICO ADJVNXIT
ET IN HANC DOMVM TRANSVEXIT
MAGNO PVERORVM, REIPVBLICAE TOTIVS
COMMODO
INNOCENTIVS XII. PONTIFEX MAXIMVS.

4. Inſcriptiones Xenodochiorum.

1. In fronte Hoſpitii Converſorum.

HOSPITIVM
EX HAERESI AD ORTHODOXAM FIDEM
VENIENTIBVS
HVC TRANSLATVM
MVNIFICENTIA
HIERONYMI S. R. E. CARD. CASTALDI
ANNO DOMINI MDC XXXV.

2. In muro Xenodochii Vulneratorum.

ALEXANDRO VII. P. O. M.
QVI
VT CORPORVM VALETVDINI PATERNA
CHARITATE CONSVLERET
QVEMADMODVM PASTORALI SOLLICI-
TVDINE
PRO ANIMARVM SALVTE QVOTIDIE
INVIGILAT
HVIC XENODOCHIO DIPLOMATE SVO CON-
CESSIT,
ANNEXAM VIAM NOCTVRNO TEMPORE
TRANSVERSIS CATENARVM REPAGVLIS
CVSTODIRI,

NE

NE PRAETEREVNTE STREPITV QVIES
AMICA SILENTII
OMNINO AB AEGROTANTIBVS EXVLARET.
FRANCISCVS CAPIZVCCHIVS,
ACHILLES MAFFEIVS, CVSTODES,
CAROLVS GAVOTTVS
CVRTIVS BVCCAPADALLIVS CAMERARIVS
AD AETERNAM BENEFICII MEMORIAM
LAPIDEM P. P.
ANNO DOMINI M DC LXI. PONTIFICATVS
VI.

3. In Coenaculo
Hoſpitii S. Trinitatis.

CLEMENTI VIII. PONT. MAX.
QVOD XENODOCHIVM
PATERNA CHARITATE INVISERIT,
SINGVLARIQ. LARGITATE
SVSTENTAVERIT,
SODALITAS OPPORTVNA EJVS OPE
CONSERVATA POSVIT M DXCVII.
ILL. D. DIDACO DE CAMPO PRIMICERIO,
JO. FRANCISCO SALOMONIO J. V. D.
CVRTIO SERGARDIO,
PROSPERO JACOBATIO, MARIO
SERREMEDIO CVST.

4. Ibidem.

VRBANO VIII. PONT. MAX.
COELESTIS HVMANAEQVE REI DISTRIBVTORI LARGISSIMO †
QVOD ANNO JVBILEI MDCXXV.
APERTIS VTRIVSQVE MVNIFICENTIAE VALVIS
XENODOCHIVM HOC AERE PLVRIMO JVVIT,
NOVA SVPPELLECTILI AVXIT,
PRAESENTIA SAEPIVS ILLVSTRAVIT,
SODALITAS GRATI ANIMI MONVMENTVM POS.

† ap. BONANNVM Tomo II. p. 568. LIBERALISSIMO.

5. Ibidem.

INNOCENTIO X. PONT. MAX.
QVOD INSIGNI EJVS LIBERALITATE
DIFFICILLIMIS XENODOCHII TEMPORIBVS
VETVS IN EXCIPIENDIS PEREGRINIS MOS,
ET LAVS RETINERI ATQVE FLORERE POTVERIT
BENEFICII MONVMENTVM SODALITAS POSVIT
ANNO JVBILAEI MDCL.

6. Ibidem.

CLEMENTI X. PONT. MAX.
PRAEDECESSORIBVS AEQVE PIO, AC MAGNIFICO
PRAESENTIA ET LARGITATE IN XENODOCHIVM
SED VLTRO VERE CLEMENTI
OB RESTITVTAM MORTI ADDICTVM LIBERANDI FACVLTATEM
SODALITAS GRATI ANIMI MONVMENTVM
POSVIT
ANNO JVBIL. M DCLXXV.

7. Ibidem.

ALEXANDRO. PERRETTO. S.R.E.
CARD. MONTALTO
VICE-CANCELLARIO,
HVJVS. XENODOCHII. PATRONO
CVJVS. INTEREA. INOPIAM. INGENTI.
SVPPEDITATO. AERE
SAEPE. AC. SVBINDE. LEVAVIT
VT. SVAE. FRVCTVM. MVNIFICENTIAE
COMMVNI. PEREGRINORVM. HOSPITIO.
LARGITER. IMPERTITVM

CVM. TOTO. TERRARVM. ORBE. COM-
MVNICARET
SODALITAS. AD. GRATI. ANIMI. TESTIFI-
CATIONEM
P. ANNO. DNI. M DC XIIII.

8. Ibidem.

FRANCISCO. CONTARELLO. NO-
BILI. GALLO. CIVI. ROMANO
MATTHAEI. CARDINALIS. CONTARELLI
NEPOTI
SODALITAS. SANCTISSIMAE. TRINITATIS
EX. ASSE. ABSQVE. VLLO. ONERE. HERES
IN. OCVLIS. CONFLVENTIVM. AD. VRBEM
VNDIQVE. POPVLORVM
HOC. OB. BENEFICENTIAE. AMPLITVDINEM
DE. VNIVERSIS. NATIONIBVS. OPTIME
MERITO.
GRATI. ANIMI. MONVMENTVM. POSVIT
ANNO. JVBILEI. M. DC. XXV.

9. Ibidem.

ANTONII BARBERINI
PONTIFICIS VRBANI VIII. EX FRATRE
NEPOTIS
S. R. E. CARDINALIS ET CAMERARII
OB EJVS EXIMIAM BENEFICENTIAM
HVIC ARCHICONFRATERNITATI GRATVM
NOMEN
AETERNAT HOC MARMOR.

10. Ibidem.

D. O. M.
EX INGENTI OPVM HAEREDITATE
QVAM PAVPERVM PEREGRINORVMQVE
SVBSIDIO
CAMILLVS PAGANELLVS ROMA-
NVS PATRITIVS
AVREA LIBERALITATE EROGAVIT
SODALITAS SANCTISSIMAE TRINITATIS
TANTO BENEFICIO OBSTRICTA
NE MVNIFICENTISSIMI VIRI SVBREPAT
OBLIVIO
HOC NVNQVAM MORTVI AMORIS
STATVIT MONVMENTVM
ANNO CHRISTIANAE SALVTIS M DC LXV.

II. Ibidem.

AD. AMPLIOREM. CONVALESCENTIVM. ET.
PEREGRINORVM. COMMODITATEM
GEORGIVS. BOLOGNETTVS
EPISCOPVS. OLIM. REATINVS
ET. PRIMVM. AD. MAGNVM. ETRVRIÆ. DVCEM. FERDINANDVM. II.
POSTEAQVE. AD. CHRISTIANISSIMVM. GALLIÆ. REGEM. LVDOVICVM. XIII.
PONTIFICIVS. ORATOR
VENERABILI. HVIC. ARCHICONFRATERNITATI. S. S. TRINITATIS
DECEM. MILLIA. ARGENTEA. SCVTA.
DONO. DEDIT
EA. CVM. INVIOLABILI. CONDITIONE
VT. EORVM. FRVCTVS. NVLLO. VNQVAM.
TEMPORE. EXTINGVENDI
IN. NVLLVM. ALIVM. VSVM. DERIVENTVR
VTQVE. SINGVLIS. ANNIS. PRO. SE. GENITORIBVS. SVIS.
FRATRIBVSQVE. GERMANIS
ANNIVERSARIVM. IN. PERPETVVM. CELEBRETVR
NE. TANTI. BENEFICII. MEMORIA. OLIM
INTERIRET
MARMOREVM. HOC. MONVMENTVM

EX

EX. EJVS. VOLVNTATE. HAC. IN. DOMO
COLLOCANDVM
GRATI. ET. PROMPTI. ANIMI. ERGO. P.
A. D. M. DCLXXXI.

12. Ibidem.

D. O. M.
LAZARO. PALLAVICINO
S. R. E. CARDINALI. TIT. S. BALBINÆ
EX. ANTIQVÆ. NOBILITATIS. FAMILIIS. PA-
TRITIO. GENVENSI
QVOD. POST. MAGNAS. ET. FREQVENTES
LARGITIONES
HVIC. B. ARCHICONFRATERNITATI. QVOAD
VIXERIT. EROGATAS
MAXIMAM. AVRI. VIM. EIDEM. MORIENS
LEGAVERIT (RI
CVJVS. FRVCTVS. IN. PERPETVVM. DVRATV-
IN. EVM. TANTVMMODO. VSVM.
IMPENDERENTVR
QVO. ROMANA. PIETAS. ET. MAGNIFI-
CENTIA
EA. OMNIA. AFFLVENTER. HABERET
QVÆ. PEREGRINANTIBVS. QVOLIBET. ANNO
SANCTO. ROMAM. VNDEQVAQVE
CONFLVENTIBVS

SPLENDIDA. ET. INDEFICIENTI. CHARITATE
SVBMINISTRARET
PIO. ET. MVNIFICENTISSIMO. BENEFACTORI
VT. ÆTERNO. BENEFICIO
ÆTERNVM. GRATI. ANIMI. PIGNVS
RESPONDEAT
AD. POSTERORVM. MEMORIAM. ET. INCI-
TAMENTVM
MARMOREVM. HOC. MONVMENTVM. P.
A. D. MDCLXXXIII.

13. Ibidem.

D. O. M.
ODORICO RINALDO. NOB.
TRAVISINO
CONGREGATIONIS ORATORIÆ DE VRBE
PRESBYTERO, PRÆPOSITO
INGENVO, IVSTO, VERACI HOMINI, IN
OMNIBVS VIRO
INSTITVTI SVI AD SENECTAM, ET SENIVM
OBSERVATORI TENACISSIMO,
LAVDIS FVGA, REPVDIATIONE DIGNITA-
TVM, SVI IPSIVS DESPICIENTIA,
CHARITATE IN PAVPERES, PIETATE IN SA-
CROS SANCTORVM CINERES,
ZELO IN SEDIS APOSTOLICÆ JVRIBVS TV-
ENDIS,

LA-

LABORE IN COMPILANDIS BARONII
ANNALIBVS,
ERVDITIONE IN CONTINVANDIS
MEMORANDO
ARCHISODALITAS OPVLENTI SIBI LEGATI
IN SVBSIDIVM CONVALESCENTIVM RE-
LICTI MEMOR. POS.
ANNO DOMINI MDC LXXXIII.

14. Ibidem.

D. O. M.

MAGNIFICVM HIC HABES VIATOR
CHRISTIANÆ PIETATIS EXEMPLAR
DIGNVMQVE QVOD IN AVREA MANV
IMITETVR.
QVI DIVINÆ CHARITATIS AVRVM HABET
IN CORDE.
MICHAEL POLETIVS CIVIS
MVTINENSIS
EX EVANGELICÆ VOCIS ORACVLO
IN PAVPERIBVS ET PEREGRINIS
CHRISTVM IPSVM LATERE COGNOSCENS,
POSTQVAM AD OCTVAGESIMVM VITÆ
ANNVM
PAVPERIBVS ET PEREGRINIS

IN HAC SACRA DOMV AMANTER
INSERVIISSET,
VT SIBI COELESTIS GLORIÆ
ÆTERNAM HÆREDITATEM OBTINERET,
SVARVM OMNIVM FACVLTATVM IPSOS
MORIENS
VOCAVIT ET SCRIPSIT HÆREDES
EXIMIO ET PIO BENEFACTORI
GRATVM HOC MONVMENTVM ARCHI-
CONFR. P.
ANNO D. CIↃ IↃC LXXXIII.

15. Inſcriptio Xenodochii Spiritus S.

ALEXANDER VIII. PONT. MAX.
HVJVS SACRÆ APOSTOLICÆ DOMVS
CANONICORVM REGVLARIVM COENOBIVM
SEPTIS RELIGIONIS INCLVSIT
SÆCVLARI FAMVLITIO INDE AMOTO,
ET IN ALIIS ÆDIBVS RECENS EXTRVCTIS
COLLOCATO
PVELLAS, VT LANIFICIO, ET DISCIPLINÆ
INCVMBERENT
A MONIALIVM COETV SEIVNXIT,
AVCTO ORNATOQVE PANTHEONE.
ANNOSAS VIRGINES, AC MORBO INSANA-
BILI LABORANTES

MO-

MONIALIBVS IN DECENTIOREM LOCVM
TRANSLATIS COMMENDAVIT.
LACTENTIBVS, ET LACTE DEPVLSIS
INFANTIBVS
PVERISQVE ORPHANOTROPHIVM, DOMICILIVM, ET TYROCINIVM CONSTITVIT.
NOSOCOMIO ADDICTOS HOMINES SPARSIM
OLIM HABITANTES
ORNATA PORTICV, ET SVPERINDVCTIS
CVBICVLIS
MAGNO INFIRMORVM BONO
IN VNVM COLLEGIT
NE VNO QVIDEM OBVLO
A REDITIBVS SACRÆ DOMVS INSVMPTO
ANNO SALVTIS M DC LXIV
PONTIF. X.

16. Inſcriptio Xenodochii
apud Lateranenſem Baſilicam.

ALEXANDRO VII. PONT.
OPT. MAX.

QVI CVM BASILICAM LATERANENSEM
INVISERET
IN GEMINA HÆC VALETVDINARIA HVMANÆ MISERIÆ ET MISERICORDIÆ THEATRA
INGREDI DIGNATVS EST

VT INTER EGESTATIS ET
ÆGRITVDINVM VMBRAS
AVRVM PONTIFICIÆ CHARITATIS CO-
RVSCARET,
LONGO ORDINE
HINC ATQVE HINC DECVMBENTES
AVGVSTÆ MAJESTATIS, PRÆSERTIM BE-
NIGNO OCVLORVM ASPECTV, EIS IMPAR-
TITA IN ARTICVLO MORTIS INDVL-
GENTIA CONSOLATVS.
IN MVLIERVM VERO XENODOCHIO
AD AGENTIS ANIMAM FOEMINÆ LECTVM
SVBSISTERE,
PONTIFICIÆ CRVCIS SIGNO COELI
ADITVM APERIRE,
MORIENTIS CVSTODIAM LECTISSIMIS PVR-
PVRATORVM COMMENDARE,
VT IN REGNA BEATORVM RECEPTA NVN-
TIARE POSSET
NOSTRI SÆCVLI SVB ALEXANDRO PON-
TIFICE FELICITATEM.
NE TANTÆ HVMANITATIS EXEMPLVM
PRINCIPES AD IMITANDVM
ADMIRANDVM POPVLO IGNORARENT
HOC MONVMENTVM EREXIMVS

PAVLVS MACCARANVS
HIACINTHVS DE BVBALIS } CVSTODES.
LVDOVICVS CASALIVS
JOSEPH DE ANNIBALDENSIBVS CAMERAR.

V. Inſcriptiones Templorum.

1. In Baſilica Lateranenſi.

1. Supra portam maximam.

INNOCENTIVS X. PONT. MAX.
LATERANENSEM BASILICAM
CONSTANTINI MAGNI IMPERATORIS
RELIGIONE AC MVNIFICENTIA
EXTRVCTAM,
SVMMORVMQVE PONTIFICVM
PIETATE SÆPIVS INSTAVRATAM
VETVSTATE JAM FATISCENTEM
NOVA MOLITIONE
AD VETEREM EX PARTE ADHVC STANTEM
CONFORMATA
ORNATV SPLENDIDISSIME RESTITVIT
ANNO JVBILÆI MDCL.
PONTIFICAT. VI.

2. Ibidem.

Monumentum Card. Raſponi.

D. O. M.
CAESARI S. R. E. CARDINALI
RASPONO
FRANC.i ET CLARICIS VAINAE
FILIO,

QVI

QVI APOSTOLICVS LEGATVS
BELLO COMPOSITO
AB VRBE FAME ET PESTE DEPVLSA
INTER TERRARVM NEGOTIA NACTVS OTIA
LATERANENSIS ECCLESIAE
ERVDITISSIMAM SCRIPSIT HISTORIAM
ANNALIVM IPSE MATERIA,
OMNIBVS VIRTVTE CHARVS.
PVRPVRAM AB ALEXANDRO VII. AC-
CEPTAM
DECENNIO ORNATAM
CVM VITA EXVIT
AN. MDCLXXV. MENSE NOVEMB. DIE XXI.
QVANTVM RES CATHOLICA DEBEAT
HAERES EX ASSE RELICTVM HOSPITIVM
AB HAERESI AD ORTHODOXAM FIDEM
ROMAE CONVERTENDORVM
GRATVM HOC ORNATV SEPVLCHRI
QVOD ILLE VIVENS SIBI MATRIQVE
POSVERAT
TESTATVM VOLVIT POSTERITATI

---

3. Extra

3. Extra Baſilicam.
ad arcam ſepulchralem
Helenae Aug.

DIVÆ HELENÆ AVGVSTÆ
MAGNI CONSTANTINI MATRI
SEPVLCHRALEM HANC PORPHYRETICAM
ARCAM
JAM DIV EX IPSIVS MAVSOLEO VIA
LAVICANA
IN HANC SACROSANCTAM BASILICAM
AB ANASTASIO QVARTO SVMMO PONTIFICE
AD PROPRII MONVMENTI VSVM
TRANSLATAM
ET INJVRIA TEMPORVM VNDIQVE DIRVPTAM
AC PENITVS DISIECTAM,
NE TANTÆ PATRONÆ
DE EADEM BASILICA OPTIME MERITÆ
MEMORIA DEPERIRET
CAPITVLVM ET CANONICI RESTITVERE
ANNO SALVTIS M D IX.
ET HIC REPOSVERE M DC XCV.

4. Ibidem
In Sacello S. Virginis in fonte.

D. O. M

HADRIANO CEVÆ
S. R. E. PRINCIPI CARDINALI
E CÆSAREA ALDERAMNI MONTISFERATI
MARCHIONVM PROSAPIA ORIVNDO,
QVOD PER INGENTES ET DIVTVRNOS
LABORES
EGREGIA SVORVM IMITATVS EXEMPLA
MAJORVM
THETII, BONIFACII, ANSELMI, NANI,
GARGILASCII,
IN AVLA TVM ROMANA, TVM GALLICA
SVMMORVM PRINCIPVM
VRBANI VIII. PONTIFICIS MAXIMI
ET CHRISTIANISSIMI GALLIARVM REGIS
LVDOVICI XIII.
IN ADMINISTRATO REI ECCLESIASTICÆ
MVNERE
GRATIAM ET LAVDEM SIBI COMPARARIT,
SACRAQVE PVRPVRA CVM OMNIVM
PLAVSV DECORATVS
POSTERITATI SVÆ ILLVSTRI CVM FAMA
PRÆFVLSERIT,

VBE-

VBEREMQVE EXEMPLORVM MATERIEM
IPSI RELIQVERIT,
AD QVORVM IMITATIONEM
SIMILIA PONTIFICIÆ BENEFICENTIÆ
ORNAMENTA
SIBI PROMEREATVR,
ÆTERNÆ MEMORIÆ DIGNISSIMO PATRVO
TOTIVS CEVÆ FAMILIÆ NOMINE
FRANCISCVS HADRIANVS VTRIVSQVE
SIGNATVRÆ REFERENDARIVS
GRATISSIMVS NEPOS ET HÆRES
IN PERPETVVM ARGVMENTVM AMORIS
MONVMENTVM HOC
EX TESTAMENTO PONENDVM
PRÆSCRIPSIT.

5. Ibidem.

FRANCISCO ADRIANO
E CAESAREA CEVAE MARCHIONVM
PROGENIE,
QVEM
ROMA PRIMO VRBANI VIII. PONT. MAX.
INTIMVM CVBICVLARIVM,
A SVPPLICIBVS LIBELIS, ET CVBICVLI
DEINDE PRÆFECTVM,
LVTETIA POSTMODVM AD LVDOVI-
CVM XIII.

GAL-

GALLIARVM REGEM
PACIS CHRISTIANOS INTER PRINCIPES RESTAVRANDAE
NVNTIVM EXTRAORDINAVIVM LAETANTER EXCEPIT,
PRAELATVM INSVPER DOMESTICVM
AC STATVS APVD EVNDEM PONTIFICEM
ET PRINCIPVM A SECRETIS
DEMVM S. R. E. CARDINALEM CEVAM
SVMMO OMNIVM PLAVSV RENVNCIATVM
ROMA EADEM SVSPEXIT
HVJVS SACROSAN. LATERANEN. BASILICAE
OLIM CANONICO
ET MVLTIS DE EADEM NOMINIBVS OPTIME MERITO
CAPITVLVM ET CANONICI ADHVC VIVENTI
AETERNVM AMORIS GRATIQVE ANIMI MONVMENTVM
P. P.
ANNO JVBIAEI M DCL.

6. Ibi-

6. Ibidem.

D. O. M.

FRANCISCVS ADRIANVS EX MARCHIONIBVS CEVÆ
VTRIVSQVE SIGNATVRÆ S. S. D. PAPÆ
REFERENDARIVS ET CONTRADICTARVM
AVDITOR &c.

CVM VT VETVSTISSIMÆ SVÆ FAMILIÆ ILLIBATO CANDORI PERPETVVM DVRATVRO CONSVLERET, TOTVM INGENTEM ASSEM HÆREDITARIVM IN MASCVLVM E FAMILIA MARCHIONVM CEVÆ E PEDEMONTIO A R. CELSITVDINE CAROLI EMANVELIS II. DVCIS SABAVDIÆ NOMINANDVM, EX TESTAMENTO TRANSFERENDVM RELIQVIT:

TVM SVÆ PIETATIS ERGA DEIPARAM VIRGINEM, ET GRATI SVI ANIMI IN EMINENTISSIMVM PATRVVM OSTENSVRVS MONVMENTVM OCTOGINTA SCVTA PRO SACRO QVOTIDIANO ALIAQVE VIGINTI ANNVATIM EXCIPIENDA E MVLTIPLICI SECVNDÆ GENITVRÆ PRO MAJORVM DEFVNCTORVM ANNIVERSARIO PERPETVO, ET IN HVJVS ORNATVM SACELLI SANCTÆ VIRGINI IN FONTE DICATI QVATVOR MILLIA SCVTA SEMEL DANDA LEGAVIT:

F Co-

COMES CAROLVS OCTAVIVS EX IISDEM MARCHIONIBVS CEVÆ NVCETTI ET BATTEFOLLI ANNO M DC LXXII. A PRÆDICTO CAROLO EMAN. PEDEMONTII PRINCIPE INVICTISSIMO IN CONCVRSV OMNIVM DE EADEM SVA FAMILIA AD MVNVS HÆREDITATIS CAPESSENDVM NOMINATVS VT MENTEM PIISSIMI TESTATORIS IMPLERET:

HVJVS VESTIGIA SEQVVTVS HORTENSIVS MONASTEROLI MARCHIO, SACRI ORDINIS MILITARIS S. S. MAVRITII ET LAZARI, MAGNÆ CRVCIS EQVES, ET IN VRBE RECEPTOR AC VISITATOR, GERMANVS FRATER ET HÆRES IMMATVRA MORTE PRÆVENTVS, PRVDENTIA BVTII MARCHIONISSA CEVÆ, ALDERAMNI, CAIETANI, ET FRANCISCI ADRIANI FILIORVM TVTRIX, OPVS INCHOATVM ABSOLVIT ANNO DOMINI CIↃ IↃCC LXXXXIX.

II. In Sacrario
S. Mariae Majoris.
1. Sub Statua.

PHILIPPO IV.
HISPANIARVM REGI CATHOLICO
OB SACROSANCTAM HANC PATRIARCHALEM BASILICAM
AVITÆ PIETATIS EXEMPLO
MVLTIPLICI BENEFICENTIA DECORATAM,
ANNVISQVE QVATVOR AVREORVM MILLIBVS
EX ECCLESIARVM CATANÆ MAZARÆQVE DITIORI CENSV,
APOSTOLICÆ SEDIS AVTHORITATE
IN DIVINI CVLTVS AMPLIFICATIONEM COLLATIS
CAPITVLVM ET CANONICI
GRATI ANIMI MONVMENTVM EREXERE
A. S. MDCXCII.
LVDOVICO DVCE METHYMNÆ CELIÆ
REGIO ORATORE.

III. In templo
S. Sebaſtiani.

SCIPIO CARDIN. BVRGHESIVS
MAIOR POENITENTIARIVS,
HVJVS ECCLESIÆ COMMENDATARIVS,
PAVLI V. PONTIFICIS MAXIMI
NEPOS
INCLYTI MARTYRIS ECCLESIÆQVE
DEFENSORIS
BASILICAM VETVSTATE COLLABENTEM
RESTITVIT, AVXIT, ORNAVIT
ANNO DOMINI MDCXIII.

2. Ibidem

GENTILITIA IN D. SEBASTIANVM
PIETATE,
PONTIFICIA VRBANI VIII.
ILLVSTRIOREM TANTI MARTYRIS
SEPVLCHRO CVLTVM PRIDEM
EXOPTANTIS RELIGIONE COMMOTVS
FRANCISCVS BARBERINVS S. R. E.
VICE CANCELL. EPISC. OSTIENSIS
ABBAS COMMENDATARIVS, SERVATO
LAQVEARI ET TEMPLO
DIE VIII MAII

AN.

Digitized by Google

AN. MDCLXXII RITE CONSECRATO
ANTIQVVM MARTYRIVM HAC
DECENTIORI FORMA ORNATVM
PLATONIA INSTRVCTVM, AD MAIOREM
SANCTI VENERATIONEM
RESTITVIT.

3. Ibidem.

DEO
ALTOBELLVS. DE ENSE
DOMO. MONTIS. CORVINI
ACERNEN. MEDICVS
XXXV. IAM ANNIS
VRBIS INCOLA,
CORPORVM. MORBOS
CVRANDO
MORTEM. TOLLI
NON. POSSE. EXPERTVS
SEPVLCHRVM. SIBI
HOC. LOCO
APVD. PESTILENTIÆ
DEPVLSOREM
S. SEBASTIANVM
VIVENS. ELEGIT
AN. CHR. MDC XV.
ÆTATIS. L.

Digitized by Google

NEMO. ME. LACRYMIS. DECORET. NEC
FVNERA. FLETV.
VIVITE. FELICES. ANIMÆ. MORS. OMNI-
BVS. INSTAT.

IV. In templo S. Mariae Angelorum.

I.

ANTONII DE DVCA
SICVLI
PRESB. CAEPHALVDENS.
QVI HAS DIOCLETIANI
THERMAS
ANTE ANNOS FERE XXI.
VIRGINIS ANGELORVM,
VT EXTAT, TEMPLVM
FORE DIVINITVS PRAEVIDIT
HIC OSSA QVIESCVNT
VIX. ANN. LXXIII. ME. III. D. XV.
OBIIT XXX. OCTOB. M D LXIII.
JACOBVS DE DVCA PRONEPOS
EX TEST. HERES. POS.

2. Ibi-

2. Ibidem

D. O. M. S.

ET MEMORIÆ FRANCISCI ALCIATI
MEDIOLANENSIS
TIT. S. MARIÆ IN PORTICV S. R. E. PRES-
BYTERI CARDINALIS
VIRTVTE, HVMANITATE, OFFICIIS,
J. V. SCIENTIA, COETERIS OMNIBVS DIS-
CIPLINIS FLORENTISSIMI,
CARTHVSIENSIS FAMILIÆ PROTECTORIS
VIXIT ANNOS LVIII. M. II. D. XVII.
OBIIT ANN. SAL. M D LXXX. XIII. KAL. MAII.

***

VIRTVTE VIXIT.
MEMORIA VIVIT.
GLORIA VIVET.

3. Ibidem.

D. O. M.

PIVS IIII. PONT. MAX.
MEDICES MEDIOLANENSIS
SEDIT ANNOS V. MENSES XI. DIES XV.
VIXIT ANNOS LXVI. MENS. IX.
OB. X. ID. DECEMB. M D LXV.

JOANNES ANTONIVS SORBELLONIVS
EPISCOPVS PRÆNESTINVS
CONSOBRINO,
CAROLVS BORROMEVS S. PRAXEDIS
MEDIOLANENSIS,
M. SITICVS DE ALTTMPS GERMANVS
CONSTANTIEN. S. MARIÆ TRANSTIB.
TITT. PRESBB.
S. R. E. CARDD. POSVERVNT.

4. Ibidem.

D. O. M.

JO. ANTONIVS SORBELLONIVS
MEDIOL.
PII IV. PONT. MAX. AMITINVS, CARD.
S. GREGORII
EPISC. OSTIEN. SACRI COLLEGII
DECANVS,
VIR CIVILI PRVDENTIA,
NATIONVM NOTITIA, MVLTARVMQ. RE-
RVM VSV PRÆSTANS
PERSONÆ DIGNITATEM APVD SVMMOS
PONTIFICES
AVCTORITATE, CONSILIO, PVBLICI
BONI STVDIO

PER

PER ANNOS II ET XXX SVMMA
CVM LAVDE SVSTINVIT
VIXIT ANN. LXXII. OB. XV. CAL. APRIL.
M D XCI.
FABRITIVS SORBELLONIVS, JO. BAPT.
F. GABRII NEPOS
TESTAMENTO HERES PATRVO MAGNO
B. M. FECIT.

5. Ibidem.

DEO TRINO VNI.
ALEXANDRO LITTÆ
J. V. C. PATRITIO MEDIOLANENSI
ROMÆ ADVOCATO CONSISTORIALI
CATHOLICI REGIS CAVSARVM PATRONO
AC DEMVM ROTÆ AVDITORI,
VIRO DOCTRINA VIRTVTE,
GRATIAQ. APVD SVMMOS PONT. CLARO,
QVI SACELLVM HOC VBI QVIESCERET,
DEIPARÆ VIRGINI
AC B. HYACINTO EREXIT AC DOTAVIT,
CVM ONERE VNIVS ANNIVERSARII
ET XXXX. HEBDOMADARII SACRIFICII
HIERONYMVS EQVES S. STEPHANI

NOMINE FILIORVM ADHVC INFANTIVM
ET HEREDVM
FRATRI CHARISS. MOERENS POS.
ANNO M DC VIII.

6. Ibidem.

D. O. M.

JVLIVS CAESAR ALAGALLA
LVCANVS,
COMES PALATINVS ET PROTONOTARIVS
APOSTOLICVS
TOTOS ANNOS XXXII. DOCTRINAM
ARISTOTELIS
PVBLICE IN VRBE PROFESSVS,
INTELLIGENS
PHILOSOPHIAM ESSE MEDITATIONEM
MORTIS
HIC LOCVM HVMANDO CORPORI
VT ANIMVS PIORVM PRECIBVS JVVETVR
VIVENS ELEGIT
ANNO ÆTATIS SVÆ LII
M DC XXIII.
OBIIT XVI. KAL. MART. M DC XXIIII.

7. Ibidem

FEDERICO. VBALDINO
EX. COMITIBVS. MONTIS. VICINI
IN. AGRO. VRBINATE
SACRI. COLLEGII. SECRETARIO
QVI. GENERIS. NOBILITATI. ET. INDOLIS
ELEGANTIAE. SINGVLAREM
INGENII. ERVDITIONEM. ADIVNXIT
OBIIT. ANNO. DNI. M DCLVII
AETATIS. SVAE. XLVII.

QVI. CINERES. CALCAS. QVI. RVDERA. SV-
SPICIS. IN. TE
QVID. TEMPVS. POSSIT. QVID. LIBITINA
VIDES.

8. Ibidem.

D. O. M

NICOLAO LARCHEO MICHAELIS FI-
LIO NATIONE GALLO, PAT. RETELLINO,
PHILOSOPHIAE, AC MEDICINAE DOCTORI
CELEB. ARCHIOSPITALIVM S. MARIAE
CON-

CONSOLATIONIS, NEC NON S. JACOBI INCVRABILIVM TRIGINTA ANNOS VEL AMPLIVS CHIRVRGO PRIMARIO, SVMM. P. P. INNOCENTII X. ET ALEXANDRI VII. OB ARTIS EXCELLENTIAM, FAMILIAE COOPTATO, QVI QVAMVIS AVLAE OCCVPATVS, NVNQVAM TAMEN PAVPERIBVS SVAM DENEGAVIT OPERAM, QVOS ITA VIVENS MAGNO FERVORE ADAMAVIT, VT EOSDEM MORIENS BONORVM SVORVM HEREDES INSTITVERIT, CVSTODES ARCHIOSPITALIVM HEREDVM G. A. M. P. P. OBIIT DIE XX. MENSIS JANVARII ANNO MDCLXV.

9. Ibidem.

D. O. M.

SALVATOREM ROSAM NEAPOLITANVM
PICTOREM SVI TEMPORIS
NVLLI SECVNDVM,
POETARVM OMNIVM TEMPORVM
PRINCIPIBVS PAREM
AVGVSTVS FILIVS
HIC MOERENS COMPOSVIT

SEXA-

SEXAGENARIO MINOR OBIIT
ANNO SALVTIS MDCLXXIII.
IDIBVS MARTII.

10. Ibidem.

D. O. M.
CAROLVS MARATTA PICTOR
NON LONGE A LAVRETANÆ VIRGINIS
DOMO
CAMERANI NATVS
CVM A PINGENDA
SOLIS AC VITÆ MATRE
LVCEM ARTI ANIMAM TELIS
COGNOMENTVM SIBI COMPARASSET,
IN HOC TEMPLO
ANGELORVM REGINÆ SACRO
VT SVAM IN VIRGINEM PIETATEM
INDICARET,
VIVVS MONVMENTVM SIBI POSVIT
ANNO DOMINI
M DC XC VI.

11. Ibi-

II. Ibidem.

REGI CVI OMNIA VIVVNT
PROSPERO PARISIO CIVI ROMANO,
MATHEMATICO, GEOGRAPHO, AC
ANTIQVARIO
QVI IN NAVALI PVGNA AD ECCHINADAS
ADVERSVS TVRCAS
PROSPERI COLVMNE AVSPICIIS CO-
HORTIS DVCTOR
VIRILITER EGIT,
AC DEMVM
EXVTIS ARMIS AD PACIS ARTES CON-
VERSVS,
ET LEGVM PERITIAM ADEPTVS
MVLTIS IN LOCIS, AC OCCASIONIBVS
IN PONTIFICIÆ DITIONIS PROVINCIIS, AC
REGNO NEAPOLITANO
JVRI DICENDO,
PESTI ARCENDÆ, FACINOROSIS HOMI-
NIBVS EXSTIRPANDIS,
TVRCARVM INCVRSIONIBVS COMPES-
CENDIS,
ILLVSTREM OPERAM NAVAVIT, SICVT IN
BELLO FORTIS
ITA IN PACE PRVDENS,

JVSTI

JVSTI TENAX, LVCRI CONTEMTOR, BRVTVS PARITER AC CVRTIVS FABRITIVS
GAIETA,
MARCVS ANTONIVS DE PROSPERIS
JVLIVS CÆSAR ALAGALLA EX TEST. POSS.
VIXIT ANNOS LXXXIII. VALETVDINE
INTEGRA
NATVRALIS JVRIS SECTATOR, GENTIVM
OSOR.

V. In templo S. Mariae Animarum.

I.

DEO AETER. SACR.
PAVLO. ANTISTITI. FORO-SEMPRONIEN. A. MIDDELBVRGO. INSIGNI INFERIORIS. GERMANIAE. OPPIDO. VIRO LIBERALIVM. ARTIVM. DISCIPLINIS. PIETATE. ANIMIQVE. MODERATIONE. LONGE OMNIBVS. ANTEFERENDO. AB. JVLIO. ET LEONE. PONTIFICIBVS. AD PRAESIDENDVM. LATERANEN. CONCILIO. ELECTO ET. EVOCATO. VITAE. SVAE. CVRRICVLO AN-

ANNORVM. LXXXVIII. IN. GLORIA. EXACTO RESTITVTAQVE. DEO. ROMAE. INTER. CERIMONIAS. ECCLESIASTICAS. DIVINA. SVI PARTE. PETRVS VOERSTIVS. EPVS. AQVEN. REFEREND. ET. SACRAE. ROTAE. LOCVM TENENS. ET. FEDERICVS. CLAVARIVS.
VTR. CENS. DOCT. ET. EQVES
EXECVTORES POS.
OBIIT. XIV. KAL. JANVARII. ANNO A PARTV VIRGINIS. MD XXXIIII.

2. Ibidem.

JOSEPHO CINCIO AGRIPPINENSI
PHYSICO MEDICO PRAESTANTISSIMO
OB EARVNDEM ARTIVM PRAESTANTIAM,
PAREMQVE PROBITATEM
CIVITATE ROM. DONATO,
SAMMOQVE IN EA MAGISTRATV FVNCTO
LAVINIA BONACVRSIA FLORENTINA
CINCINNATVS, CARVLVSQVE
VIRO PARENTIQVE OPT.
ÆT. AN. L. SAL. MDLI. III. CAL. MAII.

3. Ibidem.

D. O. M.

JODOCO HOETFILTERO OSNABRVGEN. LVBICEN. EPO. PAVLO III. ET JVLIO III. PONT. MAX. IN. VTRAQVE SIGNATVRA. RELATORI, ET APVD MVLTOS ETIAM PRINCIPES GRACIOSO, EX HVMILI LOCO AD SVMMOS HONORES VIRTVTE, INDVSTRIA, ET LABORIB. EVECTO
AMICI MOERENTES POS.
VIXIT ANN. LI. MENS. IIII. DIES XIIII.
OBIIT ANN. SAL. MDLI. IIII. KAL. MAIAS.

***

QVID LABOR ASSIDVVS POSSIT DARE? QVID FERA PARCA
DEMERE? QVO SPERES ET METVAS MONEO:
ILLE HVMILI SVMMOS FVERAT LARGITVS HONORES,
HÆC SIMVL ET VITAM MI SVBITO ERIPVIT.

4. Ibidem.

D. O. M.

ALEXANDRO. JVNIO. ANTWERPIAE
QVOD. OPPIDVM. IN. BELGIS. EST
NOBILISSIMVM. HONESTIS
PARENTIB. NATO
ROMAE. OB. VIRTVTES. AD. HONORES
EVECTO. ET. AVDITORIS. SACRI. PAL.
MVNERE. INTEGERRIME. FVNCTO
HAEREDES. POS.
VIXIT. ANN. XXX. M. XI.
OBIIT. V. CAL. OCTOBRIS
ANNO. DO. MD LVI

***

ROMA. PEREGRINO. MAGNOS. MANDA-
RAT. HONORES
QVOS. IMMATVRO. MVNERE. MORS
RAPVIT.
DISCE. MEO. EXEMPLO. VIRTVTI. PRAE-
MIA. NVNQVAM.
DEESSE. SED. ET. QVOVIS. TEMPORE.
DISCE. MORI.

5. Ibi-

5. Ibidem.

D. O. M.

D. JOANNI GROPPERO RELIGIONIS FIDEIQVE CATHOLICAE PROPVGNATORI ACERRIMO, POST INCREDIBILES LABORES SVMMIS CVM PERICVLIS PRO ECCLESIAE, ET RELIGIONIS CONSERVATIONE MAGNO SEMPER, ET INVICTO ANIMO EXANTLATOS, MVLTAQVE PRAECLARA LRARVM MONVMENTA EDITA, OB PERPETVAM FIDEI PIETATISQVE CONSTANTIAM, INCOMPARABILEM DOCTRINAM, SVMMASQVE VIRTVTES ABSENTI, NEC QVICQVAM MINVS COGITANTI IN SACRVM S. R. E. CARDINALIVM COLLEGIVM COOPTATO, PRAEMATVRA ADHVC MORTE, ET QVANDO SVI OPERA IMPRIMIS DESIDERABATVR EX HVMANIS EREPTO FRATRI PIISSIMO, ATQVE OPTIME MERITO GODEFRIDVS, ET GASPAR GROPPERI FRATRES, ET ALVMNI MOESTISSIMI POSVERE:
VIXIT ANNOS
LVII. DIES XVIII.
OBIIT. III. ID. MARTII. M D LVIII.

 6. Ibi-

6. Ibidem.

D. O. M.

JOANNES. LAMBACHER. TYRO-
LENSIS
PATRITIVS. OENIPONTANVS. II. MARTII.
M D LVII. NATVS
OPERA. HVMANIORIBVS. LITERIS.
NAVATA
ADOLESCENS. ILLVST. D. D. MARCI. ET
F. F. FVCCARORVM. AVGVSTAE
FAMILIARIS
ITA. FIDEM. GRAVITATEM. ET. INTEL-
LIGENTIAM. SVAM. PATRONIS
PROBAVIT,
VT. SVIS. ILLVM. NEGOTIIS. VECTIGA-
LIBVSQVE
IN. HISPANIAE. REGNIS. PRAEFECERINT
QVIBVS. IPSOS. XXX. ANNOS. PROBE
CVRATIS
ET. AB. HERIS. BENEVOLE. DIMISSVS
ANNO. MDCXII
PIETATIS. ERGO. ROMAM. VENIT
IBIDEMQVE. TESTAMENTO. CONDITO
MICHAELEM. FRATREM. HAEREDEM
INSTITVIT

AC

AC. INTER. ALIA. ETIAM. INSIGNIORA
HVIC. ECCLESIAE
QVAE. VICINI. MARMORIS. INSCRIPTIO
CONTINET
MAGNA. PIETATE. LEGAVIT
TESTAMENTI. EXECVTIONEM. EJVSDEM
ECCLESIAE. ADMINISTRATORIBVS
NOMINATIM VERO
R. P. D. PETRO. MANDERO. ET. JOANNI
FABRO. COMMISIT
IN. HISPANIAM. POST. REVERSVS. VT. MISSA SAECVLI. CVRA
TOTVS. PIETATI. VACARET
COMPLVTI. MORTALITATEM. EXVIT
XI. AVGVSTI. M DC XV.
VIXIT. ANN. LVIII. MENS. IV. DIES. X.

7. Ibidem.

D. O. M.

CORNELIO. HENRICO
MOTMANNO
PATRITIO. LEODIENSI
SACRI. APLICI. PALATII. ROTÆ. AVDITORI
CVM. INSIGNIS. PRVDENTIA. DOCTRINA

 RE-

RERVMQVE, TRACTANDARVM, DEX-
TERITAS
ET. AVGVSTISSIMORVM. CÆSARVM
FERDINANDI. II. ET. FERDINANDI III.
CLEMENTISSIMA. IN IPSVM. RESIDENTIS
CÆSAREI. MVNERE. IN. AVLA
ROMANA
FVNGENTEM. PROPENSIO
OMNIVM. EXISTIMATIONE. EI. MAIORA
POLLICERENTVR
EXTINCTO. ÆTATIS. SVÆ. ANNO. XLIX.
SALVTIS. HVMANÆ. M. DC. XXXVIII.
APRILIS. DIE. XXIV.
GVILIELMVS. ADAMVS. MOTMANNVS
FRATER. ET. HÆRES. POSVIT.

8. Ibidem.

D. O. M.
JOANNI EMMERIX
SACR. ROM. ROTÆ. AVDITORI
VIRO INTEGRITATE VITÆ,
LEGVM SCIENTIA
EXPERIENTIA RERVM,
ET PERPETVA

IN

IN EGENOS
LIBERALITATE
COMMENDATISSIMO,
JACOBVS EMERIX
DE MATTHIIS,
CVI LOCVM ILLE
IN ROMANA ROTA
VIVENS CESSIT,
QVEMQVE SVPREMIS TABVLIS
SCRIPSIT HÆREDEM,
AVVNCVLO DE SE
OPTIME MERITO
PIIS CVM LACRYMIS P.
OBIIT XVI. MARTII
M DC LXIX.
ÆTATIS ANNOR. LXXIII.

9. Ibidem.

JOANNI GVALTERO SLVSIO
LEODIENSI
S. R. E. DIACONO CARDINALI
ANIMI, ATQVE INGENII DOTIBVS
CVMVLATISSIMO,
MORIBVS, SAPIENTIA, PIETATE,
PRAESTANTISSIMO,

LARGITATE IN EGENOS, BENEFICENTIA
IN OMNES EFFVSISSIMO,
CVJVS
DOCTRINAE, INSTRVCTISSIMA BI-
BLIOTHECA,
PRVDENTIAE, DIFFICILLIMA MVNIA,
MERITORVM, EMINENTISSIMA DIGNITAS
PENE IMPAR ARGVMENTVM:
STVDIVM VERO, COMMVNE BONVM,
PVRPVRA, COMMVNE GAVDIVM,
OBITVS, COMMVNE DETRIMENTVM
PROPE SVPRA FIDEM ET EXEMPLVM
EXTITERE.
VIXIT ANNOS LIX. MENSES V. DIES XXIV.
OBIIT A. AE. C. MDC LXXXVII. NONIS
JVLII.
FRATRI AMANTISSIMO MONVMENTVM
P. C.
PETRVS ALOYSIVS S. R. I. LIBER BARO,
DOMINVS DE BIHAIN-HEBRONVAL, ET
SER.mo PRINCIPI ELECTORI COLON.
PRINCIPI LEODIEN.
A CONSILIIS.

10. Ibi-

10. Ibidem.

D. O. M.

JACOBO EMERIX DE MATTHIIS
S.ᵃ ROTÆ ROMANÆ DECANO
ET SA. POENITENTIARIÆ REGENTI,
VIRO HONESTATE VITÆ,
LEGVM SCIENTIA,
INGENII PERSPICACITATE,
ZELO JVSTITIÆ,
AC LONGA IN FORO SCIENTIA
VNIVERSÆ CVRIÆ VENERANDO
MARIA DE SOLLOGNE VAES
EX SORORE NEPTIS ET HÆRES
GRATI ANIMI MONVMENTVM P.
OBIIT 2. SEPTEMBRIS
M DC XCVI
ÆTATIS ANNORVM LXX.

VI. In templo S. Mariae in Campitello.

I. Supra fores.

D. O. M.

QVAM HONORIVS III.
EX INCLYTA SABELLORVM GENTE ANNO
SAL. M CC XVII.
SACRIS DEIPARÆ NATALIBVS ECCLESIAM
CONSECRAVIT.
PAVLVS V. ANNO DOMINI M DC XVIII.
CLERICIS REGVLARIBVS MATRIS DEI
ATTRIBVIT.
JOANNES GARZIAS MILLINVS
VRBIS VICARIVS (TE,
NASCENTI VIRGINI OMNINO RENASCEN-
FVNDAMENTALI LAPIDE JACTO
AVSPICATVS EST.
INNOCENTIO X. P. O. M. REGNANTE
MARCVS ANTONIVS CARDINALIS
FRANCIOTTVS
DONATVM A MARIO CARDINALE GIN-
NETTO
SANCTITATIS SVÆ VICARIO

D.

D. VINCENTIÆ MARTYRIS CORPVS IN
ARA MAXIMA PONENS
SOLEMNI POMPA DEDICAVIT
V. NON. MAII. ANNO AB ORBE REDEMPTO
M DC XLVIII.

VII. In templo S. Mariae in Cosmedin.

I.

TEMPLVM. HOC. PERVETVSTVM
PVDICITIÆ. PATRITIÆ
A. GENTILITATE. DICATVM
AN. DNI. CC LXI.
S. DIONYSIO. SVMMO. PONT.
S. MARIÆ IN COSMEDIN
CHRISTIANA. PIETAS
IN. TITVLVM. COMMVTAVIT
IN. EJVS. AVLA
HADRIANO. IMPERATORE
SVB. NOMINE. ATHENÆI
SCOLA. GRÆCA
ANTEA. NVNCVPATA
S. AVGVSTINVM. RHETORICAM

POST-

POSTMODVM. DOCVISSE
EX. VETERR. TRADITIONE
HABETVR
CVJVS. REI. MEMORIAM
NE. OBLIVIONE. TEPESCAT
ARCHIPRESBYTER
ET. CANONICI
HOC. IN. MARMORE
APPONI. CVRAVERVNT
ANNO JVBILÆI
M. DC. LXXV.

2. Ibidem.

D. O. M.

HIC JACET INCAVTVS TYBERIS PVER
OBRVTVS VNDIS,
CVI SIT PERPETVA LVCE BEATA
QVIES.
LVCÆ SYLVESTRO SOBRINVS HORATIVS,
VT SIT
INTER CANONICOS HIC MIHI JVRE
QVIES.
M DC I.

3. Ibidem.

D. O. M.

HIERONYMO. S. R. E. CARDINALI
COLVMNAE,
EPISCOPO. TVSCVLANO
SACROSANCTAE. BASILICAE. LATE-
RANENSIS
CVJVS. PORTAM. S. A. SAEC. MDCL. APER.
ET. CLAVSIT
ET. IN. QVA. QVOD. MORTALE. GEREB.
DEP. VOLVIT,
ARCHIPRESBYTERO,
MEDIOLANEN. ARCHIEP. ET. BONON.
CONSECR.
SVM. SVP. ROM. INQVISIT. PRAESIDI,
PRINCIPI. HVMANISS. ET. VERE. ROMANO,
DE. S. SEDE APOST. TOTAQ. CHRIST.
REPVBL. OPTIME. MERITO
IN. REB. ARD. PERAGEN. PRVDENTIAE.
LAVDE. CLARISS.
CATHOLICI. REGI. A. CONSIL. STAT.
ET. BELL.
CVJVS. NOMINE
DVM. LEG. MVNERE AP. MARIAM.
AVSTRIACAM

ROM.

ROM. IMPER. AVGVST. GLORIOSISS.
FVNGERETVR
MER. ONVSTVS. INTER. PIA. RELIGIOSISS.
OBSEQVIA
TERRA. RELICTA
AD. COEL. EVOLAVIT. A. MDCLXVI.
AET. LXII. CARD. XL.
CVM PRIVS CARD. S. MARIAE. IN. COS-
MEDIN. DIACONIAM
NOMINIS. SVI. TITVLO. DECORASSET
DOMINICVS. DE. SANTIS. EIVSD. TEMPLI
ARCHIPR.
CVJVS. FID. PENITISS. PECT. SVI. ARCANA
COMMISERAT
GRATI. ANIMI. ERGO. BENEFACT. SVO
SINGVLARI
MOERENS. POS.
ANNO. JVBILEI. MDCLXXV.

4. Ibidem.

D. O. M.

SEPTIMIO CICCOLINO ROMANO,
JVRISPERITIÆ DECORI,
QVI

LE-

LEGVM INTERPRES, ET VERITATIS
AMATOR. INTEGERR.
AMICOR. DISCORDIAS ADEO PACATE
COMPONEBAT,
VT AD EVM TANQVAM AD ORACVLVM,
QVI LITIVM PREMEBANTVR ANGVSTIIS,
ACCEDEBANT,
OPIBVS AD PIAS CAVSAS LEGATIS
ET IN ECCLESIA S. MARIÆ DE SCALA
SIBI MONVMENTO ELECTO,
OBIIT ROMÆ AN. M DC LX. ÆT. SVÆ
LXXXIII.
ARCHICONFRATERN. SS. CRVCIFIXI,
SS. XII. APOSTOL.
ET MONIALES S. LVCIÆ IN SILIGE
HÆREDES
AD MAJORIS GRATITVDINIS SPECIEM,
ET VT OMNIBVS ORBIS NATIONIBVS
ROMANA PIETAS IN CIVIBVS
MAGIS ELVCESCAT,
HOC IN TEMPLO ETIAM APPONI
CVRARVNT
ANNO JVBILEI M DC LXXV.

5. Ibi-

5. Ibidem.

MEMORIÆ
JOANNIS DE SANTIS EPI.
FLORENTINI
QVI PER ANN. XXV. VSQVE AD M CCXXX
SVAM ECCLESIAM OPTIME
GVBERNAVIT,
ET
GEORGII DE SANTIS EPI. SALAMINÆ,
ASCANII CARD. COLVMNÆ EPI. PRÆNE-
STINI
SVFFRAGANEI
QVI POSTEA AD ECCL. PRELVCASTREN.
TRANSLATVS
IN ILLA SEDE A. MDCXII. OCCVBVIT,
DOMINICVS DE SANTIS. S. M. COSMEDIN.
ARCHIPR.
IN HONOREM FAMILIÆ P.
A. MDC LXXVII.

6. Ibi-

6. Ibidem.

CANONICIS. AB. EVGENIO. IV. AMOTIS
LEO. X. PONT. MAX.
DECORI. ET. VETVSTATI. ECCLESIÆ
DIVINI. CVLTVS. AVGMENTO
ET. ANIMARVM. SALVTI. CONSVLENDO
DISSOLVTA. VNIONE. AD. MONASTERIVM
S. PAVLI. EXTRA. VRBEM. ALIAS. FACTA
IN. COLLEGIATAM
ET. IN. EA. VNVM. ARCHIPRESBYTERVM
QVÆ. PRINCIPALIS. SIT. DIGNITAS,
ET. IX. CANONICOS. TOTIDEMQVE
PRÆBEN.
AD. PRECES. INCLITI. POPVLI. ROMANI
A. MDXIII. RESTITVIT
ARCHIPR. ET. CANONICI. BENEFICII. MEM.
A. MDCLXXVIII. P. P.

Digitized by Google

7. Ibidem

S. NICOLAO LIBERATORI
SERGIVS ARCHIEPVS RAVENNAS
LONGA CARCERIS MOLESTIA EREPTVS
HAC IN ECCCESIA GRATIAS DVM REFERT,
ORTAS LACERO EX CORDE LACRYMAS
GRATVM DIV PAVIMENTVM RETINET.
HVJVS NE MIRACVLI MEMORIA EXCIDAT
ABB. JO. ANT. GHEZZIVS
EX DVCIBVS. CARPIGNAN. HIC OLIM. CAN.
SACRVM SOLEMNE QVOTANNIS
CENSV INSTITVTO FIERI VOLVIT
DIE XXX. JAN. MDCLXXVIII.

8. Ibidem.

Sub Bocca Veritatis.

SIMVLACRVM
DIIS GENTIVM SACRIS DEVOTVM,
HORRORE CACODOEMONVM,
IMPIETATE LOCI AVERRVNCATA
OBTVLIT CHRISTIANA RELIGIO

IN

IN ANATHEMA OBLIVIONIS
VIRGINI MATRI DEI,
CVJVS ICONA AB ICONOMACHORVM
FVRORE SVBREPTA
HIC PERPETVO FIDELIVM CVLTVI PATET.
FACTI TESTEM EXHIBET SVBJECTA
INSCRIPTIO
EX ANTIQVO PARIETE IN HVNC NOVVM
VT POSTERITATI PERENNET,
FIDELITER TRANSCRIPTA
ANNO MDCC

***

SIMVLACRVM HOC, BVCCA VERITATIS NVNCVPATVM, IN TEMPLO JOVI AMMONIO AB HERCVLE DICATVM, PROPE ARAM MAXIMAM, IN QVO RITV GRÆCO VANA GENTILITAS SACRIFICIA PERAGEBAT, FVISSE DICITVR, AC TRACTV TEMPORIS IN TALI HABITVM VENERATIONE, VT SI QVIS MAXIMVM REQVIRERET JVRAMENTVM, MANV INTRA OS EJVS IMPOSITA SOLEMNITER JVRARE COGERETVR. IMPIIS SVPERSTITIONIBVS DEORVM GENTIVM SVBLATIS SIC JACVIT DEJECTVM, VT EJVS FALSA RELIGIO PROSTRATA IN TEMPLO JAM PVDICITIÆ PATRITIÆ PRISCIS TEMPORIBVS

CONSTRVCTO ADSPICIATVR, IN QVO POST GENERIS HVMANI REPARATIONEM SVB TITVLO S.ᵃᵉ M.ᵃᵉ IN COSMEDIN, QVOD SACERDOTVM ORNAMENTA SONAT, DEIPARÆ SEMPER VIRGINIS MEMORIA COLITVR.

VII. In templo S. Mariae Pacis.

1. Supra fores.

VIRGINI PACIS
VOTA PRO ORBIS CHRISTIANI CONCORDIA
AC TRANQVILLITATE DVDVM
SVSCEPTA,
ÆDE ILLIVS AVCTA, ET EXORNATA
ALEXANDER VII. PONT. MAX.
SVPPLEX REPETIT
ANNO MDCLVI. PONT. II.

2. Ibi-

2. Ibidem in valvis externis.

ALEXANDO VII. PONT. MAX.
QVOD VOTIS REPETITIS
AD CHRISTIANÆ REIPVBLICÆ TRAN-
QVILLITATEM
COELITVS IMPETRATAM
TEMPLVM MAGNÆ VIRGINI PACIS
ARBITRÆ
A SIXTO ERECTVM INSTAVRAVERIT
SACELLIS ILLVSTRATIS, ET MAGNIFI-
CENTIVS EXCVLTIS
EXCITATA PORTICV, ET NOBILIORE
FRONTE, AREA,
VIISQVE AMPLIFICATIS AVXERIT,
ORNAVERIT,
D. CONSTANTINVS DE RAPHAELLIS,
ABBAS, ET PROCVRATOR GENERALIS,
ET CANONICI REGVLARES LATERANEN.
PARENTI BENEFICENTISSIMO
ANNO SALVTIS MDCLVII.

VIII. In templo S. Mariae de Populo.

I.

D. O. M

JO. BAPTISTA SPADA PATRITIVS LVCENSIS,
QVIRINALIS AVLÆ ET FISCI, ET CAM. APLCÆ
ADVOCATVS DECANVS HIC SITVS EST,
PATROCINANDIS ALIORVM CAVSIS
CERTATIM ADHIBITVS,
SVAM APVD DEVM CAVSAM NON PERDIDIT,
A TRIBVS SVMMIS PONTIFICIBVS
ARDVIS GRAVIBVSQVE NEGOTIIS IMPOSITVS,
JVRA SEDI APOSTOLICÆ ASSERERE,
NON SIBI HONORES INDE AVCVPARI
PRIVATIM STVDVIT,
HONORVM MERITO CONTENTVS.
MINORE INVIDIA, NON MINORE FAMA VIXIT,
SEPVLCRVM VERO SIBI VIVVS CONDIDIT,

VT

VT HVNC MORTIS MONITOREM CON-
SVLERET,
DVM ALIIS CONSVLIT
OBIIT ANNO DOMINI M DC XXIII.
ÆTATIS SVÆ LXVIII.

2 Ibidem.

D. O. M.

GALEOTTO BERNARDINO
PET. F. PATRIC. LVCENSI
S. LATERANEN. ECCL. CANON. PROT.
APOST.
QVI A MYSTICO CARD. AB ALTAEMPS
OB SINGVLAREM
IN GRAVIORIBVS NEGOTIIS
FIDEM, PRVDENTIAM, FOELICITATEM,
IN PRIMO BENEVOLENTIÆ GRADV
REPOSITVS,
EJVSDEMQVE CENSV LIBERALISSIME
AVCTVS,
RARO EXEMPLO
IN COMITIIS VERO VRBANI VIII.
ET GREGORII XV

EORVNDEM PONTIFF.
GRATIAM ET BENEFICENTIAM
OPERA EGREGIE NAVATA PROMERITVS,
SVMMIS ÆQVE AC PARIBVS
VIRTVTI PRÆMIIS,
IN IPSA SPEI MATVRITATE
IMMATVRE PRÆREPTVS
D. IV. ID. NOVEMBRIS.
ANNO D. MDCXLI. ÆTATIS SVÆ XXX.
LAVRENTIVS ABBAS BERNARDINVS
BENEFICIORVM MEMOR
FRATRI OPTIMO P.

3. Ibidem.

HIC LAPIS CENTRVM EST,
CVJVS PERIPHERIA VITA FVIT,
GIRATVS EST QVONDAM
IN HOC TVRBVLENTO VITÆ CVRRICVLO
NOBILIS SAMVEL GLOBICZ
DE BVCZINA
BOEMVS PRAGENSIS,
PARENTE REGNI GEOMETRA,
INFELICISSIME QVADRATVRAM CIRCVLI
INVENIT
DVM FILIVS HIC EJVS DILECTISSIMVS
ANNO MDCLXV. DIE XXVIII. AVGVSTI
ÆTAT. XXV.
HVMATVS EST.

4. Ibi-

4. Ibidem.

D. O. M.

VINCENTIÆ DANISIÆ
QVÆ NOBILE GENVS, QVIA EO TRAXIT
E POLO,
POLIS IN LATIO NASCI MERVIT,
SORTEM QVOQVE NACTA MELIOREM
MARTINO PETRINOCCHI CONJVGI
ANIMIS COMPAR, VIRTVTIBVS CONCORS,
ALIENA POTIVS ARTIS INCVRIA
QVAM GRAVI MORBO PRÆREPTÆ,
BERNARDINVS FILIVS
POSTHVMA HÆC SOLVIT OBSEQVIA
ANNO DOMINI MDCLXXXIII.
NATÆ DIE IIII. APRILIS M DCXIII.
MORTVÆ XXVI MAII MDCLXXII.

5. Ibidem.

JOANNES BAPTISTA GISLERIVS
ROMANVS,
SED ORBIS CIVIS POTIVS, QVAM VIATOR,
CVM SIGISMVNDI III. WLADISLAI IV.
AC JOANNIS CASIMIRI I.
POLONIÆ ET SVECIÆ REGVM
ARCHITECTVS NON IN VNO CAPITOLIO
FVIT,
OMNIA BONA VT MALA SECVM TVLIT,
DOMVM HIC QVÆRENS BREVEM, ALIBI
ÆTERNAM,
SVIS EDOCTVS FLORIBVS, POMIS,
ET MONTIBVS,
VITAM NON MODO CADVCAM ESSE,
SED FLVXAM.
EA SESE VIVVM EXPRESSIT IMAGINE,
QVAM NONNISI PVLVIS ET VMBRA
FINGERET:
MEMOR VERO HOMINEM E PLASTICA
NATVM ESSE, (DE,
HÆC ARTIS SVÆ VESTIGIA FIXIT IN LAPI-
SED PEDE MOX TEMPORIS CONTERENDA,
ITA MORTIS SVÆ OBDVRESCENS IN
VICTORIA
VT ILLAM CAPTIVAM ET SAXEAM FECERIT,
PI-

PICTVRÆ, SCVLPTVRÆ, ET ARCHI-
TECTVRÆ
TRIPLICI IN PVGNA NVLLI DATVRVS
PALMAM,
JVDEX NON INTEGER, SCISSVS IN PARTES
ANNO MDCLXX SVVM AGEBAT LXX.
CVM HÆC INTER RVDIMENTA PRÆLV-
DERET,
PEREGIT TANDEM EXTREMVM
A.º MDCLXXII.
ARTE NEC PLAVSVS EXACTVRVS, NEC
PLANCTVS

IN ADITV	IN EXITV
AVE,	SALVE

6. Ibidem.

Monumentum infantis
in partu, ut exiſtimo, mortui.

HEV! MATRIS CRVDELE NEFAS! MEA PI-
GNORA PARTVS
PIGNORA DELICIIS PARTA, DOLORE
NECO;

JVSTA

JVSTA DABAM PATRVI TVMVLO LACRYMASQVE CÆDENTIS
HIS LACRYMIS INFANS, HOC AMOR AMNE PERIT.
ME SÆVAM REDDIT PIETAS, DVM FVNERA PLORO,
INTERO, DVM VITÆ STAMINA NECTO, SECO.
VNA DIES NATO NON FVLSIT, ET VLTIMA VENIT,
HOC VTERI PONDVS FVNERIS ERGO VEHO. (RE
I PVER INFOELIX! MEDEÆ VISCERA QVÆ-
ILLA FRVI SALTEM LVCE - - - ENTE DARET.

IX. In templo S. Mariae Rotundae. *

I.

D. O. M.

RAPHAELI SANCTIO JOAN. F.
VRBINAT.
PICTORI. EMINENTISS. VETERVMQ.
AEMVLO

CV-

CVIVS. SPIRANTEIS. PROPE. IMAGINEIS
SI. CONTEMPLERE.
NATVRAE. ATQ. ARTIS. FOEDVS
FACILE. INSPEXERIS
JVLII. II. ET. LEONIS. PONTT. MAXX.
PICTVRAE. ET. ARCHITECT. OPERIBVS
GLORIAM. AVXIT
V. A. XXXVII. INTEGER. INTEGROS
QVO. DIE. NATVS. EST. EO. ESSE. DESIIT
VIII. ID. APRIL. M. D. XX.

ILLE. HIC. EST. RAPHAEL. TIMVIT. QVO. SOSPITE. VINCI
RERVM. MAGNA. PARENS. ET. MORIENTE. MORI.

***

VT. VIDEANT. POSTERI. ORIS. DECVS. ET. VENVSTATEM,
CVJVS. GRATIAM. MENTEMQ. COELESTEM
IN. PICTVRIS. ADMIRANTVR
RAPHAELIS. SANCTII. VRBINATIS
PICTORVM. PRINCIPIS
IN. TVMVLO. SPIRANTEM. EX. MARMORE
VVLTVM
CAROLVS. MARATTVS

TAM.

DISCESSIT. DIE. XV. JVLII. M. DC. IX.
AET. XXXXIX.
CAROLVS MARATTVS. SVMMI. PICTORIS
NOMEN. ET. STVDIA. COLENS
P. AN. M. DC. LXXIIII.

ARTE. MEA. VIXIT. NATVRA. ET. VIVIT. IN
ARTE.
MENS. DECVS. ET. NOMEN. COETERA
MORTIS. ERANT.

3. Ibidem.

D. O. M.

JACOBVS ALBANVS GHIBBESIVS
DOCTOR OXONIENSIS,
MIRVM, ET VNA CATHOLICVS,
POETA LAVREATVS CAESAREVS,
PONTIFICIVS ELOQVENTIAE PROFESSOR
EMERITVS,
ANGLVS ORIGINE, NATIONE GALLVS,
APVD ITALOS VIXIT,
IN VRBE OMNIVM PATRIA MORI,
IN OMNIVM SANCTORVM AEDE
CONDI VOLVIT
EXPECTANS CVM IIS

NON

NON TAM MEMORIAE, QVAM VITAE
PERENNITATEM
OBIIT SEXTO CAL. JVLII M DC LXXVII.
AETATIS ANNO LXVI.
BENEDICTVS GHIBBESIVS HAERES
MOESTISSIME POSVIT

MARMORA NIL SIGNANT, MONSTRAT
MINVS ORIS IMAGO.
IN LATIA EXTINCTVM VIVERE CER-
NE LIRA.

X. In templo S. Mariae trans Tyberim.

I.

INNOCENTII II. PONT. MAX.
OSSA
OLIM IN BASILICA CONSTANTINIANA
PRAENOBILI SEPVLCHRO CONDITA,
ET POST ILLIVS INCENDIVM SVB CLEMEN-
TE V. HVC DEDVCTA,
VT IN AEDE VIRGINI SACRA VIRGINIS
ETIAM CVLTOR MORTVVS VIVERET,
SIMPLICI AC NVDO SVPERIMPOSITO LAPIDE
DIV TECTA QVIEVERVNT,

HAC

HAC TANTVM INSCRIPTIONE NOTA:

HIC REQVIESCVNT VENERABILIA OSSA
SANCTISSIMAE MEMORIAE
D. INNOCENTII PAPAE II. DE DOMO
PAPARESCORVM
QVI
PRAESENTEM ECCLESIAM AD HONOREM
DEI GENETRICIS MARIAE,
SICVT EST, A FVNDAMENTIS SVMPTIBVS
PROPRIIS RENOVAVIT
A. D. MCXLII. ET ANN. DOM. MCXLVIII.

TAM PRAECLARO PONTIFICI
AD IMPERIVM ORBIS CHRISTIANI SOLA
VIRTVTIS VOCE EVOCATO,
TAMQVAM RELIGIONIS VINDICI, DEFENSORI ECCLESIAE,
SCHISMATIS DEBELLATORI,
RELIGIONE IN DEVM, BENIGNITATE IN
PAVPERES,
PRVDENTIA, AC SOLERTIA AGENDI INCOMPARABILI
REGIBVS, CAESARIBVS, ALIISQ. CVJVSQ.
ORDINIS HOMINIBVS
PER XIII. ANNORVM, MENSIVM VII. DIERVM VIII SPATIVM
PROBATO
HVJVS BASILICAE CAPITVLVM ET CANONICI,

ACCEPTI BENEFICII MEMORES
PARENTI BENEMERENTISSIMO,
CVLTAE IN VIRGINEM PIETATIS
MONVMENTVM
OBSEQVENTISSIMI RESTAVRARVNT
A. S. MDC LIV.

2. Ibidem.

D. O. M.

JOANNI MOZZIO LAVRETANO,
S.S. MAVRITII ET LAZARI COMMENDATARIO,
VIRO NON MINVS PROBITATE VBIQVE
CONSPICVO
QVAM IN AVLA ROMANA PLVRIMIS
SERVITIIS PRINCIPI
FIDE AC DILIGENTIA LAVDABILITER
EXPERTO
AETATIS SVAE ANNOR. LXXV.
ET ANNAE MARIAE RESTAGNAE
ROMANAE
VIRTVTE ET HONESTATE MERITISSIMAE
CONJVGI
AETATIS SVAE ANNOR. LXIII.

IN

Digitized by Google

IN EODEM MENSE NOVEMBRI AN.
M DC LXXII
EX HAC MORTALI VITA EREPTIS.
CVM XXXXV. ANNOR. SPATIO SIMVL IN
CARNE VNA VIXERINT
IDEO IN OSSIBVS SEPARARI NOLVERVNT.

3. Ibidem.

D. O. M.

JOANNI JACOBO ROMVINO
DE ASSIA
ALBIGANEN. DIOEC.
HVJVS BASILICAE CANONICO,
QVI VIVENS SEDVLO PRO EA VIGILANS,
MORIENS,
RELIQVIT OCTO LOCA MONTIVM S. PETRI,
QVATVOR PRO FVNERIS SVMPTIBVS,
ALIA QVATVOR PRO ANNIVERSARIO IN
DIE EJVS OBITVS,
AC VNO SACRIFICIO QVOLIBET MENSE IN
ALTARI PRIVILEGIATO
CELEBRANDO,
QVIEVIT IN DOMINO DIE XXVIII. APRILIS
M. DC. LXXVIII.
CAPITVLVM ET CANONICI EX IPSIVS
TESTAMENTO POSVERE.

4. Ibidem.

D. O. M.

JVLIO. MORONO. COMIT. ANT. F.
VIRO ILLVSTRI,
QVI. JOANNIS. S. R. E. CARD. EP. OSTIEN.
EX. FRATRE. NEPOS
PATRVI LAVDATISS. DEQ. REPVB. CHRIST.
PRAECLARE. MERITI
GRAVISS. AVTHORITATE. ITA. VSVS. EST
VT. VIVENS. PROFVERIT. PLVRIMIS
MORTVVS. DESIDERIVM. SVI
RELIQVERIT. OMNIBVS
LVCIA. VXOR. MARITO
FILIIQ. PARENT. OPT. AC BENEFICENTISS.
MOER. P.
OBIIT. XVI. KAL. NOVEMB. AN.
M. DC. LXXXI.
AETATIS. LI. MEN. VII. DI. XXIII.

5. Ibi-

5. Ibidem.

D. O. M.

VALENTINO HONORATO,
VITERBIEN. MEDICO
IN AEGROTOS PAVPERES LIBERALI
E CONSPECTV CRVCIFIXI
DEVOTE IN TERRA VENERATI
TVMVLATO.
PIA SOROR LAVRA HONORATA
FRATRI DILECTISSIMO
POSVIT
ANNO SAL. M DC LXXXIII.

XI. In templo
S. Mariae in Vallicella.

CAESII FRATRES
PETRVS DONATVS S. R. E. PRESB. CARD.
TEMPLI ASPIDEM FVNDAVIT, AEDES
MVLTAS COEMIT, (VIT,
SACERDOTVM HABITATIONEM AMPLIA-
ANGELVS EP. TVDERT.
SACELLVM EXTRVXIT, AC DOTAVIT,
INTERIOREM TEMPLI PARTEM
FVNDAVIT, STRAVIT, PERFECIT.

XII. In templo
S. Mariae in via lata.

1. In porticu.

ALEXANDRO VII. PONT. MAX.
LOCVS ANTIQVA VENERATIONE SACER,
ET NOBILIS,
IN QVO S. PAVLVM APOSTOLVM DIV
MORATVM
NON SEMEL VNA CVM IPSO ECCLESIÆ CA-
PITE S. PETRO (SE,
DE REBVS CHRISTIANÆ FIDEI DELIBERAS-
VBI S. LVCAM EVANGELISTAM ET
SCRIPSISSE,
ET DEIPARÆ VIRGINIS IMAGINES
DEPINXISSE
JAM INDE A PRIMIS TEMPORIBVS TRA-
DITVM
CONGESTV TERRÆ OLIM DEPRESSVS,
ATQVE INACCESSVS
FACILI SCALARVM DESCENSV
IMMISSOQVE FENESTRIS LVMINE,
PERPVRGATVS EXONERATVSQVE
PRO FIDELIVM CVLTV RESTITVTVS EST.
ANNO SALVTIS MDCLXI.

2. Ibi-

Digitized by Google

2. Ibidem.
Supra Januam.

ECCLESIA SANCTÆ MARIÆ IN VIA LATA
OLIM BASILICÆ NOMINE INTER
VETERES VRBIS
VETVSTATE ET CANONICORVM COLLEGIO INSIGNIS,
A SERGIO P. PRIMO DIACONIÆ TITVLO
CONSECRATA
SVB ALTARE CORPORE S. MARTYRIS
AGAPITI COLLOCATO,
A LEONE IX. MVLTIS SANCTORVM DITATA RELIQVIIS,
AB EVGENIO IV.
MONASTERIO, ET ECCLESIIS S. S. CIRIACI,
ET NICOLAI
IPSI VNITIS AVCTA, ET LOCVPLETATA,
AB INNOCENTIO VIII
NOVO ÆDIFICIO IN AMPLIOREM FORMAM
REDACTA,
ATQVE AB ALIIS SVMMIS PONTIFICIBVS
DONIS SPIRITVALIBVS CVMVLATA, DEMVM
AB ALEXANDRO VII.
MAGNIFICE INSTAVRATA EST, ET ORNATA
ANNO SAL. MDCLXII.

3. Ibidem.
in porticu.

SERENISSIMO PRINCIPI
MAVRITIO A SABAVDIA
HVJVS TIT. DIAC. CARD.
QVI REGVM SATV ORTVS, REGIA LIBE-
RALITATE
PRINCEPS, ET ABQVE EXEMPLO
PRETIOSISSIMA SACRARIVM SVPPELLE-
CTILE INSTRVXIT
ET ECCLESIÆ MAJORA INDIES ORNAMEN-
TA MEDITATVR.
CANONICI
ÆTERNVM STATVVNT GRATIÆ ET HO-
NORIS MONVMENTVM
ANNO SALVTIS MDCXXXVII.

4. Ibidem.
In pavimento Sacelli.

SACELLVM BEATÆ VIRGINI
A JOANNE BAPTISTA DE ASTE RELICTVM
HÆREDIS ARBITRIO EXTRVENDVM
FRANCISCVS BONAVENTVRA DE ASTE,
EQVES SANCTI JACOBI,
VOLVNTATEM OPTIMI PARENTIS PRO
IMPERIO COMPLEXVS
HOC LOCO EXTRVXIT, ORNAVITQVE,
VBI ILLE PRÆCIPVA VENERATIONE
HANC DEI MATRIS EFFIGIEM SEMPER
COLVIT.

5. Ibidem.
Supra Januam
Sacelli Subterranei.

ORATORIVM
QVONDAM SANCTI PAVLI APOSTOLI,
LVCÆ EVANGELISTÆ, ET MARTIALIS
MARTYRIS

Digitized by Google

IN QVO ET IMAGO MARIÆ VIRGINIS
REPARATA SISTEBAT,
VNA EX SEPTEM A BEATO LVCA
DEPICTIS.

XIII. In templo Reginae Cœli.

In pavimento.

D. O. M.

ANNA COLVMNA
PHILIPPI DVCIS PALIANI
ET MAGNI COMESTABILIS FILIA
THADDÆI BARBERINI
VRBANI VIII. EX FRATRE GERMANO
NEPOTIS
VXOR,
VRBIS PRÆFECTISSA
INTER HVJVS SÆCVLI VICES QVIETIS VL-
TIMÆ MEMOR
IN HOC TEMPLO SVIS IMPENSIS
A FVNDAMENTIS ERECTO TVMVLVM
SIBI VIVENS POSVIT,
VT IN VIRGINALI TEMPLO CORPORIS,
SIC

SIC ANIMÆ IN VIRGINALI SINV
PERPETVAM QVIETEM AVGVRATA
ANNO DOMINI MDCLV.
OBIIT PRIDIE KAL. NOVEMBRIS MDCLVIII.
ET SVÆ LVII.

XIV. In fornice templi B. Virginis conceptae.

I.

FR. ANTONIVS BARBERINVS
S. R. E. PRESBYTER CARDINALIS
S. ONVPHRII
VRBANI VIII. GERMANVS FRATER
TEMPLVM IMMACVLATÆ VIRGINIS
A FVNDAMENTIS EREXIT
RELIGIOSI IN DEIPARAM OBSEQVII
BENEFICÆ IN SVVM ORDINEM CHARI-
TATIS
MONVMENTVM
ANNO SALVTIS M. DC. XXVIII.
CAPPVCCINI FRATRES GRATI ANIMI
ERGO POSVERE.

Digitized by Google

2. In templo.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
SVÆ IN BEATVM FRANCISCVM PIETATIS,
IN EVNDEM ORDINEM BENEVOLENTIÆ
MONVMENTVM
PRIMVM HVJVS ECCLESIÆ LAPIDEM
IECIT
DIE IV. OCTOBRIS PONTIFICATVS SVI
ANNO IV.
NOLENSQVE PONTIFICIÆ CHARITATIS
MAGNIFICENTIAM
CAPPVCINÆ PAVPERTATIS LIMITIBVS
COERCERI
ARAM MAXIMAM ORNAVIT.

3. Ibidem.

Ad latus Altaris ſiniſtrum.

FAVSTVS POLVS ARCHIEPISCOPVS
AMERINEN.
HANC ECCLESIAM DEO
IN HONOREM IMMACVLATÆ CONCEP-
TIONIS

B.

B. VIRGINIS MARIÆ CONSECRAVIT,
ET ALTARE MAIVS, IN QVO RELIQVIÆ
S. CALISTI PAPÆ ET MARTYRIS
ET GREGORII TAVMATVRGI INCLVSIT,
SACRASQVE INDVLGENTIAS DE MORE
CONCESSIT,
COETERA VERO ALTARIA BENEDICTVS
LAVDIVS
EPISCOPVS FORO SEMPRONIENSIS
ET JOANNES BAPTISTA SCANNAROLA
EPISCOPVS SIDONIENSIS
CONSECRAVIT DIE VLTIMA AVGVSTI
ANNO DOMINI MDC XXXVI.

4. In aedibus templo proximis.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
DATVRVS FOELICIA NOVO CAPPVCINO-
RVM MONASTERIO AVSPICIA
PRIMVM LAPIDEM IECIT DIE IV. OCOTOB.
M DC XXVI.
IN EIVS TEMPLI FVNDAMENTIS,
QVOD B. VIRGINIS CONCEPTIONI SACRVM,
ET RELIGIOSIS CELLIS CIRCVMDATVM
FR. ANTONIVS BARBERINVS

CAR-

CARDINALIS S. ONVPHRII
EXTRVXIT SVÆ IN B. FRANCISCVM
PIETATIS,
ET IN EVM ORDINEM BENEVOLENTIÆ
MONVMENTVM.

XV. In templo Jeſu & Mariae.

D. O. M.

MATTHAEVS BOSELLVS
CREMONENSIS,
VITÆ ET VIRTVTIS INVICTÆ
NE MORTI INVITÆ SVCCVMBERET,
INCVBVIT VT VINCERET MORTEM,
CVI VLTRO SE OFFERENS
SIBI SVISQVE HOC CONDITORIVM
PRÆSIGNAVIT,
SED DVRATVRVS IN ÆVVM
HOC DVRVM SAXVM SVI PRÆCONEM
NOMINIS
EREXIT IN TITVLVM PIETATIS
ET ANIMÆ CONSERVATVRVS SVFFRAGIVM
SACRVM PER SINGVLAS HEBDOMADAS
HÆREDITARIVM RELIQVIT PROPRIO ÆRE.

XVI.

XVI. In Aede S. Salvatoris ad Montem Pietatis.

AD MONTEM PIETATIS
ÆDES AMPLIFICANDAS,
ET INSVLÆ FORMAM REDIGENDAS
PRÆSIDES LOCI VETVS PAROCHIALE
SANCTI SALVATORIS TEMPLVM
QVOD IISDEM ÆDIBVS INHÆREBAT,
ATQVE AD DIACONIAM
SANCTI LAVRENTII IN DAMASO,
SIMVLQVE AD FARFENSIS COMM.
JVRA SPECTABAT
VRBANI VIII. PONT. MAX.
CONCESSV ET FARFENSIS COMMEND.
FRANCISCI BARBERINI
SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ
DIACONI CARDINALIS
TITVLI S. LAVRENTII IN DAMASO
VICE-CANCELLARII
ASSENSV SOLO ÆQVARVNT,
EJVSQVE VICE ECCLESIAM
HANC A FVNDAMENTIS EREXERVNT.
HOC RELICTO GRATÆ
IN VRBANVM VIII.

FRAN-

FRANCISCVM CARDINALEM BAR-
BERINVM
EIVSDEM MONTIS PROTECTOREM
VOLVNTATIS SVÆ MONVMENTO
ANNO DOMINI M DC XXXIX.

XVII. In aede
S. Anaſtaſiae.
Supra Januam.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
S. ANASTASIÆ TEMPLVM A SVMMIS
PONTIFICIBVS
SANCTIS DAMASO HILARIO ET LEONE III.
RELIGIOSE EXORNATVM
MELIOREM IN FORMAM RESTITVIT,
COLLAPSAM FRONTEM A FVNDAMENTIS
EXTRVXIT,
DVAS TVRRES AD NOLARVM VSVM
EREXIT
INTERIORA ORNAMENTA ADIVNXIT
ANNO SALVTIS M DC XXXVI.
PONTIF. XIII.

XVIII.

XVIII. In aede S. Andreae Apoſtoli

I. in frontiſpicio.

TEMPLVM MOLE, ET CVLTV AVGVSTVM
AB ALEXANDRO CARDINALI MONTALTO
IN VRBIS CENTRO BASILICÆ EXCITATVM
ALEXANDRI VII. P. O. M.
INGENITÆ MVNIFICENTIÆ SVPREMAM
SVI SPLENDORIS
MAIESTATEM DEBET.
QVIPPE VLTIMIS VOTIS
FRANCISCI PERRETTI CARDINALIS
MONTALTI
VT EXTIMA FACIES OPVLENTIS PROVEN-
TIBVS
PER ILLIVS MORTEM
APOSTOLICÆ SEDI MOX DEVOLVENDIS
EXORNARETVR
CLEMENTISSIME INDVLSIT.
REGVLARES CLERICI
SACRAS EXIMIÆ LIBERALITATIS PRIMITIAS
A TANTO PONTIFICE
DIVO ANDREÆ DICATAS
SIBI ET EIVS TEMPLO GRATVLATI

OBSEQVIOSIS ILLAS, GRATISQVE LITERIS
AD PERPETVVM POSTERITATIS DOCV-
MENTVM
EVVLGANDAS CENSVERVNT
ANNO CHRISTI DOMINI M DC LV.
ALEX. VII. PONT. I.

2. In templo.

D. O. M.

JOANNI CASAE
ARCHIEPISCOPO. BENEVEN.
CVIVS. SINGVLAREM
IN. OMNIVM. VIRTVTVM. AC
DISCIPLINARVM. GENERE
EXCELLENTIAM
IMMORTALIBVS. ILLVSTREM
MONVMENTIS
AEMVLA. NE. QVIDQVAM
POSTERITAS. ADMIRATVR
HORATIVS. ORICELLARIVS
AVVNCVLO. OPTIME. MERIT.
POSVIT.

3. Ibidem.

D. O. M

ANNIBALI. ORICELLARIO
EPISCOPO. CARCASSONEN.
HVMANITATE. MAGNIFICENTIA
INTEGRITATE. SINGVLARI
CVIVS. OPERA. SVMMI. PONTIFICES
PAVLVS. IIII. ET. PIVS. V.
IN. MAXIMIS. ARDVISQVE
CHRISTIANAE. REIP. NEGOTIIS
APVD. HENRICVM. II. ET
CAROLVM. IX. GALLIAE. REGES
CLEMENS. VERO. VIII.
IN. REGENDIS. VRBIBVS
ANCONA. ROMA. BONONIA
AC. DEMVM. PONTIFICIAE. DOMVS
PRAEFECTVRA
MAXIMA. CVM. EIVS. LAVDE. VSI. SVNT
HORATIVS. ORICELLARIVS
JVCVNDISSIMO. FRATRI. POSVIT.

Digitized by Google

4. Ibidem.

D. O. M.

HORATIUS. ORICELLARIUS
OPES. BONA. CORPORIS
PRINCIPVM. GRATIAM
ET. TERRENA. CVNCTA
VMBRAE. SOMNIA. EXPERTVS
AD. COELESTIS. VITAE
MORTISQ. MEDITATIONEM
EXPERRECTVS
SACELLVM. DEO. ET. ANGELIS
SEPVLCHRVM. SIBI. ET. SVIS
VIVENS. VECIT
ANNO. DOMINI. M. DC. II.

5. Ibiden

D. O. M.

MEMORIAE
ANTONII. BARBERINI. CAROLI.
FILII
ET. VRBANI. PAPAE. VIII. PATRIS
MORVM. SVAVITATE. PRVDENTIA

ET.

ET. VITAE. INTEGRITATE. CONSPICVI
FLORENTIAE. SEPVLTI
IN. TEMPLO. SANCTAE. CRVCIS
IN. QVO. BARBERINAE. FAMILIAE
GENTILIA. SEPVLCHRA
ET. SACELLVM. SANCTO. FRANCISCO
DICATVM. EST

6. Ibidem.

D. O. M.

CAMILLA. BARBADORA. Jo. DONA-
TI. FILIA
ET. VRBANI. PAPAE. VIII. MATER
IACET. IN. HOC. CONDITORIO. LECTISSIMA
FOEMINA
AMORE. IN. VIRVM. IN. FILIOS. CHARITATE
STVDIO. RELIGIONIS. INSIGNIS
CAROLVS. BARBERINVS. S. R. E. DVX.
GENERALIS
PARENTIBVS. OPTIMIS
NE. QVI. CONIVNCTISSIME. VIXERVNT
MONVMENTO. PIETATIS. DISIVNGE-
RENTVR
P. ANNO. DOMINI
CIϽ. IϽC XXIX

PASTORI VITAM ERIPVIT, CVIVS SVMMA
LAVS EST,
OVIBVS VIXISSE, NON SIBI.
LAPIDEM HVNC OPTIME MERITO PRÆCEPTORI GRATVS EREXIT
R. P. HIERONYMVS VALVASORIVS,
MEDIOL.
GENERALIS AVGVSTINIANVS,
EIVSDEM NOMINI DATVRVS
MARMORIS SPLENDORE LVCEM, DVRITIE
ÆTERNITATEM
ANNO M DC LXVIII. QVO ÆTATIS FATO
CESSIT
OBIIT CATACII M DC LXV. DIE VI. IANVARII.

2. Ibidem.

LAVRENTIO IMPERIALI S. R. E. TIT.
S. CHRYSOG.
PRESB. CARDINALI,
CVIVS SINGVLAREM IN REBVS AGENDIS
PRVDENTIAM,
IN LEGALIBVS DISCIPLINIS PERITIAM,
CONSTANS LIBERTATIS ECCLESIASTICÆ,
ET IVSTITIÆ

TVENDÆ STVDIVM,
ALIAQVE PRÆCLARISSIMA IN ECCLESIAM
MERITA
VRBANVS VIII CAMERÆ APOSTOLICÆ
CLERICATV,
INNOCENTIVS X. POST FIRMANOS TVMVL-
TVS SEDATOS
PRIMVM VRBIS REGIMINE, MOX PVRPVRA,
ALEXANDER VII. FERRARIÆ ET PICENI
LEGATIONIBVS,
ATQVE ITERVM VRBIS PRÆFECTVRA
CLEMENS IX. AVGVSTINIANÆ FAMILIÆ
PATROCINIO,
ET VNIVS EX SVPREMIS INQVISITORIBVS
MVNERE,
CLEMENS X. COLLATIS ETIAM IN PROPIN-
QVOS HONORIBVS PROBAVERE.
OBIIT FAMA NVNQVAM PERITVRA
ANNOS NATVS LXI MENSES VII. ANNO
DNI. M DC LXXIII.
IOSEPHVS RENATVS IMPERIALIS CAM. A-
POST. CLERICVS PRO NEPOS,
ET DOMINICVS IMPERIALIS, LATIANI MAR-
CHIO NEPOS
EX ASSE H. H. POSVERVNT.

3. Ibidem.

3. Ibidem.

D. O. M.

ANTONIVS GHIRLANDINVS
FLORENTINVS,
PROTHONOTARIVS APOSTOLICVS
SANCTISSIMAM VIRGINEM MARIAM
HÆREDEM INSTITVIT,
VIXIT ANNOS LXXXIV. MENSES III. DIES XV.
OBIIT DIE XI DECEMBRIS ANNO SALVTIS
M DC LXIX
HIERONYMVS BELLETTVS, ET JO: BAPTISTA PAVLVCCIVS
EXECVTORES TESTAMENTARII
EX
PRÆSCRIPTO TESTATORIS
POSVERE.

XX. In aede.

S. Bibianae

Sub Fornice Majoris portae.

ÆDEM HANC AB OLIMPINA MATRONA
SANCTISSIMA.

IN HONOREM SANCTARVM BIBIANÆ, DEMETRIÆ ET DAFROSÆ
PRIMVM EXCITATAM A. S. SIMPLICIO PAPA,
DEINDE RESTITVTAM AB HONORIO III
CONSECRATAM
VRBANVS VIII. PONT. MAX
INSTAVRAVIT, ET ORNAVIT
ANNO IVBILÆI MDCXXV. PONTIF. SVI II.

2 Ibidem.

VRBANVS VIII. PONT. OPT. MAX
CORPORA SANCTARVM BIBIANÆ DEMETRIÆ, ET DAFROSÆ
IN HAC OLIMPIANA BASILICA REPERTA
ET DVM ELEGANTIORI CVLTV ILLVSTRATVR
IN LIBERIANAM TRANSVECTA
INDEQVE PRISTINAM AD SEDEM RELATA,
LABRO ONYCHINO, ÆNEISQVE LOCVLIS
INCLVSA PIETATI VRBIS EXPOSVIT
ANNO A PARTV VIRGINIS MDCXXVI
PONTIFICATVS IV. III. IDVS NOVEMBRIS

XXI. In templo S. Caji

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
DOMVM IN VRBE S. CAII PAPÆ, ET MARTYRIS
IN ECCLESIAM OLIM CONSECRATAM,
AC IN TITVLVM ERECTAM,
SACRAQVE STATIONE CELEBREM
VETVSTATE COLLAPSAM
A FVNDAMENTIS EXCITAVIT,
ILLATISQVE EIVSDEM S. CAII RELIQVIIS
TITVLVM,
AC STATIONEM RESTITVIT
ANNO SALVTIS MDCXXXI
PONTIFICATVS IX.

XXII. In templo S. Clementis.

I.

HIERONYMVS. GHINVCCIVS
STEPHANI. PATRITII. SENENSIS. F.
A. IVLIO. II. P. M. IN. SACRO. LATERANEN. CONCILIO
CVM. PRIMIS. ADHIBITVS,

SVB.

SVB. LEONE. X. AD. HENRICVM. BRITANNIÆ. REGEM. NVNTIVS,
EPISCOPVS. VIGORNIEN. CAM. APOSTOLICÆ CLERICVS,
ET. AVTITOR. GENERALIS,
AB. HADRIANO. VI. AD. MELITEN. ECCLESIAM,
MOX. AD. ASCVLANAM. TRANSLATVS,
A. PAVLO. III. CARD. CREATVS
APOSTOLICIS. BREVIBVS. REFORMANDÆ CVRIÆ
TRIDENTINO. CONCILIO. CONVOCANDO ORDINANDOQVE PRÆFECTVS,
POSTREMO. AD. PACEM. CONCILIANDAM INTER. CAROLVM. CÆSAREM
ET. FRANCISCVM. GALLIÆ. REGEM. E. LATERE. LEGATVS
POST. EGREGIE. TANTIS. IN. REBVS. NAVATAM. OPERAM
IN. ÆDE. TITVLI. SVI
H. S. E.
OBIIT. ANNO. SAL. M DXXXX II. DIE III IVLII

2. Ibidem.

D. O. M.

PETRVM ANT. SALVIVM JO. BAPT
FIL.
NOBILEM FVLGINATEN.
APVD XII VIRALE ROTAE TRIBVNAL
CAVSIDICVM PER XXX ANNOS
PROBATISSIMVM
NICOLAVS, FRATER, ET HAERES,
EX TESTAMENTO HIC TVMVLAVIT.
CVRIA RAPVIT PATRIAE, MORS CVRIAE
VIRTVS MORTI
VIXIT ANNOS LIII. M. IV. DIES IX.
DESIIT VIVERE V. IDVS JANVARII
M DCXXVII.

XXIII. In templo
S. Cosmae & Damiani

I.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
TEMPLVM GEMINIS VRBIS CONDITORIBVS
SVPERSTITIOSE DICATVM,

A FELI-

A. FELICE III.
SANCTIS COSMAE, ET DAMIANO
PIE CONSECRATVM,
VETVSTATE LABEFACTATVM,
DEJECTIS LATERALIBVS PARIETIBVS
TOTIVS SVPERIORIS BASILICAE A SE EXAE-
DIFICATAE EXCITATIS,
FORNICE MEDIAE INTER INFERIOREM
ET HANC EXTRVCTO,
NOVO IMPOSITO LAQVEARI,
AREA DENIQVE COMPLANATA
IN SPLENDIDIOREM FORMAM REDEGIT
AN. SAL. M DC XXXII. PONTIF. X.

2. Ibidem.

Supra Fores.

EN! TIBI ROMA
EX ARABVM AEGEA OBSEQVIVM
FIDEI PROPAGATAE
SANGVINE INVICTISSIMORVM MARTYRVM
COSMAE ET DAMIANI,
QVORVM SAPIENTIAM
DISCIPLINA MEDICA EXALTAVIT.

PLAV-

PLAVDE ROMA!
VIM PASSIS SPE FELICITATIS AETERNAE,
QVI VIOLENTI RAPVERE COELVM,
NATVRAE MYSTIS, PIETATE, MISERICORDIA, STVDIO, ET LABORE PRAECLARIS.
HAE VIRTVTES DECENT MEDICOS,
QVOS IMMORTALITATIS SPES NON CONFVNDIT.
MIRARE ROMA!
TYRANNIDIS VICTORES, MORBORVM DEPVLSORES,
ET QVIA NATVRAE ADJVTORES, ELEMENTA CESSERVNT IGNIS, AQVA, LAPIDES, SAGITTAE:
CHARITAS OMNIA VINCIT.
GAVDE ROMA!
JVSTORVM GLORIA, QVORVM CORPORA IN HOC TEMPLO VENERARIS.
JVSTVS EX DEO VIVIT,
FIDES POTITVR DEO.

3. Ibidem.
Sub picta Imagine
Cosmae
S. COSMAS MEDICVS MARTYR,
VERE MICRO COSMVS,

QVO SVNT ABSCONDITI THESAVRI
SAPIENTIÆ ET SCIENTIÆ,
MORTALIVM TENEBRIS LVX ET LEX,
SAL TERRÆ, LANGVENTIBVS SALVS
ET SOL,
NEC LÆDITVR A MORTE SECVNDA,
QVI ALIORVM VITAM
SOLLICITE CVRANDO CVSTODIVIT,
SED FORTIS FIDEI PROPVGNATOR
SVAVITER ARDET IN DIVINITATIS IGNE
QVOD NVNQVAM EXTINGVITVR.

4. Ibidem.
Sub Damiani
Imagine.

S. DAMIANVS MEDICVS MARTYR,
DEI MANVS AD HOMINVM MEDELAM,
QVORVM
NON CORPORA TANTVM,
SED ET ANIMAS SANAVIT
FIDELIS VICTOR,

FAC-

. FACTVS COLVMNA IN TEMPLO DEI
OBTINVIT CORONAM VITÆ,
NEC ACCEPIT IN VANO ANIMAM SVAM,
PRO FIDE PROPRIO EFFVSO SANGVINE,
INNOCENS MANIBVS ET MVNDO CORDE,
FACTVS OMNIBVS OMNIA,
SEDET IN THRONO DEI.

5. Ibidem.

D. O. M.
PAVLO CAMILLO CARANDINO,
OB ALTITVDINEM ANIMI, AC VIRTVTVM
OMNIVM
ORNAMENTA PROCERVM, POPVLIQVE
ROMANI
AMORES PROMERITO,
QVOS BREVES NIMIVM SENSIT,
ANNO XXXXIV AETATIS
DIVTVRNI MORBI TABE CONSVMPTO
CO: FABIVS, PATER ANNVM AGENS
LXXXVI
ADEO INVERSO NATVRAE ORDINE,
ET VINCENTIA BVCCAPADVLA, VXOR
AMORIS, ET DOLORIS MONVMENTVM
POSVERE ANNO SAL. MDCLXIII.

6. Ibidem.

D. O. M.

FABII CARANDINI, COMITIS TALLA-
MELLI,
PRO QVIDONE VBALDO, VRBINI,
RANVTIO PARMAE, CAESARE MVTINAE
DVCIBVS
GREGORIO, VRBANOQVE PONTIFICIBVS,
APVD QVOS ATESTINORVM DVCVM
PER DECENNIVM RESIDENS
INTERNVNTIVS FVIT, ADVOCATI,
CVIVS ANIMI DOTES, LEGVM PERITIAM
AB IPSIS ETIAM LAVDATISSIMIS
SACRAE ROTAE MONVMENTIS SAEPE
LAVDATAS
ACCIPIES, MINOR PARS HIC REQVIESCIT.

XXIV. In templo S. Iacobi Hispanorum.

PETRO. CIACONI. PRESBYTERO. TOLE-
TANO. IN. QVO. MVLTIPLICIS. DOCTRINAE.
COPIA. CVM. VITAE. AC. MORVM. INTEGRI-
TATE

TATE. CERTABAT. QVI. A. GREGORIO. XIII. P. M. SANCTORVM. PATRVM. LIBRIS. SANCTISQVE. CANONIBVS. ET. SACROSANCTIS. BIBLIIS. PERPVRGANDIS. PRAEPOSITVS. IN. EO. MVNERE. OBEVNDO. ERVDITIONE. JVDICIO. FIDE. AC. DILIGENTIA. PRAESTITIT ECCLESIA. S. JACOBI. HISPANORVM. QVI VRBEM. COLVNT. HERES. AB. EO. INSTITVTA. MONVM. H. P. VIXIT. ANN. LVI. OBIIT AN. CIↃ. IↃ. LXXXI. VIII. KAL. NOVEMB.

XXV. In templo S. Ignatii.

I.

LVD. CARD. LVODOVISIVS S. R. E.
VICE CANC.
IN HONOREM B. IGNATII,
SOCIETATIS JESV FVNDATORIS,
QVEM GREGORIVS XV. PONT. MAX.
PATRVVS
INTER SANCTOS RETVLERAT,
TEMPLVM HOC A FVNDAMENTIS EX-
TRVXIT,

NICOLAVS PLVMBINI, ET VEN. PRINC. FRATER APERIENDVM CVRAVIT
AVSPICIIS
INNOCENTII X. PONT. MAX. ANNVM JVBILAEI. MDCL.
SANCTISSIME CELEBRANTIS.

2. Ibidem.

D. O. M.

CONSTANTIÆ PAMPHILIÆ
LVDOVISIÆ,
PLVMBINI, ET VENVSIÆ PRINCIPI,
ZANGAROLI, ET VIANI DVCI,
INNOCENTII X. EX FRATRE NEPTI,
GREGORII XV. AFFINI,
QVOD PONTIFICIÆ VTRIVSQVE FAMILIÆ
PIETATEM ERGA B. IGNATIVM,
STVDIVM ERGA SOC. JESV COMPLEXA
TEMPLVM HOC HEREDEM RELIQVERIT,
COLLEGIVM ROMANVM
GRATI ANIMI MONVMENTVM POSVIT
ANNO DOMINI
MDCXCVIII.

* *
*

XXVI. In templo S. Laurentii de Lucina.

I.

SACRVM HOC DIVI LAVRENTII TEMPLVM
AB LVCINA GALLIENI CAES. PRONEPTE
EXCITATVM,
A. D. GREGORIO AD VOTIVAM SVPPLICA-
TIONEM DELECTVM,
A S. BENEDICTO II. RESTITVTVM,
A COELESTINO III. POMPA CELEBERRIMA
CONSECRATVM,
A PAVLO V. PLVRA POST SECVLA
RELIGIONI CLERIC. MINORVM ATTRI-
BVTVM,
EVECTO FASTIGIO, SACELLIS DISPOSITIS,
SANCTORVM SIMVLACRIS EXPRESSIS,
QVORVM CORPORA RELIQVIASVE RE-
CONDIT,
LAQVEARI DEMVM SVPERINDVCTO
EXORNATVR.
ANNO IVBILEI MDCL.

2. Ibidem.

ALOYSIO CAPPONIO S. R. E. CARDINALI,

QVI OB SVMMAM INGENII PRAESTANTIAM,
SOLERTIAM, PRVDENTIAM,
COETERASQVE PRAECLARAS ANIMI DOTES
IN PRIMO IVVENTVTIS FLORE AD SVPREMAM CAMERAE APOSTOLICAE QVAESTVRAM A LEONE X. EVECTVS,
A PAVLO V. PVRPVRA INSIGNITVS, AC BONONIENSI LEGATIONE DECORATVS,
A GREGORIO XV. AD ARCHIEPISCOPATVM RAVENNATENSEM PROMOTVS,
AB VRBANO VIII. COLLEGA TRIVM PROVINCIARVM
NEPOTI LEGATO ADIVNCTVS,
AB INNOCENTIO X. BIBLIOTHECAE VATICANAE PRAESES
ET CONGREGATIONI DE FIDE PROPAGANDA PRAEFECTVS CONSTITVTVS,
QVIQVE MAXIMIS LABORIBVS PRO DEI ECCLESIA
ET SENIO, ET CVRIS CONFECTVS
ANNO AETATIS SVE LXXVI. CARDINALATVS LI.

VITAM

VITAM, NON FAMAM, NOMINISQVE CELE-
BRITATEM MORTE
FINIVIT. D. 7. MAII MDCLIX.
PETRVS CAPPONIVS MARCHIO
EX FRATRE PRONEPOS,
MAGNI PATRVI MEMOR HOC MONVMEN-
TVM POSVIT
ANNO DOMINI M DC LXVI.

3. Ibidem.

D. O. M
PHILIPPO CALANDRINO LVNEN.
SARZANEN.
NICOLAI QVINTI FRATRI VTERINO,
S. R. E. CARDINALI, EPISCOPO PORTVENSI,
BONONIENSIS ECCLESIAE ADMINISTRA-
TORI,
MARCHIAE LEGATO,
MAIORI POENITENTIARIO,
HVIVS ECCLESIAE TIT. ET INSIGNI BENE-
FACTORI
EIVS CINERIBVS
EX BAGNAIA AGRI ROMANI OPPIDO
VBI ANNO MCCCCLXXVIII. OBIIT
HVC, ITA IPSO IN SVPREMIS TABVLIS

IVBENTE TRANSLATIS,
CLERICI REGVLARES MINORES
GRATI ANIMI MONVMENTVM
P. P.
ANNO DOMINI M DC LXXVII.

XXVII. In templo S. Martini.

I.

D. O. M.

HIC FVIT
JO. ANTONIVS PHILIPPINVS
ROMANVS
TOTIVS ORDINIS CARMELI
GENERALIS, ET DECVS
ECCLESIÆ HVIVS ORATOR ET GLORIA
VTRIVSQVE AMOR, ET DESIDERIVM,
OMNIBVS EXEMPLVM
OBIIT DIE VIII. AVGVSTI M DC LVII.

2. Ibi-

* * *

2 Ibidem.

D. O. M.

FRANCISCVS SCANNAPOCO
ROMANVS
ORDINIS CARMELITANVS
INCHOATAM A PHILIPPINO TEMPLI HVIVS
INSTAVRATIONEM PROMOVIT,
PRIOR PER ANNOS XIII. ET GENERALIS
PER BIENNIVM,
OBIIT DIE XXX AVGVSTI
M DC LXXVI.

XXVIII. In templo
S. Martinae,
ſupra Januam.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
SANCTÆ MARTINÆ VIRGINIS, ET
MARTYRIS
ANTIQVISSIMAM ECCLESIAM
ADIVNCTO S. LVCÆ EVANGELISTÆ TITVLO
INSIGNEM

POST HIC REPERTVM, ET REPOSITVM EIVS-
DEM VIRGINIS CORPVS
IN MELIOREM FORMAM EXTRVI MAN-
DAVIT;
FRANCISCVS CARDINALIS BARBERINVS
PATRVI VOLVNTATEM SECVTVS ORNAVIT,
ABSOLVIT ANNO DOMINI M DC L.

XXIX. In templo s. Praxedis.

I.

JOANNI TIT. S. PRAXEDIS
CARDINALI COLVMNÆ,
QVOD APOSTOLICVS LEGATVS IN ORIENTE
AN. SAL. M CC XXIII.
COLVMNAM CHRISTI DOMINI POENIS
ET SANGVINE CONSECRATAM
HIEROSOLYMIS ROMAM ASPORTAVERIT
PATRIAMQ. SPOLIIS ORIENTIS NOBILEM
TROPHÆIS CHRISTI PATIENTIÆ
AMPLIFICAVERIT,
FRANCISCVS COLVMNA
CARBONIANI ET RABIANI PRINCEPS
NE GENTILIS SVI, DE CHRISTIANA REP.

DEQ.

DEQ. COLVMNENSI GENTE,
CVI VETVS COGNOMENTVM SACRATIVS
FECIT,
EGREGIE MERITI, MEMORIA ABOLERETVR
HOC AD POSTEROS MONVMENTVM
POSVIT
AN. DOM. MDCXXXV.

2. Ibidem.

D. O. M.

IHS. MARIA
IO. BAPTISTÆ. SANCTONIO
EPISCOPO. TRICARIENSI
SIXTI. V. PONT. MAX.
IN. INITIO. PONTIFICATVS
DOMVS. PRÆFECTO,
AC. DEINDE. EIVSDEM
APVD. HELVETIOS. NVNTIO
IO. ANTONIVS. SANCTONIVS
TARENTINVS
EPISCOPVS. POLICASTREN.
PATRVO. MAGNO
OBIIT. DIE. XXIX. FEBRVARII
ANNO. BISSEXTILIS. M. D. LXXXXII.
SVÆ. ÆTATIS. CLIMACTERICO.

3. Ibi-

3. Ibidem.

D. O. M.

PETRO PETRVCCIO ABBATI
FLORENTINO
AVITA MANTVANA, ET IMPERIALI NOBILITATE,
SVAQVE MAGIS VIRTVTE CLARO,
QVI CÆSAREA IN AVLA PRIMVM REGNANTE FERD. III.
APOSTOLICI NVNTII AVDITOR,
EO MVNERE CONTINVIS OCTO ANNIS PRÆCLARE FVNCTVS,
IN ROMANA DEINDE AVLA,
APVD INNOCENTIVM X. ALEXANDRVM VII. CLEMENTES IX. ET X. INNOCENTIVM XI. ALEXANDRVM VIII. INNOCENTIVM XII.
SVMMOS PONTIFICES, ET SEDEM APOSTOLICAM
SERENISSIMI ARCHIDVCIS AVSTRIÆ CAROLI FERDI.
OENIPONTANI
A CONSILIIS,
ET TOTIVS SERENISS. DOMVS COMITVM PALATINORVM RHENI NEOBVRGEN. DVCVM,
ET S. R. I. ELECTORVM

AN-

ANNIS AMPLIVS XXXXII MINISTER,
OB SINGVLAREM PRVDENTIAM, CONSTANTEM MORVM INVITA, PROBITATEM, FIDEM, INTEGRITATEM,
ATQVE IN REBVS AGENDIS DILIGENTIAM
ET DEXTERITATEM
SVMMORVM ET PONTIFICVM, ET PRINCIPVM
GRATIA FLORVIT
CARVSQVE SEMPER OMNIBVS ET COMMENDATVS FVIT
OBIIT ANNO REPARATÆ SALVTIS HVMANÆ MDCXCVI.
ÆTATIS SVÆ LXXX. MENS. VII. DIER. XII.
IOANNES MICHAEL PETRVCCIVS NEPOS ET HÆRES
PATRVO AMANTISSIMO
AMORIS ET HONORIS MONVMENTVM
POSVIT.

XXX.

XXX. In templo S. Vincentii & Anaſtasii.

I.

ÆTERNÆ MEMORIÆ
FABII MATHÆI DOMICELLI ROMANI
BARONIS PAGANICÆ
ANTIQVISSIMO EX GENERE ANICIO ET PAPARESCO,
PII OPTIMIQVE REPARATORIS
MONASTERII HVIVS S. VINCENTII, ET ANASTASII,
AD AQVAS SALVIAS,
QVOD OLIM CVM TEMPLO, MONACHIS
CISTERTIENSIBVS
AB EIVS GENTILI INNOCENTIO II.
PONT. MAX.
RELIGIOSA FVERIT LIBERALITATE
DONATVM:
MONACHI ITEM CISTERTIENSES
ANTIQVI BENEFICII MEMORES
MONVMENTVM HOC GRATI ANIMI
POSVERE
ANNO DOMINI M DC VIII.

2. Ibi-

***

2. Ibidem

FERDINANDO VGHELLO
HVIVS MONASTERII ABBATI,
MIRARE NOSTRI GRANDE SECOLI DECVS,
VIRTVTIBVS, LABORIBVS, MODESTIA,
CVI DEBET ITALIA SACROS ANTISTITES:
QVI TRAXIT E MORTIS SEPVLCHRO TOT VIROS,
PERIRE MORTIS IN SINV NON POTEST.
OBIIT XIIII. KAL. JVN. MDC LXX. ÆT. LXXV.
FRANC. EPISC. OSTIEN.
DE SVO COETERISQVE ITALIAE EPISCOPATIBVS.
B. M. POSVIT.

3. Ibidem.
ad tres fontes.
PETRVS DIAC. CARD. ALDROBANDINVS S. R. E. CAMER.
LOCVM S. PAVLI APOSTOLI MARTYRIO
ET TRIVM FONTIVM, QVI EX TRINO
PRAECISI

CA-

CAPITIS SALTV EMERSERVNT, MIRACVLO INSIGNI
VETVSTATE DEFORMATVM, AEDE EX TRVCTA
MAGNIFICENTIVS RESTITVIT, ET ORNAVIT
ANNO SALVTIS MDIC.
CLEMENTIS P. P. VIII. PATRVI PONTIFICATVS VIII.

In Fronte

Archi gymnasii,
qvod Sapientia vocatur,
1. in marmore.
ALEXANDRO VII. PONT. MAX.
OB ÆDEM SAPIENTIÆ
TOTO AMBITV PERFECTAM,
ET BIBLIOTHECA, HORTOQVE MEDICO INSTRVCTAM
SACRI CONSISTORII ADVOCATI
P. P. ANNO MDCLX.

2. Ibi-

2. Ibidem.

In Fronte Bibliothecae
Sub Imagine Alexandri VII.
Marmorea.

LIBROS OMNIGENÆ ERVDITIONIS
A FRANCISCO MARIA II. VRBINI DVCE,
SVMMO STVDIO CONQVISITOS
ALEXANDER VII. PONT. MAX.
VT SPLENDIDIORI ILLORVM CVLTVI,
ET REIPVBLICÆ LITERARIÆ DONO
CONSVLERET, CVM HISQVE CONSOCIATOS,
ET PERMISSOS
IN ROMANÆ SAPIENTIÆ ARCHI GYM-
NASIO
A SE CONDITA INSTRVCTAQVE BIBLIO-
THECA
PVBLICA LVCE DONAVIT.

In eadem Bibliotheca.

ALEXANDRO VII. PONT. MAX.

QVOD POST VRBEM A PESTILENTIA VINDI-
CATAM,

M ET

ET AD SVMMAM ELEGANTIAM, NITOREM-
QVE
MVLTIPLICI OPERE PERDVCTAM,
POST EMENDATOS POPVLI MORES
ET CLERI DISCIPLINAM, DIVINVMQVE
CVLTVM
SANCTIVS ORDINATVM
ALIAQVE COMPLVRA LIBERALITER POSITA
ET SALVBRITER INSTITVTA,
NE QVID, VEL AD CIVIVM COMMODITA-
TEM,
VEL AD AMPLITVDINEM VRBIS DEESSET,
LIBERALIBVS DISCIPLINIS, ET BONIS AR-
TIBVS
PVBLICE ALENDIS, EXCOLENDISQVE
GYMNASII ÆDIFICATIONEM ABSOLVERIT,
BIBLIOTHECAM INSTITVERIT, INSTRVXE-
RIT, DEDICARIT
SAC. CONSIST. AVLÆ ADVOCATI POSS.
ANNO SALVTIS MDCLXI.

CAIETAE

1. In portu
Supra Portam
Vrbis

LOPES OSORIVS ALTAMIRAE
COMES,
QVVM GALLIS, TVRCISQVE PER HAEC
MARIA
FE ROCITER MINITANTIBVS, CAIETAE
PROPVGNATVR ADESSET, AC PRAESES,
PORTAM HANC, AMPLAMQVE
HIC STRATAM MARI MOLEM,
VRBIS ROBORI, COMMODITATIQVE
PROSPICIENS PECVNIA REGIA FECIT
MDCLI.

2. Ibidem.
In Templo Cathedrali
in
Sacello B. Erasmi.

ERASMO
INCLVTO MARTYRI,
FORTISSIMO TVTELARI.

OB VRBEM, ET REGIONEM A PESTE SERVA-
TAM
CIVITAS CAIETANA
AERE PVBLICO VOTVM SOLVIT
A. D. MDCLXVI.

Capvae

I. In muro Vrbis
PHILIPPO IV. REGE.
ROMANO QVONDAM PAREM IMPERIO
LVMEN, COLVMENQVE CAMPANIÆ,
MARTE, OPIBVS, COPIIS DIV FLORENTEM
CAPVAM:
VICISSITVDINE COLLAPSAM DETERRIMA,
CASSAM MVNIMENTIS, NVDATAM SVBIN-
DE MVRIS,
HOSTESQVE PROPE INSVLTANTES
CONTEMPLATVS
EMANVEL FONSECA, ET ZVNICA COM.
MONT. REG. VII.
CONSILIA ANTEVERTENS BELLI,
SVO-

SVOQVE, FVTVROQVE PRÆCAVENS ÆVO
REFECTIS MOENIBVS, STRVCTISQVE PRO-
PVGNACVLIS
SI MINVS PRISTINÆ MAGNITVDINI
PRISTINÆ RESTITVIT MVNITIONI
ANNO SALVTIS HVM. CIↃ. IↃCXXXVI.

2. Sub porta Romana.

ad Statuam.

SVB MVRO QVONDAM TRIPEDALI, ET BENE
LABENTI
CAMPANI ASSVETI REGVM BENE IVRA
TVERI,
VT MELIVS SIT RES OLIM DEFENSA PHILIPPI
MVNIRI PRIMIS CVRARVNT ARCIBVS
VRBEM.

3. In Foro ad Statuam.

KAROLO II. REGI CATHOLICO,

PHILIP. IV. FILIO. PHILIP. III. NEPOTI, PHILIP. II. PRONEPOTI KAROLI V. CÆSARIS ABNEPOTI,
AVITÆ GENEROSITATIS HÆREDI, PROPAGATORI GLORIÆ,
ANNO REGIMINIS SVI PRIMO IMPLETO,
IAM VOTA IMPLENTI OMNIA MONARCHIÆ,
SIMVL, ET SPEM AVREI SÆCVLI REVOCANTI
ORDO POPVLVSQVE CAPVANVS
DEVOTVS NVMINI, MAIESTATIQVE EIVS
STATVAM IN FORO MARMOREAM
ADORABVNDVS POSVIT
MANSVRVM PRISCÆ FIDELITATIS SVÆ TESTIMONIVM
AVSTRIACI SCEPTRI PERENNATVRI AVSPICIVM.
VIII. ID. NOVEMB. ANN. SAL. MDCLXXVI.
D. D. FERDINANDO IOACHIMO FRAXARDO REQVESENS, ET ZVNICA

MAR-

MARCHIONE VELETIVM
PRO REG. NEAPOL.
D. IOSEPHO DE LEDESM. REG.
AD. D. CLARÆ REG. NEAP. CONSILIARIO,
ET CIVITATIS CAPVANÆ REGIO GVBERNATORE,
AVRORAM OPTATO FACIVNT
HÆC LVMINA SÆCLO.

4. In templo S. Annae.

HIC, PAGANINE, JACES, MVSARVM GLORIA, LVCI, *
GRAMMATICÆ PARITER, RHETORICÆQVE DECVS,
CVIVS IAM MERITIS TANTVM CAMPANIA DEBET
VARRONI QVANTVM MAXIMA ROMA SVO

* PAGANINVS LVCIVS omiſſus a NICOLAO TOPPIO & LEONARDO NICODEMO diligentiſſimis alioquin SCRIPTORVM NEAPOLITANORVM collectoribus.

* *
*

5. In templo S. Eligii.

D. O. M

PAVLINO BOTTONIO,
MEDICO PRÆCLARISSIMO,
ET OMNIBVS DOCTRINIS EXCVLTO,
A QVO VIVO FVNVS NVLLVM,
VT AB EO MORTVO OMNIVM LVCTVS
SENATVS POPVLVSQUE CAMPA-
NENSIS
CIVI BENE MERENTISSIMO
F.
ANNO SALVTIS M DC XL.
ÆTAT. S. LXII.

6. In Agro Capuano in marmore.

PHILIPPO IV. HYSPANIAR. ET VTRIVSQVE
SICIL. REGE,
D. ANTONIO ALVAREZ DE TOLEDO ALBÆ
DVCE PROREGE
CAPVANO ÆRE, INTER MORTVAS LACV-
NAS NOXIO
AQVARVM CVRSV PVRGATO, ACCOLARVM
SALVBRITATI
AGRORVMQVE FERTILITATI, DILIGENTIA
IN REBVS PVBLICIS, VIÆQVE COMMO-
DITATE
COMMERCIO PRÆSTITA CONSVLTVM
IO. BAPTISTA VALENZVOLA VELAZQVEZ
REG. COLL. CONSIL. REGENTE REGIAM
CANCELL.
VIARVM ET PONTIVM REGNI CVRATORE
AN. M DCXXV.

***

NEAPOLI

1. Inscriptiones Portarum Vrbis

1. Sub Imagine B. Cajetani in portis Vrbis.

D. O. M.

B. CAETANO CLERICORVM REGVLARVM
FVNDATORI
PVBLICÆ SOSPITATIS VINDICI
CIVITAS NEAPOLITANA
AD GRATI ANIMI INCITAMENTVM
SIMVLACRVM HOC POSVIT, DICAVIT
ANNO CRISTI M DCLVIII.

2. In Porta Pimentella vulgo di Chaia.

PHILIPPO III. CATHOLICO, REGE
SEMPER AVGVSTO, FELICISSIMO,
NEAPOLITANA CIVITAS

POR-

PORTAM AD LICTORALEM ORAM, ET PAVSILIPPVM EXTRVXIT, ORNAVITQVE, ET PIMENTELLAM ALPHONSI PIMENTELLI BENEVENTANORVM COMITIS DE NOMINE VOCAVIT, QVOD EO PRO-REGE FELIX SVMMA RERVM, ANIMIQVE MODERATIONE CONSILIVM PRÆSIDIVMQVE SEMPER ESSET EXPERTA.

ANNO CIↃ IↃC VIII.

3. In Porta Alba.

PHILIPPO IV. REGE
ANTONIVS ALVAREZ TOLETVS DVX ALBÆ
PROREX,
VIAM HANC, PORTAMQVE ALBAM
MONTANIS VRBIS REGIONIBVS
AD PRÆTORIVM, AD REGIAM COMPENDIARIAM
PVBLICÆ COMMODITATI
APERVIT, MVNIVIT
ANNO MAGISTRATVS III. SALVTIS HVM
CIↃ. IↃC. XXV.

4. In

4. In Porta Regia hodie Spiritus S.

PETRO TOLETO, VILLÆ FRANCHÆ MAR-
CHIONI
CAROLI V. CÆSAR.
PROREGI,
INCLITÆ HVIVS VRBIS, ET MOENIVM AM-
PLIFICATORI,
TRANSLATA HVC A REGIONE NILI PORTA
REGALI,
PRODVCTA VLTERIVS PORTA DON VRSA,
MVNITA HINC AD MARIS PROSPECTVM VIA
TOLETA,
CRYPTA PVTEOLANA AD ILLVSTRIOREM
FORMAM REDACTA,
EXCITATIS
PRO REGIBVS AVLA,
MAGISTRATIBVS PRÆTORIO
ÆGROTIS VALETVDINARIO
TVTELÆ CIVIVM IN VERTICE COLLIS ARCE
II. ET XX. ANNIS IN PRÆFECTVRA PERA-
CTIS
ANTONIO TOLETO DVCE ALBÆ

SVB

SVB REGE PHILIPPO IIII. PRO REGE
MAGNI PATRVI VIRTVTVM ÆMVLO
ÆDILES
TANTORVM BENEFICIORVM MEMORES PP.
ANN. CIↃ IↃC XXVIII.

II. Inscriptiones Fontium.

1. In Fonte ad muros Arcis novae.

PHILIPPO IV. REGE
SITIENTEM DIV FONTEM
ARIDOQVE REFERENTEM MARMORE,
COMITIS OLIVARENS.
BENEFICENTISSIMI PRO REGIS NOMEN
DEQVE VRBE, DEQVE REGNO HOC BENEME-
RENTISSIMI
IMPORTATO EXPLET FLVMINE,
AFFLVENTIAQVE AQVARVM
BENEFICENTIAM EXPRESSIT SOCERI
EMANVEL FONSECA ET ZVNICA
COMES MONTIS REGII. VII. PRO-REX
ANN. SAL. HVM. CIↃ. IↃC XXXI.

Ibi-

2. Ibidem in alio Fonte.

PHILIPPO IV. REGE
EMANVEL DE FONSECA ET ZVNICA
EQVES SANCTI IACOBI,
TREDECIM VIR, ET COMMEATVVM
CASTILLÆ COMMENDATARIVS,
COMES MONTIS REGII VII.
FVENTES II.
DOMINVS DOMORVM DE VLLOA, DE VIED-
MA, DE RIBERO ET DE ARAVXO,
SVMMI STATVS CONSILIARIVS,
SVPREMI ITALIÆ SENATVS PRÆSES,
SIMVLQVE REGNI NEAPOLIS PROREX
FONTEM MARMORE NOBILEM,
ILLVSTREM OPERE, AQVIS HILAREM
AD ORNATVM VRBIS, POPVLIQVE
VTILITATEM ÆRE PVBLICO POSVIT.
ANNO DOM. MDCXXXVI.

---

3. In alio Fonte ad Arcem novam e regione portae.

PHILIPPO IV. REGE.
SILEAT GRÆCIA FAMA IAM MINOR,
IL-

ILLIVS EQVVS VNVM PROTVLIT VATIBVS
FONTEM,
VT TOT CANERENT DVCES:
PARTHENOPEVS EQVVS VNI HYSPANO
EROI.
PLVRES VBIQVE PENE RELIQVIT EXPRESSAS
PEDIS NOTAS,
QVIA VBIQVE INVENIT EXPRESSA VESTIGIA MERITORVM
D. INNICI GVEVARA ET TASSIS COM. DE
ONNATTE
ET VILLA MEDIANA REGNI PROREGIS.
IVXTA ARCEM MAXIME SCATVRIRE FONS
DEBVIT,
VT ILLVM EXPRIMERET VNDE REGNI SECVRITAS FLVXIT.
DISCE, QVISQVIS HAVRIS, TE QVOQVE IN
EIVS LAVDES EFFVNDERE.
PARTHENOPE ASSERTORI SVO, AC
VINDICI
P.
ANNO SAL. M DC LII.

4. In

4. In Fonte Fori Majoris

BONVM FACTVM!
PHILIPPO IV. SEMPER AVGVSTO
D. INNICO DE GVEVARA, ET TASSIS, COMITE DE ONNATTE,
ET VILLÆ MEDIANÆ, INCLYTO PROREGE.
VIDES IN CELEBERRIMA VRBIS AREA
EXCITATVM LOCI GRATIA FONTEM.
NE TE LVDAT PERBELLE LVDENS VNDA,
GVEVARA PRINCIPE
NON HIC AQVARVM PERENNITAS,
SED FAVSTITAS, PAX, ÆQVITAS MANANT:
LARGIVNTVR LABENTES HI RIVI, AC IMBRES
LATIOREM CAMPIS SEGETEM,
VBERIOREM HORREIS MESSEM,
ANNONAM POPVLIS LAXIOREM;
MONETQVE SOLVTVS IN LATICES LAPIS,
SVB TANTI PRINCIPIS AVSPICIIS FLVERE
IAM AD VOTVM OMNIA.
PORRO CONCELABRAT FAVSTA AD MVRMVRATIONE GVEVARÆ NOMEN FONS,
QVOD ÆTERNAT INSRIPTVM MARMOR:
NEQVE ENIM FLVXA HIC PRINCIPIS GLORIA,

VN-

VNDIS LICET PRÆTERFLVENTIBVS.
ANNO DOMINI M DC LIII.
FIDELISSIMA CIVITAS ÆTERNITATI GVEVARRÆ
PRO-REGIS SVI CONSECRAVIT.

5. Ibidem in alio Fonte

D. INNICO DE GVEVARRA, ET TASSIS, COMITE DE ONNATTE, ET VILLA MEDIANA
PRO-REGE.
ERVMPERE FONTES TANTVM A TERRÆ
MOTV NE CREDITE.
REGNI PACATO MOTV, GEVARÆ MONS
EMICAT
PER QVIETEM.
TESTATVS, PRINCIPIS ESSE
ARGENTVM IN FORO SPARGERE, NON DOMI
CVMVLARE.
EXPRESSIT HIC SVÆ MENTIS IN MARMORE
CONSTANTIAM
IN AQVA INTEGRITATEM:
SED PRINCIPE IVSTO
EXVLTARE ETIAM TERRÆ FLETV DEBVIT
IVSTISSIMVM

GVEVARÆ IMPERIVM,
CANDIDO SIGNARI LAPIDE DECVIT
IN BENEFICI PRINCIPIS LAVDES
INDEFESSA HÆC FONTIS CLEPSYDRA.
BENEFICII MEMOR PARTHENOPEA CIVITAS POSVIT
ANNO MDCLIII.

6. In Fonte ad Arcem Lucullanam.

NE QVID PVBLICÆ OBLECTATIONI DEESSET
FONTEM IN AMBVLACRO AD ORAM LVCVLLIANAM DVCI IVSSIT
JO. ALPHONSVS PIMENTEL BENEVENT. COMES PROREX
ÆDILES LOCAVERE. ANNO CIↃ IↃC VI.

7. In

7. In Fonte ad muros Hoſpitii in Darſena.

CAROLO II. AVSTRIACO REGE
VT LONGE LATEQVE PROCVRRENTIS LIT-
TORIS AMOENITATI
FIDA DEMVM NAVIGIORVM STATIO,
ET TVTVS NAVIGANTIVM RESPONDERET
APPVLSVS
PETRVS ANTONIVS ARRAGON HVIVS
REGNI PROREX
OPVS NOMINI ET AVITÆ MVNIFICENTIÆ
HAVD IMPAR AGGRESSVS,
VALLO PRIMO FIRMISSIMO ABLEGATO
MARI,
SCATVRIENTIVM DE INDE AQVARVM AF-
FLVENTIA COHIBITA,
ET OCCVRRENTIVM SCOPVLORVM PER-
TINACIA SVPERATA,
HVC TANDEM INTER FVRENTIS PELAGI
FLVCTVS
ARTE, ET NATVRA VICISSIM RE-
LVCTANTIBVS
EX OPTATAM DIV NAVIBVS SECVRITATEM
INVEXIT
ANNO A PARTV VIRG. M DC LXVIII.

8. In Fonte ad muros Arcis novae.

CAROLVS DEI GRATIA REX
EIVSQVE NVTV
D. FERDINANDVS IOACHIM FAXARDVS
PRO-REX.
SISTE GRADVM VIATOR, ATQVE REMEX
ET INTER INNVMERA BENEFICIORVM
NEMORA
QVÆ EXCELL. DOMINVS D. FERDINANDVS
IOACHIM FAXARDVS
FVGATIS AB ITALIA HOSTIBVS,
CONCILIATISQVE REGI MESSANIS
TIBI CONTVLIT:
EN QVOMODO DVLCIA FERRVMINANDO
AMARIS,
DVLCEM TIBI LATICEM PRÆSTAT INSALO,
ET SI MAGNVS MERITO FVIT ARRA-
GONIVS,
FACIENS HIC FLVCTVVM INGRESSVM
IN SALSETIDINE,

MAG-

MAGNVS EQVIDEM EST QVOQVE FAX-
ARDVS,
FACIENS RIVORVM EGRESSVM IN DVL-
CEDINE
ANNO A DEIPARÆ PARTV M DC LXXVIII.

9. Ibidem in alio Fonte.

CAROLO SECVNDO AVSTRIACO REGE
LVCVLLANARVM DELITIARVM VETVSTATI
NOVVS FLVENTI LYMPHA
SITIENTIBVS FONS APERITVR.
HIC DENVO PATRITIÆ VIRGINEOS IRRI-
GAT FLORES:
VESVVI INSANIENTIS OBTVTV,
VEL OLIM NAVARRI MEMORIA NE TER-
REARIS:
AMBO ENIM FLVENTA MINISTRANT.
AD FRANCISCI BENAVIDES ECC[mi.] HVIVS
REGNI PRO-REGIS
LEONEM INTERERAT
AQVAS PRO IGNE SVPPEDITARE
ANNO REPARATÆ SALVTIS M DC XCIII.

Jo. In Fonte ſuburbano a la Chiaja.

PHILIPPO III. REGE.
MARIS ORAM COELO, AC SITV FOELICEM
DVCTA AQVA PERENNI
AMOENISSIMAM REDDIDIT
PETRVS FERNANDEZ DECASTRO
LEMENSIVM COMES, PRO-REX
PVBLICÆ FOELICITATIS STVDIOSISSIMVS
CVRANTIBVS ÆDILIBVS M DC XIIII.

II. In Fonte nell Mandracchio.

PHILIPPO II. REGE
D. FERDINANDO RVIZ DE CASTRO, ANDERADENSIVM ET LEMENSIVM COMITE, PROREGE
ÆDILES VRBIS NEAPOL. VIAM STRAVERVNT
ET AQVA E LATENTIBVS IN PROXIMO CLIVO FONTIBVS
ADDVCTA, LACVS PVBLICO VSVI ADIACERVNT
ANNO DOMINI M DXCIX.

12. In

12. In Fonte nella marina dell Vino.

PHILIPPO II. REGE
D. FERDINANDO RVYZ DE CASTRO
ANDERADENSIVM,ET LEMENSIVM COMITE
PRO-REGE
ÆDILES VRBIS NEAP.
DISPERSAM AQVAM COLLEGERVNT,
ET SALIENTEM SCVLPTO LAPIDE ORNARVNT
ANNO DOM. MDXCIX.

II. In Fonte Aqvilae imperialis, ex qvinqve Fontibus in muro Armamentarii.

INTER ARRAGONIOS FONTES IMMOTA MANEBO
HAVDQVE JOVI VLTERIVS FVLMINA PROMPTA FERAM

ME NAMQVE E SVPERIS HVC TRAXIT PETRVS ARAGON
DVM FLVERE HAS DVLCI MVRMVRE IVSSIT AQVAS.

III. Inſcriptiones Monumentorum in Viis publicis erectorum.

1. In via S. Luciae.

PHILIPPO III. REGE.

CASPAR CARDINALIS BORGIA, PRO-REX
VIAM HANC AMBVLATIONE, ET GESTATIONE
TOTO ANNO CELEBERRIMAM,
ANGVSTA TAMEN, ET LABORIOSA PERVIA,
EXTRVSO MARI
NVLLO FISCI, NVLLO POPVLI ÆRE
VESTIGIO TEMPORI EXPLICVIT
LAXAVITQVE. A. M DC XX.

2. Ibi-

2. Ibidem

PHILIPPO IV. REGE.
ANTONIVS ALVAREZ TOLETVS DVX ALBÆ
PRO-REX
INCHOATAM VESPERTINÆ AMBVLATIONI
VIAM
ADDITO,
TRANSLATOQVE AD MARGINEM,
ET INTERIECTO ITINERI FONTE
EXPOLIVIT. AN. MAG. IIII.
SALVTIS HVMANÆ CIϽ IϽC XXVI.

3. In margine maris.

PHILIPPO IV. REGE.
VT HIC ETIAM OBLECTENTVR,
QVIBVS PARVM EST AMICA NAVIGATIO
MARGINEM HVNC ANGVSTVM, ET OBLI-
QVVM
LAXATVM DIREXIT
ANTONIVS ALVAREZ TOLETVS DVX ALBÆ
PRO-REX
ANNO MAGISTRATVS IV. SALVT. HVM.
CIϽ IϽC XXVII.

4. In alia via.

PHILIPPO IV. REGE CATHOLICO
D. INNICVS VELEZ DE GVEVARA, ET TASSIS
COMES DE ONNATE, ET VILLAMEDIANA PROREX.
HANC APERVIT VIAM:
QVI FOELICI PACIS, ET CONCORDIÆ TRIVMPHO
IVSTITIÆ, PACI, ET PVBLICÆ QVIETI HVIVS REGNI
VIAM APERVIT,
PERVIAM CIVILI COMMODO EX INVIO ANGVLO
PLATEAM HANC FECIT,
QVI FAMIS ANGVSTIA LABORANTEM POPVLVM
MIRABILITER REFECIT.
PRÆFECTI SVNT ALII VT GVBERNARENT REGNVM
PRÆFECTVS EST HIC, VT STABILIRET REGNVM, QVOD GVBERNARET
NEC MIRVM QVOD OCCLVSAM GRESSIBVS EXPEDIERIT VIAM:

PLVS

PLVS EST, QVOD CIVIVM ANIMIS
PACIS, ET PROSPERITATIS VIAM
APERVIT, MVNIVIT, SERVAVIT,
SAGACI INDVSTRIA,
FOELICI INDVLGENTIA,
MIRABILI VIRTVTE.

5. In ſuburbio in Via Hortorum regiorum.

HOSPES
QVAS CERNIS DELICIAS
BENEVENTANORVM COMITIS HVMANITATI:
QVAM IN VRBE VIDEBIS ANNONÆ COPIAM,
EIVSDEM PROVIDENTIÆ DEBES.
ANNO DOM. 1604.

IV. Inscriptiones Statuarum et Columnarum.

1. Sub ſtatua S. Caetani, ante templum S. Pauli.

2. Sub Statua Nili

VETVSTISSIMAM NILI STATVAM VIDES
AT CAPITE NVPER AVCTAM NON SVO:
HOC SCILICET NILI FATVM EST
SVVM QVOD OCCVLAT CAPVT
ALIENO SPECTARI.
NE TAMEN OBSERVANDVM ANTIQVITATIS
MONVMENTVM
QVOD PROXIMÆ NOBILIVM SEDI
NOMEN FECIT,
STATVÆ TRVNCVS IACERET IGNOBILIS
ELEGANTIORI EXORNATVM CVLTV
VRBANI ÆDILES VOLVERVNT
ANNO D. M. DC. LVII.

3. Sub Statua Iberi Fluvii in aedibus Palatinis.

SVMERET ARMIPOTENS, VT NOMEM HIBERIA AB AMNE
OBTINVI RAPIDIS MAGNVS HIBERVS AQVIS.

4. Sub Statua Tagi ibidem.

NVM QVID ABDIS OPES? RIPIS HAS EFFERO APERTIS:
EN TAGVS AVRIFLVO, ET PRODIGVS ORE VOMO.

5. Sub Statua Aragonis Fluvii ibidem.

DET TAGVS AVRI VIM, DET NOMEN IBERVS; ARAGON
DO REGI, ET REGNIS NOMEN, ET IMPERIVM.

6. Sub Statua Jovis terminalis prope Armamentarium.

SISTE VIATOR
ET VETVSTVM
JOVIS TERMINALIS BVSTVM CONTEMPLARE:
QVOD COENOSO LOCO EDVCTVM
PETRVS ANTONIVS ARAGON
SEGORBIÆ ET CARDONÆ DVX,
HVIVS REGNI PRO-REX,

POST

POST AVCTA IVDICIBVS STIPENDIA,
PAVPERES HOSPITIO COERCITOS,
ARMAMENTARIVM INSTRVCTVM,
PRÆTORIANA CASTRA ÆDIFICATA,
BAIANOS FONTES REPVRGATOS,
NAVIBVS STATIONEM EFFOSSAM,
TEMPLA ASCETERIA EXCITATA,
SVBIECTAMQVE VIAM PENSILI TRAMITE
LENITER PRODVCTAM,
FONTIBVSQVE FOECVNDAM,
HVC PRO TANTORVM OPERVM CORONIDE
TRANSFERRI IVSSIT.
TV NVNC, ET PERENNE IVVANDI STVDIVM
A FABVLOSO NVMINE
IN OPTIMI PRINCIPIS GENIVM
ÆQVIVS, VERIVSQVE TRANSFERTO
ANNO MDC LXX.

7. In Columna ante curiam magnam Vicariae.

D. PETRVS DE TOLEDO MARCHIO VILLÆ
FRANCHÆ,
CÆSAREÆ, ET CATHOLICÆ
MAIESTATIS IN PRÆSENTI REGNO
VICE REX

LO-

LOCVM TENENS, ET CAPITANEVS GENERALIS
PRINCEPS IVSTISSIMVS,
EXCELLENTI MILITE V. I. D. FERDINANDO
FIGVEROA PATRITIO HYSPANO
REGENTE MAGNAM CVRIAM VICARIÆ
CVRANTE,
AD ILLORVM MOREM ABOLENDVM
QVI CLAM, NEMINE SPECTANTE, BONIS
CEDEBANT,
HVNC LOCVM ERIGENDVM MANDAVIT,
VT, QVI EO POSTHAC BENEFICIO VTI
VOLENT,
SÆPIVS HIC ITERATO SPECTACVLO
ID COMMODVM MAGNO CVM OPPROPRIO
COMPENSENT M D LIIII.

V. In-

* *
*

V. Inſcriptiones Aedium publicarum, privatarumqve.

1. In aedibus Regiis intra portam majorem.

AMPLISSIMAS AEDES,
QVAS PRO REGIA DIGNITATE
PHILIPPVS III. REX MAXIMVS
PACIS, ET IVSTITIÆ CVLTOR
EXFACIENDAS IVSSIT
FERDINANDVS A CASTRO LEMENSIVM
COMES,
CATHARINA ZVNICA, ET SANDOVAL,
INTER HEROINAS,
INGENIO ET ANIMI MAGNITVDINE
PRÆCLARA
ET FRANCISCVS FILIVS, IN HOC REGNO
PRO-REGES OPTIMI
AEDIFICANDAS CVRARVNT
ANNO DOMINI 1602.

2. Ibidem in alio marmore.

INTER CELEBERRIMAS
ORBIS TERRARVM VRBES
AVSTRIARVM IMPERIO
TERRA, MARIQVE
FLORENTEM NEAPOLIM
REGIA HÆC
OPEROSA, ET ILLVSTRIS
ÆDIFICIIS MOLE CONDITA
EXORNAVIT.

3. Inſcriptio portarum Gymnaſii.

PHILIPPO III. REGE
D. PETRO FERNANDEZ DE CASTRO
LEMENS. COM. PROREGE.
DESCRIPTA OLIM ALENDIS EQVIS AREA
GRANDIORE MVSARVM FATO
ERVDIENDIS DESTINATVR INGENIIS.
VERA IAM FABVLA
EQVINA EFFOSSVM VNGVLA SAPIENTIÆ
FONTEM.

4. Ibi-

4. Ibidem in dextro latere
partae majoris

PHILIPPO III. REGE CATHOLICO
D. PETRVS FERNANDEZ DE CASTRO LEMENS. COM. PROREX
COMPOSITA PRO VOTO RE OMNI PVBLICA,
LEGVM OPPORTVNITATE, DELECTV MAGISTRATVVM,
FORI, AC IVDICIORVM EMENDATIONE,
ÆRARIORVM, AC FISCI
PRÆTER SPEM, PRÆTERQVE VACATIONEM
INCREMENTO,
ALTA OMNIVM ORDINVM QVIETE
VBERTATE MAXIMA EXHAVSTIS AD ANNONAM PALVDIBVS
IMPORTATA MVLTIPLICEM AD VSVM
OBLECTATIONEMQVE AQVA CASTRIA,
QVASI OPERVM CORONIDEM.

5. Ibidem ad ſiniſtrum latus.

GYMNASIVM CVM VRBE NATVM
VLYSSE AVDITORE INCLYTVM
A TITO RESTITVTVM, A. FRIDER. II.
LEGIBVS MVNITVM AVCTVM HONORARIIS,
A CAROLO II. ANDEGAVENSI INTRA MOENIA POSITVM
FERDINANDI CATHOLICI TVMVLTIBVS PENE OBRVTVM
EX HVMVLI ANGVSTOQVE LOCO
IN AMPLISSIMVM AVGVSTISSIMVMQVE
IVXTA VRBEM, VETERI SAPIENTVM INSTITVTO
REGIO SVMPTV EXCITATVM TRANSTVLIT
ANNO SAL. HVM CIↃ IↃC XVI.

6. In Curia majori Vicariae criminalis.

PHILIPPO IV. REGNANTE
D. D. BELTRANVS DE GVEVARA
MAGNI ILLIVS COMITIS DE ONNATTE
GERMANVS FRATER
REGNI PRO-REX

HOC

HOC IVSTITIÆ SOLIVM PENE COLLAPSVM
INSTAVRAVIT,
ET, DVM ILLE BELLO INTENTVS
STRENVE AB ELVIS GALLOS REPELLIT,
HIC PACIS MVNERA PRÆCLARE AD-
MINISTRANS,
NON SECVNDVS A FRATRE MAGNO VISVS
EST.
ANNO M DC L.

7. In aula curiae Magnae Vicariae.

EXCELLENTISS. D. D. PETRO ANTONIO
AB ARRAGONIA
REGNI NEAPOLIS CLAVVM MODERANTI,
OB DICATVM M. C. V. ÆRARIVM
AVCTVMQVE IVDICIBVS, FISCI PATRONO,
ET ADVOCATO PAVPERVM
STIPENDIVM
SVO EX LVDORVM PROVENTV
QVEM SPLENDIDE REPVDIAVIT
VT LVDOS IN FORO IVSTITÆ FACERET
SORTI COMISSOS,
VBI FATA SÆPE LVDVNT IN CAVSIS.

HOC MAGNÆ LARGITATIS EXIGVVM MONVMENTVM
TANTI MEMOR BENEFICII
M. C. V. POSVIT
D. FERDINANDI MOSCOSO ET OSSORIO
REGII CONSILIARII ET PRO-REGENTIS
INDVSTRIA
AN. A PARTV VIR. M DC LXVIV.

8. Inſcriptio Aerarii.

CAROLO II. DEI GRATIA REGE,
D. MARIANNA AB AVSTRIA EIVS MATRE
TVTRICE,
ATQVE GVBERNATRICE.
DON PETRVS FOLCH, DE CARDONA, OLIM
DE ARAGONA
SEGORBIÆ, ET CARDONÆ DVX, AMPVRIARVM etc.
REGNI HVIVS PRO-REX
CVM PLVRA, EADEMQVE GLORIOSA
FÆLICISSIMI REGIMINIS MONVMENTA
PER DIVERSAS VRBIS REGIONES STATVISSET

RE-

REGISQVE ÆRARIVM QVA IMPENSAS INV-
TILES RESECANS,
QVA REDDITVS PVBLICOS, ET REGIOS
AVGENS
AMPLIFICASSET,
RATVS OPERÆ PRETIVM, LAVDEMQVE IN
PERPETVVM FORE,
SI SCRIPTVRAS AD REGIAM THE-
SAVRARIAM SPECTANTES
IN CLASSES SVAS DISTINCTE, ET ORDINATE
DEGERENT,
HVNC IN LOCVM
TRANSFERRI IVSSIT,
NON MINVS REGVM, QVAM PRIVATORVM
COMMODO CONSVLENS.
GENERALI REGNI THESAVRARIO EXIS-
TENTE
D. DOMINICO IVDICE IVVENATII DVCE, EX
ORDINE S. IACOBI EQVITE, ATQVE REGIO A
LATERE CONSILIARIO
ANN. DOM. MDCLXXI.

9. Supra portam Sacelli in regia Moneta.

REGIAM HANC DOMVM MONETARIAM
SACELLO EXTRVCTO
SACRAM, VT PAR ERAT, REDDIDIT,
A PRIVATIS SEIVNXIT ÆDIBVS,
SENIO CONFECTAM INSTAVRAVIT,
PROTRACTO ÆDIFICIO AMPLIOREM FECIT:
NOVA CVDENDI FORMA
PAVCISSIMIS INDIGENTE OPERARIIS,
CIRCINNATVM AB INCISVRA IMMVNEM
ÆNEVM REIPVBLICÆ ADMINISTRAVIT
NVMMVM,
AVRI, ARGENTIQVE POSTHAC IMPRIMENDI
ROTVNDVM INDICEM
EXCELLENTISSIMVS DOMINVS
D. FERDINANDVS IOACHIM FAXARDVS
DE REQVESENS, ET ZVNICA
MARCHIO DE LOS VELEZ,
REGIAS IN HOC REGNO GERENS VICES:
CVRA, STVDIO, ET SOLLICITVDINE
REGIÆ CAMERÆ SVMMARIÆ:

DON

DON ANTONIO DE GAETA EQVITE NEAPO-
LITANO
ET ORDINIS CALATRAVÆ A LATERE CON-
SILIARIO
REGIAM ÇANCELLARIAM REGENTE, LO-
CVM TENENTE.
ANNO DOM. MDCLXXXI.

10. Inſcriptio Portorii.

REGIA HÆC DOMVS
MERCIBVS SERVANDIS, VECTIGALIBVSQVE
SOLVENDIS ADDICTA
PHILIPPO IV. REGNANTE
D. INNICO DE GVEVARA COMITE DE ON-
NATTE PRO-REGE,
D. HYERONIMO GARZIA A BENAVERRE
COLL. CONS. REGENTE,
REGIIQVE PATRIMONII LOCVM TENENTE,
AC TRIBVTARIÆ HVIVS ÆDIS
DELEGATO:

NEC NON
D. IOANNE DE DVRA, D. IO: BAPTISTA DE ZVNICA
VECTIGALIVM HVIVS MODI GVBERNATORIBVS
IN AMPLIOREM, COMMODIOREM, ORNATIOREMQVE FORMAM
INSTAVRATVR, PERFICITVRQVE.
ANNO SALVTIS M DC LIII.

11. Inſcriptio Horrei publici.

PHILIPPO III. REGE.
HORREVM
AD PVBLICAM VBERIOREM ANNONAM
SERVANDAM
D. ALPHONSI PIMENTEL
BENEVENTANORVM COMITIS, PRO-REGIS
AVSPICIIS
NEAPOLITANA CIVITAS
EXÆDIFICANDVM CVRAVIT.
ANNO CIϽ IϽC VIII.

12. In-

12. Inſcriptio muniminis Pizzo Falcone dicti.

CAROLO II. HYSPANIARVM REGE REGNANTE.
D. PETRVS ANTONIVS DE ARRAGONA
IN OMNIBVS PERFECTVS, AD VRBIS
SECVRITATEM
FOELICITER PERFECIT.
PROVIDA MENTIS VASTITATE
LOCVPLETVM IN EA EXCITAVIT
PRÆSIDIVM:
ET IVRE,
DVM HYSPANIS MILITIBVS
NON ANGVSTÆ SED AVGVSTÆ DEBEBANTVR SEDES
IN HOC EMINENTI LOCO,
AD REGIS VTILITATEM, ADHOSTIS TERROREM, AD PACIS MVNINEN.

CVM GERENDA RES EST,
NAVTICI PANIS OFFICINAS HIC EXTRVXIT:
QVO
ET REM PELLICAM EXPEDIVIT,
ET MAGNIS SVMPTIBVS, FRAVDIBVSQVE
CAVTVM EST.
ANNO DOMINI MDCXVI.

15. In Pharo.

PHILIPPO III. REGE MAXIMO.
D. ALVAREZ DE TOLEDO ALBÆ DVCE
PRO-REGE.
PHARVS INCENDIO COLLAPSA
VT NVNC COMMODIVS NAVIGANTIBVS
PERLVCEAT,
IN MELIOREM FORMAM RESTITVTA
D. FRANCISCO MANRIQVEZ TRIREMIVM
GVBERNATORE
CVRANTE ANNO SAL. M DC XXIV.

16. In

16. In aula majoris Curiae Vicariae ad carceres mulierum.

PHILIPPO IV. REGE.
D. INNICVS GVEVARA DE ONNATTE COMES
PRO-REX
POST EIECTOS PROCVL A REGNO HOSTES,
PACEM VRBI, VRBEM CIVIBVS RE-
STITVTAM,
LOCVPLETATVM ÆRARIVM, AMPLIFICA-
TAM ANNONAM,
INFIRMIORI ETIAM SEXVI COERCENDO
VIRILEM ANIMVM FLECTERE NON INDIG-
NATVS,
HANC, INNOCENTIÆ GVSTODEM,
NOCENTIVM FOEMINARVM VINDICEM
CAVEAM
POPVLARES INTER TVMVLTVS DISSECTAM
INSTAVRAVIT,
ÆQVITATE PLAVDENTE,
SIBIQVE CVRAVIT GRATVLANTE.
D. FABRITIO CARACCIOLO GIRIFALCHI
DVCE
M. C. V. REGENTE
ANNO DOMINI MDCLIII.

17. Inſcriptio aedium Colubraniarum ad Pauſilippum.

ÆDES HASCE SIRENVM CONTRA
SCOPVLOS
FABII AB DVCIBVS MAGDAL. CARAVÆ,
PRINCIP. COLVB.
MELIOR AVGVSTIORQVE SIREN
SERENISSIMA MARIA AVSTRIACA REG.
HVNG. ET BOEM.
PHILIPPI IV. REGIS MAX. SOROR VNANIMIS,
CVM AB ANTONIO TOLETO DVCE ALBÆ
AD FERDINANDVM AVSTRIACVM VIRVM
FERD. CÆSARIS FILIVM
DVCERETVR
SEXDIALI DIGNATA HOSPITIO
FAVSTITATE INAVGVRAVIT ÆVITERNA
ANNO SALVT. HVM. CIↃ IↃC XXX.

Inſcriptiones Templorum, Aediumqve ſacrarum.

1. In templi S. Philippi Neri Sacello SS. Caroli & Philippi.

INNICVS CARACCIOLVS
EX AIROLÆ DVCIBVS.
S. R. E. TIT. S. CLEMENTIS
PRESBYTER CARDINALIS
ARCHIEP. NEAP.
DIE AB ARCHANGELI MICHAELIS
DEDICATIONE NVNCVPATO
ANGELVS ET IPSE
HANC IVXTA ARAM STETIT,
ET SOLEMNI RITV SACRAVIT
M. DC. LXIX.
CAROLO ET PHILIPPO
NOVÆ LEGIS
DAVIDI ET IONATÆ
INAVGVRATVM IAM PRIDEM SACELLVM
VNIVS NOMEN CATVRAM SORTITVS
ALTERIVS FAMILIAM ADEPTVS
GRATI ANIMI ERGO
RELIGIONIS ARGVMENTO
MARMORE ET PICTVRIS
ORNAVIT.

2. Ibi-

2. Ibidem ſupra minorem templi portam.

D. O. M.

FR. VINCENTIVS MARIA VRSINVS
E GRAVINÆ DYNASTA PRÆDICATORVM
MANCIPATVS FAMILIÆ
INDE DIV RELVCTANS S. R. E. CARDINALIS
AD SCRIPTVS COLLEGIO,
SYPONTI PRIMVM, MOX CÆSENÆ,
BENEVENTI POST MODVM INSIGNITVS
TIARA,
S. PATRI PHILIPPO NERIO
ADIECTISSIMVS:
BENEVOLENTIA ERGA NEAPOLITANVM
ORATORIVM IMPRIMIS PROPENSVS,
DEXTERA AB ALA TEMPLI
QVA PRÆSENTANEAM A SVI TVTELARIS
ÆDE SENSERAT OPEM
ARAS S. MARIÆ AD NIVES, APOSTOLIS
PETRO, ET PAVLO,
FRANCISCO, AGNETI, PANTALEONI
DICATAS
ANNO M DC LXXXV.
TERTIO KAL. NOVEMBRIS
RITV SOLEMNI SACRAVIT.

3. Ibidem ab altera parte.

NIHIL HOC IN FANO PROFANVM,
INAVGVRATVM HABES VNDIQVAQVE
DELVBRVM
FR. VINCENTIVS MARIA VRSINVS
ORDINIS PRÆD. S. R. E
CARDINALIS
INDECORAM NON PERPESSVS HAC LÆVAPARTE BASILICAM
IN QVA FESTO S. PHILIPPI DIE
BENEVENTANÆ SPONSÆ DECORATVS EST
PALLIO
AD SECVLARIA ORATORII PARTHENOPÆI
SOLEMNIA 8. KAL. AVG. PERAGENDA
SOLEMNIVS.
NONDVM INITIATOS ALTARIVM LAPIDES
CRVCIFIXO REDEMPTORI, DEIPARÆ SINE
LABE CONCEPTÆ
M.M. FELICI, COSMÆ, ET ALEPANTIO
MAGIS, HIERONYMO, JOSEPH,
ALEXIO DIVIS ERECTOS
IPSO SECVLARI ANNO 1686.
15. & 16. Maji.
BENEFICENTISSIMVS PRINCEPS
SOLEMNITER EXPIAVIT, LVSTRAVIT
SACRAVIT.

4.

4. In Monaſterio S. Mariae Magdalenae.

CASTITATIS ARA EST HÆC,
ORNATISSIMA SPOLIA EREPTA LIBIDINI
TRIVMPHATO FOMITE,
BEATÆ MARIÆ MAGDALENÆ
LAVREATVS PVDOR SVSPENDIT:
PVDICITIA
GRATES AGIT INNVMERAS EXCEL-
LENTISSIMÆ
ELEONORÆ MARIÆ GVSMANN
MONTIS REGII COMITI NEAPOLITANÆ
PRO-REGINÆ.
OPTIMA HEROINA
NOVAS SEDES AMPLIORES EXTRVXIT:
VESTEM, ANNONAM INDIES SVFFECIT;
REM TOTAM FAMILIAMQVE DILIGENTER
CVRAVIT:
MVLIERES HYSPANÆ AB HERA AD ARAM
TRADVCTÆ
MONVMENTI ERGO POSVERE
AN. DOM. CIↃ. IↃCXXXIV.

5. Inſcriptio templi in Eremo.

D. O. M.

CAROLO II. AVSTRIACO REGNANTE
INCLYTO HYSPANIARVM REGE.
ET D. PETRO ANTONIO ARRAGONIO
NEAPOLITANI REGNI PROREGE OPTIMO
QVAM VIRGINI SINE LABE CONCEPTÆ
SANCTI-MONIALIVM EREMVM
V. MATER VRSOLA BENINCASA
DELEGIT, INSTITVIT,
THIENÆO REGIMINI ADDIXIT,
PROFVSO FIDELISSIMÆ CIVITATIS ÆRE
STRATAM, PARTIMQVE EXTRVCTAM
PRO-REX PRÆFATVS AVXIT
ET AD CORONIDEM VSQVE PERFECIT
CORONANDVS ET IPSE IMMORTALI PIE-
TATIS ADOREA
QVI SVPRA FIRMAM PETRAM SIBI DOMVM
IMMORTALITATIS EXCITAVIT
AN. DOM. M DC LXVII.

6. In-

6. In Sacello aedium Palatinarum.

AEDES HAEC REGIA
EXCELLENTISSIMI DOMINI D. PETRI
ANTONII
AB ARRAGONIA
NEAPOLITANI REGNI PRO-REGIS
PIETATE ET STVDIO
A MELFICTENSI INAVGVRATVR
ANTISTITE.
ADMIRANDA PLANE EGREGIE PRINCIPIS
RELIGIO:
SACELLVM, QVO REGALIVS, EO ET SACRA-
TIVS FORET,
E SACRO REDDIDIT SACRATISSIMVM.
DIE NONO APRILIS A. D. MDC LXVIII.

7. In loco quodam ubi hoſtia ſacrata projecta fuerat, in marmore.

CAROLO II. HYSPANIARVM REGNANTE
MARIAMNA MATRE, TVTRICE AC REGINA

D. ANTONIVS PETRVS ALVAREZ OSSORIVS
REGNI PRO-REX
AVSTRIACÆ IN EVCHARISTIAM PIETATIS
OBSEQVENTISSIMVS ÆMVLATOR
PROIECTAS HIC SACRILEGE SACRI PLA-
CENTVLAS CONVIVII
DEMISSO VENERATVS ANIMO,
MVTVM HVNC LAPIDEM, VOCALEM
POSTERIS,
EXECRATOREM SCELERIS, INDICEM
RELIGIONIS
P.
ANNO SALVTIS HVMANÆ MDCLXXII.

8. In templo S. Mariae de Victoria.

TEMPLVM HOC OB NAVALEM
JOANNIS AVSTRIACI VICTORIAM,
DEIPARÆ PATROCINIO REPORTATAM,
A JOANNA AVSTRIACA FILIA
IN HONOREM TANTÆ PATRONÆ IN-
CHOATVM
MARGARITA AVSTRIACA BRANCAFORTIA
BVTERÆ PRINCEPS

MA-

MATERNÆ PIETATIS
ET IN CLERICOS REGVLARES
MVNIFICENTIÆ
HÆRES
PERFECIT, ORNAVIT
ANNO M DC XLVI.

---

9. In templo S. Mariae della Stella.

A LOYSIO RICCIO
EQVESTRIS ORDINIS PARTHENOPÆO
EPISCOPO AEQVENSI, VITÆ INTEGRITATE
DOCTRINA, PRÆSTANTIA PRÆCELLENTI
PRÆCLARISSIMOSQVE MAIORES,
MICHAELEM ALPHONSO PRIMO CONSILIARIVM,
VICE PROTHONOTARIVM, LOCVMQVE MAGNI CAMERARII TENENTEM,
ROMANOS AD PONTIFICES, GERMANOS AD CÆSARES
PRO PACE LEGATVM;
PERLOYSIVM POTESTATE INCLYTVM
NOTHOS
AD JVS LEGITIMÆ SOBOLIS ASSERENDI

11. Supra portam majorem Hoſpitii SS. Petri & Januarii extra moenia.

CAROLO II. REGE,
TEGENDAE ALENDAE INOPIAE
INSESSIS VIIS, OBSESSIS DOMIBVS
TOTA IAM VRBE PALANTI
HOSPITIVM HOC
D. D. PETRI, ET JANVARII NOMINE SA-
CRVM TVTELA AETERNVM
INSTINCTV MVNIFICENTIAE, AVSPICIO
PIETATIS
D. PETRVS ANTONIVS RAYMVNDVS FOLCH
DE CORDONA, OLIM DE ARRAGONA,
DVX SEGORBIAE, ET CARDONAE,
EMPVRIARVMQVE COMES,
PROREX
POSVIT, TRADIDITQVE CVRANDVM
POPVLO PARTHENOPEO.
LOCI PRAEFECTI
NE TANTO POSTERITAS PRIVETVR
EXEMPLO
HOC STATVERE AETERNITATI
MONVMENTVM
ANNO SAL. HVM. CIↃ IↃC LXX.

12. Ibidem in templo sub effigie marmorea.

MARCO DE LAVRENTIO
PROVIDO ABVNDANTIAE MINISTRO,
HVIVSQVE REGALIS HOSPITII
GVBERNATORI,
QVI ADHVC MORIENS PIA LIBERALITATE
QVOTIDIANAM PAVPERIBVS
MINISTRAT ANNONAM,
HOC MEMORIAE SIGNVM
GRATA PAVPERTAS POSVIT.

IN VRBE, ET AGRO PVTEOLANO Thermarum Inſcriptiones.

1. Ad laevam partem cryptae Coccejanae.

QVISQVIS ES, SIVE INDIGENA, SIVE ADVENA, SIVE CONVENA, NE INSOLITVS PRÆTEREVNDO HORRIBILE HOC ANTRVM, IN PHLEGROEIS CAMPANIS CAMPIS NATVRÆ OBRI-

OBRIGESCAS PORTENTIS, VEL HVMANÆ TEMERITATIS OBSTVPESCAS PRODIGIIS: SISTE GRADVM, LEGE; NAM STVPORI ET ADMIRATIONI ASSVESCES:

NEAPOLITANÆ, ET PVTEOLANÆ, AC BAIANÆ TELLVRIS BALNEA, AD MORBOS FERE OMNES PROFLIGANDOS EXPERTA, APVD OMNES OLIM GENTES, APVD OMNES ÆTATES CELEBERRIMA, HOMINVM INCVRIA, MEDICORVM INVIDIA, TEMPORIS INIVRIA, INCENDIORVM ERVPTIONE DISPERSA, CONFVSA, DIRVTA, OBRVTAQVE HACTENVS ADEO STETERE, VT VIX EORVM VNIVS, AVT ALTERIVS INCERTA SVPERESSENT VESTIGIA NVNC. CAROLO II. AVSTRIACO REGNANTE, PETRI ANTONII ARRAGONII REGNI PRO-REGIS VIGILANTIA, CHARITAS, PROVIDENTIA, PIETAS INVESTIGAVIT, DISTINXIT, REPARAVIT, RESTITVIT. SISTE AD HVC PAVLISPER, ET SVBSTRATI LAPIDIS IN LITERAS INTVERE, BALNEORVM LOCA, NOMINA, ET VIRTVTES HABEBIS, AC LAETIOR ABIBIS

P. P. AN. DOM. MDCLXIX.

2. In

2. In Suburbio Puteolano prope Monaſterium S. Andreae.

CAROLO II. AVSTRIACO REGNANTE,
PROVIDENTIA
PETRI ANTONII ARAGONII PROREGIS
NEAPOLI,
EGENIS HOSPITIO,
NAVFRAGIS PORTV,
HIC
INFIRMIS RESTITVTIS THERMIS
SVBVENIT:
SIC
VNA PIETAS
TRIPLICI FLAGELLO TRIVMPHAT.
SALVBRITATEM SITIENTES
AD HAS AQVAS TRANS PVTEOLOS MANANTES ACCVRRITE,
QVARVM VIRTVTES IN SVBSTRATO LAPIDE
CONTRACTÆ
IN VOLVMINE THERMOLOGIÆ ARAGONIÆ
A SEBASTIANO BARTOLO ELVCVBRATO
ET NEAPOLI IMPRESSO A. D. MDCLXIX.
PLENIVS LEGVNTVR.

3. Supra

3. Supra Sudatoria Tritulana, in Via ad Bajas.

SEMITÆ
IN SVBIECTI PELAGI LVBRICITATE
FVRTO AB HERCVLE AGGERATÆ,
LVCRO A CÆSARE DICTATORE RE-
PARATÆ,
OSTENTATIONI AB AGRIPPA RESTITVTÆ,
ÆSTIBVS EIVSDEM PELAGI DISIECTÆ,
HANC
CAROLO II. REGE
IN HVIVS MONTIS FIRMITVDINE,
HOMINVM SALVBRITATI RESTITVTIS
THERMIS
PETRVS ANTONIVS ARAGONIVS
SVBSTITVIT,
QVÆ
PRVDENTIORI EXCOGITATA HERCVLE,
MELIORI DESTINATA VSVI,
NEC CÆSARES EXPECTABIT, NEC
AGRIPPAS.

PER

PER ARAGONIAM VIAM
ITER PERGE VIATOR AD BAIAS:
EÆ ENIM NON LVXVI THERMAS
SED SALVTI PARATAS EXHIBENT,
MARMOR QVAS SVPPOSITVM DOCET
P. P. A. M DC LXIIX.

II. Inſcriptiones templorum agri Puteolani:

1. in Amphitheatro.

IN HOC AMPHITHEATRO
QVOD QVÆRITVR, NON EST,
QVOD NON EST, QVÆREBATVR.
VT FIDELES INVENIANT
FR. DOMINICVS MARIA MARCHESIVS
ORD. PRÆD. PVT. ANTIST.
CARCEREM PERVETVSTVM
B. B. M. M. JAN. PROCVLI, ET SOCIORVM
ANTIQVITATE CLAVSVM DEVOTIONI
APERVIT.
MELIORA NON EST PASSA ANTIQVITAS,
NEC MELIVS MARTYRES INVENERVNT.
DEFICERET PVT. ANTIQVITATI

SI

SI SACRA OCCLVSA NON PATEFIERENT.
RELIGIOSVS EPISC. PRO RELIGIONE
HOC DEBVIT.
DVM
GENTILIVM FRAGMENTA EXTANT,
SACRA INTEGRA PERSEVERANT.
VENERARE
SANCTAM ANTIQVITATEM NOVITER INVENTAM
INDVLG XL. DIERVM AB EORVM ANTISTITE
AVCTAM 1689.

---

2. In Frontiſpitio templi
S. Januarii.

D. JANVARIO

JAM OLIM DIOCLETIANI SCELERE OBTRVNCATO, NE, QVOD SACRI CORPORIS SANGVINE MADVERAT SOLVM, SINE HONORE DIVTIVS PERMANERET, NEAPOLITANA CIVITAS ÆRE PVB. F. C.

---

3. In

3. In ipſo templo.

D. O. M.

DIVO JANVARIO
SVPREMO REGNI NEAPOLITANI PATRONO,
HIC LOCI ANTE XIV. SECVLA
SANGVINE
E CAESIS CERVICIBVS
IN SACRVM IVXTA LAPIDEM
GVTTIS AD HVC RECENTIBVS ASPERSVM
EFFVSO
AMPVLLISQVE VITREIS NEAPOLI
SVMMA RELIGIONE
SERVATO,
ATQVE ADPERENNE CATHOLICAE FIDEI
TESTIMONIVM
MIRA EBVLLITIONE
LIQVESCENTE
VNA CVM S. S. SOCIIS
MARTYRIS LAVREAM ADEPTO
JACOBVS CARDINALIS CAN-
TELMVS
ARCHIEP. NEAP.
ANNO DOMINI MDCXCVII.

III. In

* *
*

III. Inſcriptiones Vrbis

1. Supra portam templi Cathedralis.

D. O. M.

RETENTA IN VETVSTATIS MEMORIAM
EXTERNA DVNTAXAT TEMPLI
CALPHVRNIANI FACIE,
EXPLICATAQVE AD FORMAM SACRÆ ÆDIS
INAVGVRATA OLIM DIVO PROCVLO
TVTELARI ARCA,
TEMPLVM HOC
A FVNDAMENTIS EXCITAVIT, CONCINNA-
VIT, ET CONSECRAVIT
D. FR. MARTINVS DE LEON ET CAR-
DENAS HISPANVS
EX SAC. EREMITARVM D. AVGVSTINI RELIG.
EPISC. PVTEOLANVS, INTER PAPÆ ASSIS-
TENTES ET REGIOS CONSILIARIOS COOP-
TATVS
ANNO SALVTIS HVMANÆ M DC XXXIV.

2. In templo, ſub Statua D. Januarii.

VRBIS LIBERATORI, PATRONOQVE AMANTISSIMO
DIVO JANVARIO
QVI POSTQVAM IN EODEM SVI MARTYRII LOCO
DICATVM SIBI TPMPLVM FVIT,
PVBLICI MEMOR OBSEQVII
SVOS PVTEOLOS A SEPVLCRALIBVS FLAMMIS,
ASSIDVISQVE TELLVRIS MOTIBVS
ARDENTE AD HVC VESVVIO M DC'XXXI.
SERVAVIT IMMVNES:
NOLVIT ENIM, TREMERET SOLVM,
SVO FIRMATVM SANGVINE:
NOLVIT, FLAGRARET HOSPITIVM
SVI TRIVMPHI LAVREA DECORATVM.
GRATI ANIMI ERGO
HOC IN SVA CATHED. MONIMENTVM
EREXIT

IDEM

IDEM D. FR. MARTINVS DE LEON ET
CARDENAS
SVMMI PONTIFICIS ASSISTENS
ATQVE CATHOLICÆ MAIESTATIS
A LATERE STATVS
CONSILIARIVS
SECVNDA HVIVS INSTAVRATIONE
BASILICÆ
IDIBVS OCTOBRIS M DC XLVII.

---

3. Inſcriptio Fontis in portu.

D. O. M.

PORTVS HIC
MARIS OLIM AC TEMPORIS EDACITATE
CONFECTVS
DICAEARCHIÆ REFEREBAT ANTI-
QVITATEM
POST VERO IN VRBE PVTEOLANA
MAGISTRO IVRATO HENRICO DE FRAGIS,
SINDICO JANVARIO CARRESIO,
ET ELECTIS FEDERICO CAPOMATIO, CLAV-
DIO DE FRAGIS,

ANTONIO SVRRENTINO, DOMINICO
BOTTONE
ET ANDREA ASSANTE MAGISTRATVM
GERENTIBVS
ÆRE PVBLICO ERECTVS!
SOLIDIVS VT MAGNIFICENTIVS IVXTAQVE
NOVO FONTE EXTRVCTO
EIVSDEM VRBIS RETVLIT ANTIQVITATEM
ET MAGNIFICENTIAM
ANNO DOMINI M DC LXVI.
CAROLO II. REGE AVSTRIACO.

FLORENTIAE

1. In templo S. Crucis.

POSTQVAM * LEONARDVS E VITA MIGRAVIT, HISTORIA LVGET ELOQVENTIA MORTVA EST, FERTVRQ. MVSAS TVM GRÆCAS TVM LATINAS LACRYMAS TENERE NON POTVISSE.

* Leonardus Aretinus Schrad. Monum. Ital. Fol. 84. a.

2. Ibi-

2. Ibidem.

*

SISTE, VIDES MAGNVM QVEM SERVANT MARMORA VATEM,
INGENIO CVIVS NON SATIS ORBIS ERAT.
QVÆ NATVRA, POLVS, QVÆ MOS FERAT, OMNIA NOVIT
KAROLVS ÆTATIS GLORIA MAGNA SVÆ;
AVSONIÆ ET GRAIÆ CRINES NVNC SOLVITE MVSÆ,
OCCIDIT HEV! VESTRI FAMA DECVSQVE CHORI.

* Epitaphium eſt CAROLI MARSVPINI Secretarii Reip. Florentinae vid. POCCIANT. Catal. Script. Florent. p. 35. Idem Epitaphium refert SCHRAD. in Monument Ital. f. 84. a.

3. Ibidem.

D. O. M.

ANGELO NICOLINO MATTHÆI F. ANGELI N. JVR. CONSVLTO, AC SENATORI CLARISS. COSMI ETRVRIÆ MAGNI DVCIS CONSILIARIO, QVI PRIMO AD PAVLVM III. PONT. MAX. ET CAROLVM V. IMP. LEGATIONIBVS EGREGIE FVNCTVS, DEINDE SENARVM VRBI PRÆPOSITVS, ITEMQVE PISANÆ ECCLE-

SLÆ ARCHIEPISCOPVS, POSTREMO A PIO IV. IN CARD. COLLEGIVM COOPTATVS INTEGRITATEM, ET INNOCENTIAM SVAM OMNIBVS PROBAVIT. OBIIT AN. SAL. CIↃ IↃLXVI. ÆT. LXV.

JOANNES F. EX LEGITIMO MATRIMONIO PROCREATVS PATRI OPT. POS.

4. Ibidem.

FRANCISCVS NICOLINVS JOA.F.SEN.
CAMPELLÆ MARCHIO,
FERD. II. M. D. ETRVR. AD VRBANVM VIII.
XXIII. ANNOS ORATOR,
VISV, ET AVDITV IVXTA VENERABILIS,
IRASCI, ET SIMVLARE NESCIVS,
ROMÆ, VBI VIX MAGNA EMINENT,
EMICVIT,
FACILEM, PRVDENTEM, ET INTEGRVM,
MAGNVM LIBENTER CREDIDISSES;
MELIOR EST SAPIENS VIRO FORTI,
ET SVI DOMINATOR VRBIVM EXPVGNATORE.
PHILIPPVS NICOLINVS MARCHIO
PATRI OPT. POSVIT
A. M DC LXIV.

LIBVR-

***

LIBVRNI
ad aedes publicas
in portu.

MERCATORES
HVC ALACRES ADVOLATE,
HIC SACER ANNONÆ COPIÆQVÆ LOCVS
COMMODITATE, AC DECORE VOS ALLICIT,
ATQVE HISCE IN ÆDIBVS HABITANS
COMITER INVITAT HETRVSCA FELICITAS
COSMVS III. M. D. ETR. VI.
ÆDES SALANAS A FERD. I. PROAVO SVO
CONDITAS,
AVCTA A SE, MVNITAQVE VRBE
LAXIORES VT ESSENT, MAGNIFICENTIO-
RESQVE A FVNDAMENTIS EREXIT
A. S. CIƆ IƆC XCV.

IN ARCE VRBANA,
in confiniis Bononiae.

1. In marmorea tabula.

VRBANVS VIII. PONT. MAX.
ARCEM HANC DE SVO NOMINE VRBANAM
NVNCVPATAM
VALIDISSIMIS PROPVGNACVLIS, GEMINOQVE VALLO,
GEMINAQVE FOSSA, IVGIS AQVÆ FLVXV
REFERTA CIRCVM DATAM,
VT SOLI PATENTIS IN DITIONEM ECCLESIASTICAM
ADITVS HOSTICIS ARMIS INTERCLVDERETVR,
PVBLICÆ SECVRITATI CONSVLTVS
A FVNDAMENTIS EXCITATAM ABSOLVIT,
ET VSVI MILITARI REBVS OPPORTVNIS
INSTRVXIT, ET MVNIVIT.

2. Ibi-

2. Ibidem.

FORVM GALLORVM, FLORENTE ROMANORVM IMPERIO
NOBILISSIMVM ÆMILIÆ VIÆ OPPIDVM
HIRTII, ET PANSÆ ROMANORVM CONSVLVM
ADVERSVS MARCVM ANTONIVM CASTRAMENTATIONE,
AC VARIIS DEINDE
INTER BONONIENSES, ET MVTINENSES
PRÆLIIS NOBILITATVM
IN MARTIS DITIONEM SIC TANDEM CESSIT,
VT ARCE MVNITISSIMA ILLI ADIECTA
VRBANVS VIII. PONT. MAX.
TOTIVS ECCLESIASTICI IMPERII PROPVGNACVLVM DELEGERIT,
ET PRISCVM SPLENDOREM A JVRE INTER
CIVES DICENDO
VTILIVS IN HOSTES IGNE, FERRO PROPVLSANDOS IMMVTARIT
ANNO DOMINI MDCXXXVIII.

3. Ibidem in Sacello.

ARCIS VRBANÆ PRÆSIDIARIÆ COHORTES,
QVO IN CHRISTIANIS CASTRIS FIDEM,
PIETATEMQVE INSIDERE OSTENDERENT,
IN SANCTISSIMÆ DEI GENETRICIS, ET VIRGINIS MARIÆ
CLIENTELAM SE HVMILLIME MANCIPANTES
COMMVNI ÆRE, COMMVNI VOTO
SACELLVM HOC EXCITARVNT,
DOTEMQVE EX MENSVALI STIPENDIO
VIRITIM ATTRIBVERVNT
AN. DOM. M DC LXXV.

4. In limite Ditionis Eccleſiaſticae Mutinam verſus.

VIATOR
HIC EST LIMES AGRI BONONIENSIS
ET ECCLESIASTICÆ DITIONIS INITIVM
QVOD, VT
VRBANVS VIII. PONT. MAX.
TECTVM SARTVMQVE REDDERET,
ARCE MVNITISSIMA, VT MOX VIDEBIS, EXCITATA

SIC

SIC PONTIFICIÆ MAIESTATI, SIC SVBDITORVM SECVRITATI CONSVLVIT,
VT EXINDE CLAVIBVS IMPERTERRITE
OVILIS DOMINICI GERERET CVRAM,
ET GLADIO TRVCVLENTAM ARCERET
LVPORVM RABIEM.

MEDIOLANI.

I. Inſcriptiones Templorum.

1. In templo S. Babilae.

HIERONYMÆ MAZENTÆ
RELIGIOSISSIMÆ MATRONÆ
QVÆ AVGVSTAM HANC ÆDEM
AD DIVINAS QVOTIDIE LAVDES
RITE CONCELABRANDAS
SACRAQVE SOLEMNIA, AC PRIVATA
HIC, ET ALIBI TVM ANNIVERSARIA
PERFICIENDA
ADDICTIS HONESTIS REDITIBVS
INSIGNI CANONICORVM COLLEGIO
AN. M. D. LXXVIII.
AVXIT, ET DECORAVIT
SIXTI V. PONT. MAX.

AV-

AVCTORITATE,
GASPARIS VICECOMITIS ARCHIEP.
OPERA
SVIS PRÆTEREA FACVLTATIBVS
INOPES LEVARI, DOTARI VIRGINES,
PERPLVRAQVE ID GENVS EXPLERI
CONSTITVIT,
CVRATORES EX EIVS TESTAMENTO
P.

2. In templo S. Bernardi
in tabula marmorea
ad Columnam.

ROTA SANGVINIS FIDELIVM
* * *
QVISQVIS HANC SVSPICIS ROTAM
MONVMENTVM HABES CRVENTISSIMI
PRÆLII
CATHOLICOS INTER ET ARRIANOS
DIVO AMBROSIO
ECCLESIÆ MEDIOL. ANTISTITE,
CVIVS PRECIBVS
CONCVRRENS ANTE PROMISCVVS
CÆSORVM SANGVIS CATHOLICORVM
CVM HÆRETICORVM SANGVINE
REPE-

RFPENTE IN ROTÆ FIGVRAM CONCRETVS
SACRVM A PROFANO DISCREVIT,
COGNOMENTVM QVE FECIT HVIC
ECCLESIÆ
QVOD IN EIVS PAVIMENTO
QVI EX ADVERSO ROTÆ JACET
CAVVS LAPIS
PRODIGIOSE HVC DEVOLVTVM PIVM CRVO-
REM EXORBVIT:
TV MEMORIAM VENERARE MIRACVLI
VESTIGIVM ADORA!

---

3. In templo S. Euſtorchii.
Epitaphium
GEORGII MERVLAE
Hiſtorici.

VIXI ALIIS INTER SPINAS MVNDIQVE
PROCELLAS,
NVNC HOSPES COELI, MERVLA, VIVO MIHI
LANCINVS CVRTIVS
F.
AMICVS
P.

---

4. Ibi-

4. Ibidem.
EMANVELI CHRYSOLORÆ
CONSTANTINOPOLITANO,
SCHOLARVM GRÆCARVM
IN INSVBRIB. ET RELIQVA
ITALIA SVB VICE COMITIB. P. P.
RESTITVTORI,
THEDORÆQVE CHRYSOLORINÆ
EIVS F. FORMA, ET ELOQVENTIA
PRÆSTANTI
FRANC. PHILELPHI VIRI ÆTATIS
SVÆ DOCTISSIMI
AMICIS HIC SEPVLTIS
M. H. P.

5. In templo S. Franciſci.
ÆTERNITATI.
HENRICVS SEPTALA
MEDIOLANI ARCHIEPISCOPVS
DOCTRINA, PIETATE, AC RERVM GESTARVM GLORIA
INCOMPARABILIS,
AD TANTÆ REGIMEN ECCLESIÆ

AB

AB INNOCENTIO III. ELECTVS,
AB HONORIO III. CONSECRATVS,
COMES REGVM, AC DYNASTARVM
CVM EGREGIA MED. NOBILIVM, AC MILI-
TVM MANV,
JEROSOLYMITANAM SVSCEPIT EXPEDI-
TIONEM,
METROPOLITANI JVRIS MIRVS VINDEX
FVIT,
INSTITVTO INQVISITORE JVGVLAVIT
HÆRESES
DOMINICANOS, ET FRANCISCANOS
ORDINES
IN HANC VRBEM PRIMVS EXCEPIT, DOMI-
CILIAQVE DEDIT,
PLVRIBVS ECCLESIIS PATRIMONIVM NON
MEDIOCRE ADDIDIT,
MEDIOLANENSI ECCLESIA PER. ANN. XVI.
ET MEN. X.
LABORIOSISSIME ADMINISTRATA
QVIEVIT ANNO SALVTIS MCCXXX. XVI.KAL.
OCTOB.
ELATVSQVE PIO, ET VERO VNIVERSÆ
ITALIÆ DOLORE
HIC JACET,

CA-

CAROLVS SEPTALA. J. C. COLLEGIATVS
SANCTISS. D. N. INNOCENTII X. V. S. REF.
ET ECCLES. METROP. MEDI. ARCHIPRES-
BYTER
B. M. PRO PATRVO MAXIMO P. ANN.
M. DC. LIII.

6. In templo S. Joannis.

VINCENTIO SERENIO MEDIOLA-
NENSI
NOBILI STATVARIO, ATQVE EGREGIO
ARCHITECTO,
TEMPLI MAXIMI ÆDIFICATIONI PRÆ-
FECTO,
QVI CVM SVAM IN PVBLICIS, PRIVATISQVE
ÆDIFICIIS ARCHITECTANDIS
DOMI FORISQVE PROBASSET INDVSTRIAM,
IN TOTA GALLIA CISALPINA
COMMVNI ARCHITECTORVM CONSENSV
PRIMAS CONSECVTVS EST,
ROMAM A PIO IV. PONT. MAX.
AD FABRICATIONEM BASILICÆ S. PETRI
PROSEQVENDAM EXPETITVS EST,
AMPLISSIMIS PRÆMIIS INVITATVS,
CHARITATE PATRIÆ RETENTVS,

IN

IN EXTRVENDO JVRIS CONSVLT. COLLEGIO
A SE PVLCHERRIME DESCRIPTO
CIVIBVS SVIS, QVAM COMMODIS
SERVIRE MALVIT.
DENIQVE CVM IN BENEMERENDO
DE ARCHITECTVRA, DEQVE PATRIA
CONSENVISSET,
CLARVS BENEFACTIS, ET CARVS OMNIBVS
EXCESSIT E VITA PRI: IDVS JANV. ANN.
SAL. M D XCIV.
ÆT. SVÆ LXXXV.
VITRVVIVS FILIVS ARCHITECTVS
PATRI OPT. M. POSVIT ANN. M DXCIX.

---

7. In templo B. Mariae
prope S. Celſum.

ANNIBALI FONTANÆ
MEDIOLANENSI
SCVLPTORI SVMMO,
QVI
VEL MARMORA STVPENTE NATVRA
IN HOMINES MVTAVIT,
VEL HOMINVM SIMVLACRA
IN MARMORIBVS SPIRARE
JVSSIT,

R FA-

FABRICÆ TEMPLI HVIVS PRÆFECTI,
QVOD ILLE SCVLPTILIBVS SIGNIS
MIRABILITER ORNAVIT,
B. M. POSVERVNT.
VIXIT ANNOS XXXXVII.
OBIIT ANNO M D XXCVII.

8. In aede Paſſionis Dominicae ad picturam Chriſti in crucem acti.

CLAVVS PERFORANS,
CLAVIS RESERANS
FACTVS EST MIHI,
QVID VIDES PER FORAMEN?
CLAMAT CLAVVS
CLAMAT VVLNVS
QVOD DEVS IN CHRISTO
EST MVNDVM
RECONCILIANS SIBI
APERIT CLAVIS, ET CLAVDIT
CLAVVS,

DIRI-

DIRIGIT, FIGIT, ET CORONAT
FRÆNAVIT EQVVM,
FRÆNABIT SENSVM
CORONAT
AVGVSTOS

Ibidem.

9. Ad picturam Chriſti Iudaeis á Pilato oſtenſi.

CLAMIDE
COCCINEA PALVDATVS
SE SE REX REGVM OSTENTAT,
DERISVS, LACER, ET DELVSVS,
NVPTIALEM TEXENS NOBIS PVRPVRAM,
EXVTVS IPSE PELLE
CALAMITOSO
CALAMI SCEPTRO
SIMVLATE ADORATVR,
A TVRBATA TVRBA TVRPATVR
LÆSVS, ET LVSVS
ILLÆSA VOLVNTATE PRO NOBIS

SÆPE LÆDI, ET LVDI.
HEV! LVDITVR IN VESTE,
LÆDITVR IN CORPORE
LECTOR SI LEGIS, NEC, LVGES,
ES SINE LEGE.

10. Ibidem ad Flagellationem.

FLAGRA
IN HVMEROS DEI
INNVMERA CADVNT,
QVIBVS
QVIS CREDAT PINGI PENNICVLIS
NOTAS AMORIS,
LINEARI CALAMIS
CHARACTERES DOLORIS?
ET SCOPIS IN SCAPVLAS AGNI
MVNDARI IMMVNDVM,
MVNDVM EMENDARI?
FLAGELLATVR
NE FLAGELLEMVR.
FELIX PECCATOR
SI HISCE EDOCTVS
FLAGRIS
MOLLESCAS IN LACRYMAS.

11. Ibidem ad bajulationem Crucis.

GRANDE SPECTACVLVM!
SED SI SPECTET IMPIETAS,
GRANDE LVDIBRIVM!
SI PIETAS,
GRANDE MYSTERIVM!
RIDET IMPIETAS, REGEM,
PRO VIRGA REGNI
LIGNVM
SVI PORTARE SVPPLICII:
VIDET PIETAS, REGEM
BAIVLANTEM LIGNVM
AD SE FIGENDVM,
QVOD
FIXVRVS ETIAM FVERAT
IN FRONTIBVS REGVM.

12. Ibidem ad coronationem.

EN HOMINVM
INHVMANITAS CONFVSA!
SPINEO REDIMIT SERTO
REDIMITO IN COELIS SYDEREO,
FLORENTIBVS VEPRIBVS
ÆGYPTI MORE
CORONAT,
FELIX RHAMNVS,
JVRE NON INIVRIA
ELATVS INTER LIGNA,
SINT MIHI PRO CORONA SPINÆ,
TRIBVLI PRO GEMMIS:
VOS ELATA CAPITA
CVPITIS CORONAS?
CAPITIS NOSTRI CAPVT ASPICITE,
SVBQVE CAPITE SPINOSO
PVDEAT CORONARI ROSIS.

13. Ibidem ad effigiem Chriſti Sitientis.

QVI FONTES
EX PETRA, ET EX OSSE DEDVXIT,
IN POENAM EBRIETATIS NOSTRÆ
EBRIVS ET AMORE,
SITIO, HEV! SITIO
CLAMAT:
SATVRANS MELLE, POTATVR
FELLE;
EN POCVLVM SIT PEIVS.
O IMMANITAS
SITIENTI SITIM AMORIS,
AMARIS ARIDA MISCES?
LEVIVS EST SITIRE, QVAM BIBERE,
SI PETIT, VT SITIT, PRÆBE COR;
LECTOR
SICCVM SICCIS OCVLIS
SI DEVM CERNIS
AVT OCVLIS CARES, AVT CORDE.

14. Ibidem ad Sepulchrum Chriſti.

QVEM
NOVVS VENTER CONCEPIT,
NOVVS TVMVLVS RECEPIT,
ET QVI PRO ALIENA
MORIEBATVR SALVTE,
IN ALIENO MORABATVR SEPVLCRO.
MORS ENIM ILLI NON OBFVIT,
SED NOBIS PROFVIT:
NON ILLI ILLATA EST,
SED NOBIS DELATA,
VT QVID ERGO PROPRIVM SEPVLCRVM,
CVI NON PROPRIA MORS:
QVORSVM TVMVLVS IN TERRIS,
CVI THALAMVS IN COELIS.

15. Ibidem ad Sanctam Sindonem.

QVOS
IN CHRISTVM DOLORES
COEGIT LIVOR,
IN LINTEO
COLLEGIT AMOR.

VER-

VERBERA, QVÆ VERBIS
SACER DESCRIPSIT SCRIPTOR,
DIVINVS VVLNERA PINXIT
CRVORE PICTOR:
HEV! SISTE FIDELIS,
LEGE, LVGE,
DOLORIS LIVOREM,
LIVORIS PICTVRAM,
PICTORIS AMOREM,
ET IN SACRO
AMORIS, ET DOLORIS
VEXILLO
EXPENDE DOLOREM,
REPENDE AMOREM.

---

16. In templo S. Praxedis.

SIDONIA ROBECCHIA

HAS PATERNAS ÆDES
CVM VIRIDARIO DICAVIT,
B. MARIÆ
ET IN VSVM
SACRARVM VIRGINVM CAPVCINARVM.

---

17. In templo S. Victoris
In Mauſoleo Areſiano.

JVLII FILII RED. ORD. QVÆSTORIS,
COM. LVDOVICI FRATRIS MILITVM
TRIBVNI,
ET GVBERNATORIS NOVO COMENSIS,
PAVLI PATRVI EPISCOPI DERTHONENSIS,
JVLII PATRIS MEDIOLANENSIS SENATVS
PRÆSIDIS,
MARCI ANTONII AVI SENATORIS,
JVLII CLARI ABAVI MATERNI,
APVD CATHOLICAM MAIESTATEM
REGENTIS
ALIORVMQVE MAIORVM VERÆ ÆTER-
NITATI
COMES BARTHOLOMÆVS
ARESIVS
REGENS, ET MEDIOLANENSIS SENATVS
PRÆSES
HANC ARAM COELESTIS CLEMENTIÆ
STATVI JVSSIT ANNO SAL. M DC LXIX.

18. Ibi-

18. Ibidem.

COMES BARTHOLOMÆVS
ARESIVS

POST OMNES TOGÆ GRADVS IN PATRIA
EMENSOS
APVD CATHOLICAM MAIESTATEM REGENS
ET MEDIOLANEN. SENATVS PRÆSES,
AGNITA RERVM HVMANARVM FIDE,
SPEM DIVINARVM AMPLEXVS,
HOC SACELLVM
FAMILIÆ CINERIBVS CONDENS
CONSCIENTIAM MORTALITATIS, ÆTERNI-
TATIS EXPECTATIONEM
POSTERITATIS PIETATEM EXCITABAT
ANN. SAL. M DCLXIX.

---

19. In templo Victoriae.

JO. JACOBO HOMODEO

PIOPERÆ MARCHIONI,
GERMANICÆ LEGIONIS PRO CATHOLICO
REGE
IN ITALIA TRIBVNO PERPETVO,
QVI
DVM A MAIORIBVS HAVSTA DOMI
ER-

ERGA MONARCHAM SVVM OBSEQVIA
PROPIVS IN AVLA TESTARETVR
CONTRACTIS CVM D. ANTONIA DE MEDOZA
SPONSALIBVS
INTER ADORNANDA NVPTIARVM
HILARIA,
AD ACERBA FVNERVM LVGVBRIA
IMPORTVNA MORTE TRADVCTVS
MAGNIFICENTIS. REGIS EXPECTATIONES,
EXCELSASQVE SVORVM ET PATRIÆ SPES
HVMILI SECVM TVMVLO SEPELIVIT
APVD P. P. CAPVCINOS MATRITI
ANNO M DC XXVIII. ÆTATIS XXVIII.
ALOYSIVS TIT. S. ALEXII S. R. E.
PRESBITER CARDINALIS HOMODEVS
FRATRI, QVEM VIVM, VT PATREM
COLVERAT
PIE DEFVNCTO POSVIT
M DC LXV.

20. Ibidem.

AVGVSTINO HOMODEO Jo. JACOBI FRATRIS

PIOPERÆ MARCHIONIS HÆREDI,
IN TRACTV MEDIOLANENSI
REGIARVM VENATIONVM GENERALI
PRÆFECTO,
QVEM PARMÆ, SALMANTICÆQVE LAVREATVM
PROTHONOTARIIS PARTICIPANTIBVS
AB VRBANO VIII. P. MAXIMO ADSCRIPTVM
JAM SIBI DEVOTVM REPETEBAT ROMA,
CVM FRATRIS INOPINA MORS
AD OBSEQVIA REGIS ARCTIORA ILLVM
RETINVIT:
INTER HÆC SVPREMO REDDITVVM
CONSILIO
ET CIVICO DECVRIONVM SENATVI AD
MOTVM
POST TRIA ILLVSTRIA CONNVBIA
AVCTVM TITVLIS MARCHIONATVVM
VILLÆ NOVÆ DE ARISCAL, ET ALMONACIR,
ATQVE COMITATVVM DE PAVIAS, ET
SASTAGO
MERITIS ÆQVE, AC PIETATE MATVRVM
MORS ACERBA SVBTRAXIT,

FRA-

FRATRIQVE PROXIMVM TVMVLAVIT
MATRITI ANNO M DC LVII.
ÆTAT. LI.
ALOYSIVS TIT. S. ALEXII S. R. E. PRESB.
CARD. HOMODEVS
OPTIME DE MERITO FRATRI P.
M DC LXV.

21. Ibidem.

FRANCISCO HOMODEO
CAROLI MARCHIONIS FILIO,
QVI ROMÆ IN ACADEMIA GREGORIANA
DISCIPLINIS MITIORIBVS INSTITVTVS,
CASTRA MOX REGIA SECVTVRVS
DISCESSIT IN HISPANIAM,
INDE COMES ADDITVS DVCI DE VERAGVAS
IN BELGIVM SOLVIT;
SED REPETITIS OCEANI TEMPESTATIBVS
VLYSIPONEM PVLSVS,
IBI MALIGNIORI FEBRIVM JACTATVS ÆSTV
PORTVM TENVIT ÆTERNITATIS,
ACERBIVS INGEMISCENS ABRVMPI SIBI
VIX INCHOATA REGIS OBSEQVIA,
QVAM VITÆ VIX ADVLTÆ PRIMORDIA
OBIIT

OBIIT M. DC. XXXVI. ÆTATIS XX.
ET IN TEMPLO SANCTISSIMÆ TRINITATIS,
TVMVLO CONDITVS JACET.
ALOYSIVS TIT. S. ALEXII. S. R. E. P. CARD.
HOMODEVS
ADOLESCENTI AD MAGNA QVÆQVE NATO
AMORIS HOC FRATERNI MONVMENTVM P.
M DC LXVI.

22. Ibibem.

JO. BAPT. HOMODEO

CAROLI MARCHIONIS PIOPERÆ FILIO,
QVI POST PRIMÆ RVDIMENTA LITE-
RATVRÆ
ARMORVM STVDIA SEVERIORA COM-
PLEXVS
TANDEM PROMOVENDIS REIP. COMMODIS
SE TOTVM ADDIXIT.
HIC EXORTA LAVDATÆ PRVDENTIÆ FAMA
OB GESTVM PRÆCLARE DECVRIONIS
MVNVS,
ET MAGISTRATVS ORDINARII QVÆS-
TVRAM
FELICITER ADMINISTRATAM,
DVM MAIORA PRO REGE MAXIMO
MEDITATVR,

LENTO

LENTO CONSVMPTVS MORBO
PIO VITAM INTERITV CORONAVIT
ANNO M DC LI. ÆTAT. XLV.
SPOLIO MORTALITATIS DEPOSITO
APVD PATRES REFORMATOS DE VIRIDARIO
ALOYSIVS TIT. S. ALEXII S. R. E. PRESB.
CARD. HOMODEVS
SPARSIM CONDITORVM MEMORIAM FRA-
TRVM VT GRATA FACERET
MONVMENTI SOCIETATE VICINAM
AD AMORIS INGENIVM P.
M DC LXVI.

II. Inſcriptiones Bibliothecae Ambroſianae.

I. In Muſeo Bibliothecae vicino ſub Sceleto.

VT
ÆGROTANTIVM
SALVTI
MORTVORVM

IN-

INSPECTIONE
VIVENTES
PROSPICERE
POSSINT
HVNC
ΣΚΕΛΕΤΟΝ
P.

I. Ibidem ſub ſtatua Herculis,

ECTYPVM HOC
HERCVLIS FARNESIANI
SIMVLACRVM
BARTHOLOMÆVS CHALCVS
PATRITIVS MEDIOLANENSIS
DONO DEDIT
BIBLIOTHECÆ AMBROSIANÆ,
CONSERVATORES
LARGITORI P P.
ANNO M. DC LXXIV.

---

2. Ibidem ſub alia qvadam Statua.

BARTHOLOMÆO CHALCO
ECTYPVM HOC
MICH. ANG. BONAROTÆ OPVS
IN AMBROSIANVM MVSÆVM INFERENTI
CONSERVATORES
BIBLIOTHECÆ AMBROSIANÆ
PRÆSTANTISSIMI ARTIFICIS,
CLARISSIMI LARGITORIS
EXEMPLA VENERANTES
GRATI ANIMI SVI IMAGINEM
HOC TESTIMONIO DONAVERE
ANNO MDCLXXVIII.

3. Ibidem ſub Statua Laocoontis

LAOCOON PROLIS CHARITATE
ET ANGVIVM SPICIS IMPLICITVS
IN HOC MVSÆVM
A. BARTHOLOMÆO CHALCO
INDVCTVS
CONSERVATORES

BIBLI-

BIBLIOTHECÆ AMBROSIANÆ
LARGITORI MVNIFICENTISSIMO
PLVRIBVS BENEFICENTIÆ VINCVLIS
OBSTRINXIT
ANNO MDCLXXIX.

5. In alio ejuſdem Bibliothecae Muſaeo.

LEONARDI. VINCII
MANV. ET. INGENIO. CELEBERRIMI
LVCVBRATIONVM. VOLVMINA. XII.
HABES. O. CIVIS
GALEAZIVS. ARCONATVS
INTER. OPTIMATES. TVOS
BONARVM. ARTIVM. CVLTOR. OPTIMVS
REPVDIATIS. REGIO. ANIMO
QVOS. ANGLIÆ. REX. PRO. VNO
OFFEREBAT
AVREIS. TER. MILLE. HISPANICIS
NE. TIBI. TANTI. VIRI. DEESSET. ORNAMENTVM
BIBLIOTHECÆ. AMBROSIANÆ
CONSECRAVIT
NE. TANTI. LARGITORIS. DEESSET
MEMORIA

QVEM. SANGVIS. QVEM. MORES
MAGNO. FRIDERICO. FVN-
DATORI
ADSTRINGVNT
BIBLIOTHECÆ. CONSERVATORES
POSVERE
ANNO. M. DC. XXXVII.

---

6. In hortis Bibliothecae adjacentibus.

JO. THOMÆ BVTIO J.C.
VIRO MVNIFICENTISSIMO
QVI PICTIS TABVLIS DONO DATIS
CARD. FEDERICI BORROMÆI ARCHIEP.
RES GESTAS IMMORTALES REDDIDIT,
IMMORTALE MONVMENTVM.
BIBLIOTHECÆ AMBROSIANÆ
CONSERVATORES P. P.
ANNO M. DC. LXX.

---

7. Ibidem.

BARTHOLOMÆO FASSIO
PRÆPOSITO TEMPLI S. THOMÆ,
FLAMINIO PASQVALINO
CANON. BASILICÆ PROTOMART.
JOANNI MARIÆ PASQVALINO
CANONICO IN ÆDE FVLCONIS,
THEODATO OSIO
CONSERVATORES BIBLIOTH. AMBROS.
P. C. ANNO M DC LXXIIX.

8. Ibidem.

MANFREDVM SEPTALIVM
GENERE, ET INGENIO CLARISSIMVM,
BASILICÆ NAZARIANÆ CANONICVM,
ARCHIMEDEM MEDIOLANENSEM,
BIBLIOTHECÆ AMBROS.æ AMANTISSIMVM
LAPIS HIC BENEFICENTIÆ MEMOR
A CONSERVATORIBVS EIVSDEM BIBLIOTHECÆ
COLLOCATVS ANNO M. DC. LXXX.
DONAT IMMORTALITATE.

III. Inſcriptiones Miſcellae.

1. In Arcu Fori Mercatorum.

PALATINAS
DILAPSAS ÆDES
AVSONI SIMVLACRO,
ET CARMINE RESTITVTIS:
PETRVS GEORGIVS BVRRVS,
VRBIS PRÆFECTVS,
AC XII. ÆDILES
OBIECTAM ÆMVLATI
MAGNIFICENTIAM
DECRETO INSTAVRANT
M. DC. XLV.

---

2. In turri Palatinarum Scholarum ſub Coloſſo Philippi II.

JVSTITÆ SIMVLACRVM
QVOD EX ANTIQVO PII IV. INSTITVTO
COLLOCANDVM HIC DIXERANT J.C. MEDIOLANEN.
IN PHILIPPO II. REGE CATHOLICO EXPRESSERVNT

MAG-

MAGNO COMESTABILI JO. VELASCO
FELICITER ITERVM GVBERNANTE
M. DC. XI.

3. Inſcriptio Scholae Maronae.

JOANNES BAPTISTA MARONVS
MEDIOLANI OPTIMVS CIVIS,
ET PAVPERVM EGREGIVS CVRATOR
PVERIS QVINQVAGINTA
IN LITERIS
AC PIETATE INSTRVENDIS
GYMNASIVM HOC
PROPRIO APERVIT ÆRE
ANNO M. DC. LXVI.

4. Inſcriptio pii Loci, dicti S. Mariae ad Nives.

DEIPARÆ AD NIVES,
PRÆCVRSORI AD FONTES,
TITVLARIBVS, ET TVTELARIBVS
CERTAS ÆDES
DECERNENDIS IN PAVPERES

AVITO MORE SVBSIDIIS
CONCIVIVM MEDIOL. PIETAS
DESTINAVIT
ANNO DOM. M. DC. XLV.

5. Inſcriptio Columnae infamis.

HIC VBI HÆC AREA PATENS EST
SVRGEBAT OLIM TONSTRINA
JO. JACOBI MORÆ
QVI FACTA
CVM GVILIELMO PLATEA PVBL. SANIT.
COMMISSARIO
ET CVM ALIIS CONSPIRATIONE,
DVM PESTIS ATROX SEVIRET
LÆTIFERIS VNGVENTIS HVC, ET ILLVC
ASPERSIS
PLVRES AD DIRAM MORTEM COMPVLIT.
HOS IGITVR AMBOS HOSTES PATRIÆ
JVDICATOS
EXCELSO IN PLAVSTRO
CANDENTI PRIVS VELLICATOS FORCIPE.
ET DEXTERA MVLCTATOS MANV
ROTA INFRINGI,
ROTÆQVE INTEXTOS POST HORAS SEX
JVGVLARI,
COMBVRI DEINDE,

AC

AC NE QVID TAM SCELESTORVM HOMI-
NVM RELIQVI SIT,
PVBLICATIS BONIS
CINERES IN FLVMEN PROIICI
SENATVS JVSSIT,
CVIVS REI MEMORIA ÆTERNA VT SIT
HANC DOMVM SCELERIS OFFICINAM
SOLO ÆQVARI,
AC NVNQVAM IN POSTERVM REFICI,
ET ERIGI COLVMNAM
QVÆ VOCATVR IN FAMIS
IDEM ORDO MANDAVIT.
PROCVL HINC, PROCVL ERGO
BONI CIVES
NE VOS IN FELIX, IN FAME SOLVM
COMMACVLET
M. DC. XXX. KAL. AVGVSTI
PRÆSIDE PVBL. SANITATIS M. ANTONIO
MONTIO SENATORE,
R. JVSTITIÆ CAP. JO. BAPTISTA VICE
COMITE.

CHIERAE

Octavo ab Auguſta Taurinorum lapide:

Inſcriptio Arcus triumphalis.

VICTORI AMADEO II.

SAB: DVCI. PED. PR. CYPRI REGI

QVOD CASALENSEM VRBEM, GEMINAMQVE ARCEM

SVMMA ARTE, IMMENSIS SVMPTIBVS TOTO DECENNIO

COMMVNITAM

TERTIO DECIMO OBSIDIONIS DIE

SVIS FOEDERATORVMQVE ARMIS AD DEDITIONEM ADEGERIT

DEDITAM IPSIS HOSTIVM MANIBVS ÆQVARIT SOLO:

BELLI SEDEM, ET CAVSAM

DELETAM POTIVS, QVAM EXPVGNATAM,

ADEMPTAM HOSTIBVS SPEM, ITALIÆ METVM

PARATAM CELERITATE VICTORIÆ DIVTVRNITATEM PACIS

CHERIENSES GRATVLABANTVR,

ANNO M. DC. LXXXXV.

FINIS.

I. INDEX EO-RVM.

Qvorum Monumenta in Superioribus pagellis viſuntur.

A.

AGRIPPINA. 50
Julius Caeſar ALAGALLA. 90
Franciſcus ALCIATVS Card. 87
Jo. Franciſcus ALDOBRANDINVS. 30
Petrus ALDOBRANDINVS Card. 32
ALEXANDER VII. P. M. 21. 60. 62. 73. 126. 127. 134. 176. 177
ALEXANDER VIII. P. M. 21. 57. 72.
Petrus Antonius ARAGONIVS. 195. 213
Galeazius ARCONATVS. 175
Bartholomaeus ARESIVS. 267
Julii ARESII Pater & Filius. 266
Ludovicus ARESIVS. 266
Marcus. 266
Paulus. 266
Leonardus ARETINVS. 244

BA-

B.

BACCHVS. 3
Camilla BARBADORA. 149
Antonius BARBERINVS. 148
Antonius BARBERINVS Card. 67. 139
Carolus. 31
Thaddaeus. 34
Galeottus BERNARDINVS. 119
Georgius BOLOGNETTVS. 68
Matthias BOSELLVS. 142
Paulinus BOTTONIVS. 184
B. Franciſca BVSIA de Pontianis. 37
Joannes Thomas BVTIVS. 276

C.

Virginius CAESARINVS. 35
B. CAIETANVS. 186. 204
Philippus CALANDRINVS. Card. 167
Aloysius CAPPONIVS. Card. 166
Annibal CARACCIVS. 126
Fabius CARANDINVS. 162
Paulus Camillus CARANDINVS. 161
CAROLVS II. Rex Hiſp. 182
CAROLVS Rex Siciliae. 26
Joannes CASA. 146
CERES. 1
Franciſcus Hadrianus CEVA Card. 79

Fran-

Franciſcus Hadrianus CEVA Marchio. 81
Hadrianus CEVA Card. 78
Bartholomaeus CHALCVS. 174
CHRISTINA Suecor. Regina. 14. 39
Emanuel CHRYSOLORAS. 254
Theodora CHRISOLORINA. 254
Petrus CIACCONIVS. 162
Septimius CICCOLINVS. 110
Joſephus CINCIVS. 96
CLEMENS VIII. P. M. 18. 25. 63
CLEMENS IX. P. M. 56
CLEMENS X. P. M. 65
Anna COLVMNA. 138
Clarix COLVMNA Angvillaria. 20
Hieronymus COLVMNA Card. 109
Joannes COLVMNA Card. 170
Marcus Antonius COLVMNA. 29
Franciſcus CONTARELLVS. 66
S. COSMAS. 159

D.

S. DAMIANVS. 160
Vincentia DANISIA. 121
Flaminius DELPHINVS. 33
Fabius Matthaeus DOMICELLVS. 174
Antonius de DVCA. 86

E.

E.

Jacobus EMERIX. 105
Joannes EMERIX. 102
Altobellus de ENSE. 85
B. ERASMVS. 179

F.

Alexander FARNESIVS. 30
Bartholomaeus FASSIVS. 277
Annibal FONTANA. 257

G.

S. GEORGIVS. 1
Jacobus Albanus GHIBBESIVS. 127
Hieronymus GHINVNCCIVS. Card. 155
Antonius CHIRLANDINVS. 153
Joannis Baptiſta GISLERIVS. 122
Samuel GOBICZ de Buczina. 120
GREGORIVS XIII. P. M. 27
Joannes GROPPERVS. Card. 99

H.

HELENA Aug. 77
Jodocus HOETFILTERVS. 97
Auguſtinus HOMODEVS. 269
Franciſcus. 270

Joan-

Joannis Baptiſta HOMODEVS. 271
Joannes Jacobus. 267
Valentinus HONORATVS. 133

I.

D. JANVARIVS. 239. 240. 242
Laurentius IMPERIALIS Card. 151
INNOCENTIVS II. P. M. 128
INNOCENTIVS X. P. M. 24. 38. 64
Alexander JVNIVS. 98

L.

Joannis LAMBACHER. 101
Nicolaus LARCHEVS. 91
Marcus de LAVRENTIO. 234
Leo X. P. M. 28
Alexander LITTA. 89
Paganinus LVCIVS. 183
Conſtantia Pamphilia LVDOVISIA. 164

M.

Carolus MARATTA. 93
Carolus MARSVPINVS. 245
Ludouicus MATTHAEIVS. 41
MAVRITIVS Saub Princeps Card. 136
Hieronymus MAZENTA. 251
Georgius MERVLA. 253

Juli-

Julius MORONVS. 132
Cornelius Henricus MOTMANNVS. 101
Joannes MOZZIVS. 130

N.

S. NICOLAVS. 114
Angelus NICOLINVS Card. 245
Franciſcus NICOLINVS. 246

O.

Innicus Gueuara Comes de ON-
NATE. 191. 192. 193
Horatius ORICELLARIVS. 148
Annibal. 147
Theodatus OSIVS 271

P.

Camillus PAGANELLVS. 67
Lazarus PALLAVICINVS Card. 69
Proſper PARISIVS. 94
Flaminius PASQVALINVS 271
Joannes Maria 272
PAVLVS III. P. M. 26
PAVLVS V. P. M. 11. 25
PAVLVS Epiſcopus Foroſempron. 95
Alexander PERRETTVS Card.
Montaltus. 65
Petrus PETRVCCIVS. 172

Joan-

Joannes Antonius PHILIPPINVS. 168
PHILIPPVS IV. Rex Hiſp. 83
PIVS IV. P. M. 87

R.

Caeſar RASPONVS Card. 75
Anna Maria RESTAGNA. 130
Guido RHENIVS. 3
Aloyſius RICCIVS. 231
Odoricus RINALDVS. 70
Sidonia ROBECCHIA. 265
Joannes Jacobus ROMVINVS. 131
Saluator ROSA. 92
Thomas ROSPIGLIOSVS. 32

S.

Petrus Antonius SALVIVS. 157
Raphael SANCTIVS. 124
Joanues Baptiſta SANCTONIVS. 171
Georgius de SANTIS. 112
Joannes. 112
Franciſcus SCANNAPOCO. 169
Marius SCHIPPANVS. 232
Henricus SEPTALA. 254
Manfredus SEPTALIVS. 277
Vincentius SERENIVS. 256
SIXTVS V. P. M. 9. 10. 18. 28

Joannes Gualterus SLVSIVS. Card. 103
Joannes Antonius SORBELLINVS Card. 88
Bernardinus SPADA. 5
Joannes Baptiſta SPADA. 118

T.

Antonius Aluarez TOLETVS Dux Albae. 187. 201
Petrus TOLETVS Villae Franchae Marchio. 188

U. V.

Federicus UBALDINVS. 91
VENVS. 1
Ferdinandus VGHELLVS. 174
Philippus VICECOMES. 170
Victor AMADEVS II. Sab. Dux. 282
Leonardus VINCIVS. 275
VRBANVS VIII. P. M. 14. 17 19. 20. 22. 23. 29. 34. 64

II. INDEX EORVM.

Quorum Nomina in ſuperioribus Monumentis continentur.

A.

Accorobonus. 33
S. Agapitus. Martyr 135
S. Agnes. 225
Agrippa. 237
Alagalla. Julius Caeſar 95
Albertonibus. Jo. Palucius de 42
Alberus. Gaſpar 41
- - - Papirjus 30
Aldobrandinus. Petrus Card. 25. 175
Alepantius. Martyr 226
Alexander. VII. P. M. 7. 14
40. 43. 92. 145. 152
D. Alexius. 226
Alphonſus. I. RexNeap. 231
Altaemps. Marcus Siticus de Card. 88
D. Ambroſius. 252

Anaſtaſius. IV. P. M. 77
Angelus. Jo. Paulus 2
- - - Laurentius 2
- - - Philippus 2
Annibal. 13. 15
Annibaldenſibus. Joſephus de 40. 74
Antonius. Marcus 249
Aragonius. Petrus Antonius 195. 213. 220 228. 229. 235. 236. 237
Ariſtoteles. 90
Asdrubal. 15
Aſſante. Andreas 244
Aſte. Franciſcus Bonauentura de 137
- - - Jo. Baptiſta 137
S. Auguſtinus. 107
Auguſtus. Caeſ. 49
Auila. Hieronymus 52
Ausonius.

B.

Barbadorus. Jo. Donatus 149
- - - Antonius. Card. 7. 47. 141
Barberinus. Carolus. Pater 148
- - - Carolus Fil. 149
- - - Carolus Card. 7
- - - Franciſcus Card. 84. 144. 170
- - - Thaddaeus 132

Bar-

Bartolus. Sebaſtianus 236
Battaglinus. Marcus 17
Bellettus. Hieronymus 153
Benaverre. Hieronymus Garzias de 217
Benavides. Franciſcus 197
D. Benedictus. 2
Benincaſa. Vrſola 228
Bernardinus. Laurentius 119
- - - Petrus. 120
Bonacurſia. Lauinia 96
Bonadies. Bartholomaeus 47
Bonarota. Michael Angelus 274
Bonfilius. Horatius Maria 15
Bologninis. Joanna de 5
- - - Ludouicus 5
Borgia. Caſpar Card. 200
Borromeus. Carolus Card. 88
- - - Fridericus Card.
Bottone. Dominicus 244
Bubalis. Hiacinthus de 26
Bubalus. Hieronymus 27
- - - Pancratius 20
Buccapadallius. Curtius 63
Buccapadula. Vincentia 161
Buccapadulius. Proſper 54
Buraltus. Gregorius 46

Burgheſius. Scipio Card. II. 84
Burius. Joannes 34
Burrus. Petrus Gregorius 278

C.

Caeſar. Julius 237
Caeſar. Mutinae Dux 162
Caeſarinus. Gabriel 30
Caeſius. Angelus 133
- - - Petrus Donatus Card. 133
Calandrinus. Nicolaus Quintus 167
S. Caliſtus. Papa 141
Campo. Didacus de 63
Cantelmus. Jacobus Card. 240
Capellettus. Martinus 25
Capite Ferreo. Dominicus de 53
Capizucchius. Franciſcus 63
Capomatius. Julius 243
Capponius. Petrus 167
Caracciolus. Fabritius 222
- - - Innicus Card. 222
Carandinus. Fabius 161
Cardellus. Asdrubal 47

Car-

Cardona. Petrus Folch de 233
Carducius. Aegidius 37
Carolus. V. Imp. 156. 182. 188
Carolus. II. Rex Hiſp. 195. 196. 197. 214
219. 228. 229. 233. 235. 236 237. 244
Carolus. II. Andegau 212
Carolus. Emunuel II. Sab. Princeps 81
Carolus. Ferdinandus Archi D. Auſtriae 172
Carreſius. Januarius 243
Caſalius. Ludovicus 74
Caſtaguta. Proſper 42. 47
Caſtaldus. Hieronymus Card. 62
Caſtellus. Dionyſius 16
Caſtro. Franciſcus de 47
Caſtro. Anderadenſium Ferdinandus Ruiz, de 198. 199
Caſtro. Lemenſium Petrus Fernandez, de 209. 210. 211. 220
Cauallerius. Pompejus 53
Cauallierus. Bernardus 27
Cauaterius. Thomas 54
Celſius. Fabius 35
Celſus. Celſus 30

Cencius. Franciſcus 39
Ceruſius. Leonardus 61
Ceua. Carolus Octauius 82
Ceua. Prudentia 82
Cherubinus. Laertius 33
Cimenes. Roderigus 37
Cincius. Bernardus 52
- - - Carulus 96
- - - Cincinatus 96
- - - Seraphinus 45
S. Ciriacus. 135
Clauarius. Federicus 96
D. Clemens. 8
Clemens. V. P. M. 128
Clemens. VIII. P. M. 147
Clemens. IX. P. M. 3
Clemens. X. P. M. 12
Clementinus. Nicolaus 19
Coeleſtinus. III. P. M. 165
Columna. Aſcanius Card. 112
- - - Franciſcus 170
- - - Philippus 139
- - - Proſper 94
Commodus. Imp. 51

Con-

Constantinus M. Imp. 75
Contarellus Matthaeus Card. 67
Corius Jo. Baptiſta. 5
Corteſius Julius. 41
S. Coſmas. 226
Coſmus III. Dux Hetruriæ. 247
Coſpius Baptiſta. 2
Curtius Lancinus. 253

D.

S. Dafroſa. 154
Damaſus Pontifex. 24. 144
S. Demetrius. 154
Diocletianus Imp. 239
S. Dionyſius Pontifex. 107
S. Dominicus. 6
Domitianus Imp. 16
Duca Jacobus de. 86
Dura Joannes de. 281

E.

Emerix Jacobus. 103
Eraſmus Urbanus. 37
Eugenius IV. P. M. 113. 135
Euſtachius Carolus. 32

F.

Faber Joannes. 101
Fagnanus Horatius. 32

Faltiis. Petrus de 51
Fanus. Fabius 35
Faxardus. Ferd. Joach. 182. 196. 216
Felix. Martyr. 226
Felix. III. P. M. 158
Ferdinandus. II. Imp. 103
Ferdinandus, III. Imp. 103. 172. 223
Ferdinandus. Catholicus 212
Ferdinandus. I. Dux Etr. 247
Ferdinandus. II. Dux. Etr. 68. 246
Figueroa. Ferdinandus 208
Florianus. Imp. 15
Fragis. Claudius de 243
- - - Henricus 243
Franciottus. Marcus Antonius Card. 106
B. Franciſcus. 140. 142. 225
Franciſcus. I. Galliæ Rex 156
Fridericus. II. Imp. 212
Fuccarus. Marcus 100

G.

Gabalettus. Auguſtinus 37
Gaeta. Antonius de 217
Gajata. Fabritius 95
Gal-

Gallias. Jo. Andreas 59
Gallienus. Caeſ. 165
Gallus. Antonius Maria Card. 9. 10
Gauottus. Carolus 63
Gentilis. Vincentius 34
Ghezzius. Jo. Antonius 114
Ghibbeſius. Benedictus 128
Ghinuccius. Stephanus 155
Ginnettus. Marius Card. 106
Gottifredus. Brutus 51
- - - Jo. Baptiſta 41
D. Gregorius. 165
Gregorius. XIII. P. M. 163
Gregorius. XV. P. M. 20. 119. 163. 164. 166
Grifonius. Antonius 51
Gropperus. Gaſpar 99
- - - Godefridus 99
Gueuara. Beltranus de 212
Gusman. Eleonora Maria 227

H.

Hadrianus. Imp. 107
Hadrianus. VI. P. M. 156
Henricus. II. Rex Galliae 147
Henricus. IV. R. G. 25
Henricus. VIII. Brit. R. 156
Her-

Hercules. 115. 237
S. Hilarius. 144
Hieronymus. Archi Ep. Patracenſ. 45
Hirtius. Cons. 249
Homodeus. Aloyſius Card. 268. 270. 271. 272
Honorata. Laura 133
Honorius. III. P. M. 106. 255
B. Hyacinthus. 89

I.

Jacobatius. Proſper 63
Imperialis. Dominicus 152
- - - Joſephus Renatus 152
Innocentius. II. P. M. 174
Innocentius. III. P. M. 255
Innocentius. VIII. P. M. 135
Innocentius. X. P. M. 106. 152. 164. 166
Innocentius. XI. P. M. 9. 172
Innocentius. XII. P. M. 172
Joanna. Auſtriaca 230
Joannes. Auſtriacus 23
Joannes. Caſimirus I. Rex Pol. 122
Joannes. III. R. P. 8
Judices. Dominicus, Juuenatii Dux 215
Julius. II. P. M. 125. 155

Julius. III. P. M. 97
Jupiter. Ammon 115
- - - Terminalis 206
Jurius. Franciſcus 34

L.

Lambacher. Michael 100
Laocoon. 272
Larcheus. Michael 91
Laudius. Benedictus 141
S. Lazarus. 130
Ledesma. Joſephus de 183
Leo. III. P. M. 144
Leo. IX. P. M. 135
Leo. X. P. M. 113. 125. 156. 166
Leon. Martinus de, & Cardenas 241. 242
Litta. Hieronymus 89
S. Lucas. 134. 137. 138
S. Lucia. 111
Lucina. Aug. 165
M. Lucuillus. 52
Ludouicus. XIII. Rex Galliæ 68. 79
Ludouiſius. Ludouicus Card. 163
- - - Nicolaus. 164

M.

Maccaranus. Paulus 74

Maſſejus. Achilles 46. 63
--- Hieronymus 27
Manaſeus. Antonius 17
Mancinus. Camillus 27
Manderus. Petrus 101
Mandoſius. Proſper 43
Manettus. Latinus Juuenalis 27
Manriquez. Franciſcus 222
Marattus. Carolus 125. 127
Marcheſius. Dominicus Maria 238
Margaretha. Auſtriaca 230
Maria. Auſtriaca 130
Mariana. ab Auſtria 109. 223
Marius. Cajus 53
Maronus. Jo. Baptiſta 279
Martialis. Martyr 137
S. Martina. Virgo & Martyr 169
Matthelica. Vincentius Carolus Otho 7
M*atthaeius.* Antonius 33
S. Mauritius. 130
Maximilianus. Bauariæ Dux 20
Maximus. Fabritius 40
--- Gaſpar 41

Max-

Maximis-Maximus de 53
Medoza. Antonia de 268
Mentius. Thomas 58
Methymnae. Celiae Ludouicus Dux 83
Michael. Archangelus 3
M*illinus.* Jo. Garzias 106
M*olana.* Caeſar Valentinus de 45
M*onaldenſis.* Jo. Renaldus 39
M*onaſteroli*-Hortenſius Marchio 82
M*ontaltus.* Alexander Card. 145
M*ontis. Regii* Emanuel Fonſeca & Zunica Comes 180. 189
M*ontius.* Marcus Antonius 281
M*ora.* Jo. Jacobus 280
M*orona.* Lucia 123
M*oronus.* Hieronymus 53
\- - - Joannes Card. 132
M*ascoſo.* Ferdinandus 214
M*otmannus.* Guilielmus Adamus 102
M*utus.* Octauius 51
\- - - Petrus Antonius 35

N.

Nerius. Philippus 224. 225. 226
Cl. Nero. 15
S. Nicolaus. 135
Nicolinus. Angelus 245
Nicolinus. Joannes 246
- - - Matthaeus 245
- - - Philippus 246

O.

Odeſcalcus. Carolus Thomas 61
- - - Liuius 62
Olimpina. 158
Onnatte. Innicus Velez de Gueuara, & Taſſis Comes de 192. 193. 202. 222
Oricellarius-Horatius 147
Oſorius. Lopes 179
Oſſorius. Antonius Petrus Aluarez 230

P.

Palottus. Euangeliſta Card. 10
Palumbanus. Camillus 39
Pandinus. Julius Caeſar 52
Panſa. Cos. 249

S. Pan-

S. Pantaleon. 225
Parolinus. Franciſcus 14
Pauluccuis. Jo. Michael 153
S. Paulus. 134
Paulus. III. P. M. 97. 156. 245
Paulus. IV. P. M. 147
Paulus. V. P. M. 9. 11. 19. 56. 84. 106. 165
Perbenedictus. Marianus Card. 10
Perrettus. Alexander Card. 10
- - - Franciſcus Card. 145
Petrinocchi. Bernardinus 121
- - - Martinus 121
Petrocchinus. Gregorius Card. 10
Petruccius. Jo. Michael 173
- - - Stephanus 40
S. Petrus. 134
Philelphus. Franciſcus 254
Philippus II. Rex Hiſp. 182. 198
Philippus III. R. H. 182. 186. 198
200. 209. 211. 218. 220. 221
Philippus IV. R. H. 180. 182. 185. 187. 189
190. 192. 201. 202. 212. 217. 222. 223
Piccolominibus. Jo. Carolus de 40
Pichius. Flaminius 32
Pimentellus. Alphonſus 187. 194. 218

Pius V. P. M. 147
Platea. Guilielmus 280
Polus. Fauſtus 140
Porrecta. Antonius Comes 6
- - - Annibal 6
D. Proculus. 238. 241
Proſperis. Marcus Antonius de 95

R.

Ranutius Parmae Dux. 162
Raphaellis. Conſtantinus de 117
Rasponus. Franciſcus 75
Riccius. Antonius 232
- - - Michael 231
- - - Octauius 232
Ripa. Victorius Auguſtinus 12
Robertus. Octauius 33
Rondaninus. Alexander 47
Roſa. Auguſtus 92
Rubeus-Jacobus 30
Ruer. Julius Felix de, Card. 6

S.

Sacchettus. Julius Card. 4
Salatius. Julius 11
Salomonius. Jo. Franciſcus 63
Saluius. Jo. Baptiſta 157
- - - Nicolaus 157

Sanctius.

Sanctius. Joannes 124
Sanctonius. Jo. Antonius 171
Santis. Dominicus de 110.112
Sarnanus. Conſtantius Card. 10
Saxatellus. R. - - - 7
Scannarola. Jo. Baptiſta 141
D. Sebaſtianus. 84.85
Septala. Carolus 256
Serenius. Vitruuius 257
Sergardius. Curtius 63
Sergius. I. P. M. 135
Sergius. Archi Epiſcopus Rauennas. 114
Serra. Franciſcus de 45
Serremedius. Marius 63
Sigismundus. III. Rex Pol. 122
S. Simplicius Papa. 154
Sixtus. V. P. M. 13.171
Sluſius. Petrus Aloyſius 104
Sollogne. Maria de 104
Sorbellonius. Fabritius 89
- - - Gabrius 89
- - - Jo. Antonius Card. 88
- - - Jo. Baptiſta 89
Spada-Bernardinus Card. 4
Speculus-Horatius 51
- - - Rutilius 52
Spinula. Julius 12

S. Stephanus. 89
Surrentinus. Antonius 244

T.

Tacitus Imp. 15
Tacitus. C. Cornelius. 15
Taſſorellus. Joſephus 13
Thedalinus. Michael Angelus 53
Titus Imp. 212
Toletus. Antonius Alvarez 185. 187 188. 221. 223
- - - Petrus 207
Tuſchanus. Matthaeus 26

U. V.

Vaina. Clarix 75
Valerianus. Clemens 4
Valvaſorius. Hieronymus 151
Vanninus. Petrus 51
Vbaldus. Quido, Urbini Dux 162
Velaſcus. Joannes 279
Velasquez Jo. Baptiſta Valenzuola 185
Vellius. Jacobus 34
Veraguas. Dux de 270
Veroſpius. Ferdinandus 42
- - - Jo: Baptiſta 39. 46
- - - Leo 51
Vetera L.. Franciſcus filius de 32
Vice Comes. Gaſpar 252

Vi-

Vice Come Jo.Baptiſta 281
Vigilinus. Fabius 45
D. Vincentia. 107
Ulyſſes. 212
Voerſtius. Petrus 96
Vrbanus.VIII. P. M. 19.31.36.37.52.67
78. 79. 84. 119. 138. 139. 143. 148. 152
154. 162. 166.
Vrſinus. Philippus 46
--- Vincentius Maria Card. 225. 226.

W.

Wladislaus. IV. Rex Pol. 122

Z.

Zanis. Conſtantinus de 2.3
Zephirus. Paulus Aemilius 53
Zunica. Catharina 209
--- Jo: Baptiſta de 218

III. INDEX RERVM ET VERBORUM.

A.

AEGYPTII Romanae Eccleſiae reſtituti. 25
AGONALE FORVM Ornatum. 38
AGRIPPINAE in arca Sepulcrali Frumentum dimenſum. 51
AMBVLATIO Gregoriana in Vaticano. 22
Veſpertina Neapoli. 201
AMPHITHEATRVM Flavium. 55. ibi Martyres cruciati. ibid. Crucis trophaeum. ibid.
ANICIVM genus. 174
ANNIBALIS Fuga à ſpoleto. 13. ejus Porta. ibid.
APOLLINEA Ponti Urbs. 52
APOLLINIS Coloſſus. 52. Eujs Pes. ibid. manus & Pes. ibid.
AQVA ab Damaſo ad baptizandum inuenta. 24. Alſietina. 57. Caſtria 211.

211. Martia. 53. Saluia. 174. Aquae Sapor 58
ARAGON Fluvius Regno dat nomen. 206
ARAGONIA thermologia. 236
ARCVS triumphalis Domitiani. 16. Victoris Amadei II. Sab. Ducis. 282
ARMAMENTARIVM Valicanum. 23
ARTIS in curia Foemina mortua. 121
ASDRVBALIS Clades ad Metaurum. 15
AVGVSTI Mauſoleum. 50. Auguſto triumphalis pompa reddita. 49
AVGVSTINVS Ubi Rhetoricam didicerit? 107
AVSTRIACA Pietas in Euchariſtiam. 230

B.

BAIANI Fontes repurgati. 207
BALNEA Puteolana reſtituta. 235
BARBERINORVM Pietas in Sebaſtianum. 84
BARONII Annales compilati, & continuati. 71
BENEFICIVM Baſilicae S. Mariae Majoris ex aliarum Eccleſiarum cenſu collatum. 83
S. S. BIBLIA perpurgata. 163
BIBLIOTHECA Alexandrina Romae. 21
Ambroſiana. 272. ejus Fundator 276

Bononienſis. 5. in Gymnaſio Sapientiae Romae inſtructa 176. Palatina Romam advecta. 20. Sluſia 104. Vaticana. 20
BONIS CEDENTIUM clam poena Neapoli. 208
BORROMEI Friderici Card. res geſtae pictis tabulis exhibitae 276
BUCCA Veritatis; Simulacrum. 114

C.

CAJETAE tutelaris B. Eraſmus. 179
CAJETANUS Fundator Clericorum regularium. 186. 204. Vindex publicae Soſpitatis Neapoli. 204. Ejus ſtatua ibid.
CAPITA Apoſtolorum Petri & Pauli. 43
CAPITOLIUM aedificiis ad auctum. 39. Jovi dicatum 54. Ornatum. 38
CAPUAE Viciſſitudines. 182
CARCER Martyrum Puteolis. 238
CARDINALIS Filius legitimus 246. Myſticus. 119
CASALIUM deditum & ſolo aequatum. 282
CASTELLUM Aquae Martiae. 53
CATHOLICA Fides regno praelata. 40
CATHOLICUS Doctor Oxonienſis. 127
CATHOLICOS inter & Arianos prælium Me-

Mediolani 253. Eorum Sanguis a Sanguine haereticorum miraculoſe diſcretus. 252
CEVAE Marchionum Singularia. 58. ſeq.
CHARITAS ſplendida. 70
CHRISTVS in crucem actus. 258. Sitiens. 263. ejus Coronatio. 262. Flagellatio. 260. Sepulchrum. 264
CHRISTINAE Svecorum Reginae Iter Romam. 14
CLAVES ad reliquias Petri & Pauli penes quos ſerventur? 44
CLEMENTIS VIII. P. M. iter Ferrariam. 25
COELI aditus Crucis Pontificiae Signo apertus. 74
COENOBIVM ſeptis incluſum. 72
CONGIARIVM datum. 28
COLOSSEVM unde ſic dictum Amphitheatrum Flavium? 55
COLOSSVS aureus Commodi. 51. Coloſſus Neronis. 44
COLVMNA S. Romam ad portata. 170. Infamis Mediolani. 280
COLVMNENSIS Gentis cognomenti origo. 171
CONSERVATORVM Vrbis Romae dignitas reſtituta 30. eorum munus ſe-

de uacante. 45. eorum officium in viſitatione reliquiarum Petri & Pauli. 44
CORPVS beatum eductum. 37. S. Martinae repertum. 170. S. Vincentiae. 107
CREMERA Fluvius. 19

D.

DELITIAE Lucullanae. 194. 197
DICAEARCHIA. 243
DIGNITAS Eccleſiaſtica vindicata. 38
DIOCLETIANI thermae. 86
DISTRIBVTOR coeleſtis humanaeq; rei Pontifex. 64
DOMINICANI Mediolani excepti. 255
DOMITIANI Arcus triumphalis. 16

E.

ECCE HOMO. 259
ECCLESIAE Caput S. Petrus. 134
ECCLESIASTICA dignitas vindicata. 38
ECCLESIASTICAE ditionis limitum ſecuritas. 250
EQVILE in Gymnaſium mutatum. 210
B. ERASMVS Cajetae tutelaris. 179. Vrbem à peſte ſervat. 180
EXEMPTIO Monaſterii ab hoſpitatura militum. 3

Ex-

EXPEDITIO Jeroſolymitana. 252

F.

FAMVLITIVM ſeculare à Coenobio amotum. 72
FASTORVM Conſularium Conſervatio Romae. 47
FERRARIA recepta. 25.33
FLORIANI Imp. Monumentum. 15
FOEDVS contra Turcas. 9.41
FOEMINA artis in curia mortua 121. eloquens. 254. miraculis inſignis. 37. nocentes coercitae. 222
FONS Interamnae. 17. ſpoleti. 13
FONTES duo in Vaticano. 23. 24. tres ex trino Praeciſicapitis Petri Saltu emerſi. 176. à terae motu erumpunt. 193
FORVM Gallorum. 249
FRANCISCANI Mediolani excepti. 255
FVNVS publico aere celebratum. 33
FVNDATOR Bibliothecae Ambroſianae 276

G.

GALLIA ab Clemente conſtituta. 25
GALLI ab Elvis repulſi. 213
GENTILIVM ritus ad cultum Chriſtianae religionis redactus. 49

GEN-

GENTIVM Juris Oſor. 95
GEORGII Divi numen. 1
GRAECA Schola Romae. 107
GYMNASIVM ex Equili inſtructum. 210

H.

ab HAERESI ad Catholicam Fidem convertendorum Hoſpitium erectum 62. Haeres à Card. Roſpono inſtitutum. 76
HAERETICORVM ſangvis à Sangvine Catholicorum miraculoſe discretus. 252
HERCVLIS Farneſiani Statua 273
HIBERIA ab Hibero Fluvio dicta. 205
HISPANAE mulieres ab Hera ad aram traductae. 227
HORTVS Medicus Romae in Gymnaſio ſapientiae. 176

I.

S. JANVARIVS Regni Neapolitani ſupremus Patronus 240. Item Puteolorum. 242. quos à peſte, & terrae motu ſeruat. Ibid. Ejus ſanguis miraculoſus. 239
IGNATIVS Lojola inter Sanctus relatus. 163
Ima-

IMAGO S. Mariae victorias ominat. 8. eius ſeptem imagines Lucas depinxit. 138
INQVISITIO Mediolani inſtituta. 255
INTERAMNATES Nahartes. 16
ITALIAE Pax 282. Sacri Antiſtites deſcripti. 175
JVRAMENTI maximi mos. 115
JVRIS Gentium oſor. 95. Metropolitani Vindex 255. Naturalis ſectator. 95
JVSTITIAE ſimulacrum. 278

L.

LACRYMAE miraculoſae. 114
LATERANENSIS Eccleſiae hiſtoria 278 ſcripta. 76
LAVRETANVM ſacellum à Nazarenis ex Illyrico ad Ricenatenses uolat. 7. 11.
LEGIS novae Jonathan, & Dauid. 224
LEONINA Regio Romae. 56
LIBERANDI morti addictum Facultas Xenodochio reſtituta. 65
LIBIDO coercita. 226
LIBRI ingens praetium. 275
LITERARVM & armorum gloria aequalis. 36
S. LVCAS Ubi hiſtoriam ſcripſerit, & Mariae imagines depinxerit? 134

LV-

LVCVLLANAE delitiae. 194. 197

LVDORVM proventus in Judicum ſtipendia impenſi. 213

M.

MAGNIFICA Pietas Romanorum. 69

MANVSCRIPTI Codices 1900. in Bibliothecam Vaticanam ab Alexandro VIII. illati. 21

S. MARIA deipara Lauretana. 8. Ejus imago Victorias ominat. Ibid. Ejus opem ſenſit Joh: III. Rex Pol. Ibid. Ei vexillum Turcis ad Parkanum ereptum Donat 9. Virgo Lauretana. 7. 11. Virgo Angelorum. 86. Regina Angelorum. 93. Solis ac Vitae Mater. 93. Virgo Pacis 116. Magna Virgo Pacis arbitra. 117. Haeres inſtituta. 158. Ejus imagines ſeptem Lucas depinxit. 138

MARTYRII S. Petri Locus. 175

MEDICVS Ciuitate Romana donatus. 96. Feliciſſimus. 184

MESSANENSES Hiſp: Regi conciliati. 196

MICHAEL Coeleſtis Militiae Princeps. 3

MILITES eruditi. 41. 94. Pontificiorum Pietas. 250

MONETARIA Officina Neapoli 216. Romae. 60

N.

N.

NATVRALIS Juris ſectator. 95
NAVALIS Victoria Deiparae Patrocinio reportata. 230
CL. NERONIS Patria. 15
S. NICOLAVS Liberator. 114
NILI ſtatua. 205
NVMMOS ſignandi nouum artificium Neapoli. 216. Romae. 60

O.

OBLIVIO Defunctorum procliua. 232
ORATORIVM S. Pauli. 137
ORDO Plebejorum Collegiorum Romae. 49
OXONIENSIS Doctor Catholicus. 127

P.

PANNONIA ſeruata. 25
PAPARESCORVM Genus. 129. 174
PASSIO Dominica. 258
S. PAVLI cum Petro de liberatio. 134
PAVPERES & Peregrini haeredes ſcripti. 72. 92
PAX Italiae. 282
PEGASVS. 190
PESTILENTIAE depulſor S. Sebaſtianus. 85

S. PETRVS Apoſtolorum Princeps 60. Eccleſiae Caput. 134
PHILOSOPHIA Meditatio mortis. 90
PICENTES Cardinales creati. 10
PICTORVM Princeps. 125
PIETAS Auſtriaca in Euchariſtiam 230. Barberinorum in S. Sebaſtianum 84. Militum Pontificiorum 250. Romanorum magnifica. 69
PLATONIA. 83
POETA Pictor. 92
PONS Aelius 56. ſuper Tyberim à Sixto V. inchoatus 18. abſolutus à Clemente VIII. ibid. reſtitutus ab Vrbano VIII. 19. ſuper cremeram ibid.
PONTIFEX diſtributor coeleſtis humanaeq; rei. 64
PORTA alba Neap. 187. Annibalis ſpobeti 13. Lauretana Interamnae 15. trium Monumentorum-ibid. Pimentella Neap. 187
PRAEFEGTVRA Vrbana reducta. 32
PVDICITIAE Patritiae templum. 107. 115
PVELLAE à monialibus ſeparatae. 72

Q.

QVIES Xenodochio conceſſa. 62

Qui-

QVIRITVM ſapientiſſimus. 35

R.

REMI & Romuli templum nunc SS. Coſmae, & Damiani. 157

ROMA imaginibus expreſſa 34. Urbs aeterna, ibid. Urbs omnium patria 127. ibi uix magna eminent. 246

RVTHENI Eccleſiae Romanae reſtituti. 25

S.

SANGVIS Catholicorum à ſanguine haereticorum miraculoſe diſcretus 252. Januarii miraculoſus. 239

SAPOR Aquae. 58

Sceleton. 272

S. SEBASTIANVS Peſtilentiae depulſor 85. Barberinorum in eundem Pietas. 84

SECRETARII S. P. Q. R. officium. 42

SENATVS Romanus tecto capite coram Regina conſedit. 40

SICARIORVM Licentia compreſſa. 28

SINDON ſacra. 264

SPADAE Familiae primus ingreſſus Boloniae. 5
STATVAE Ciuibus bene meritis poſitae 30. 31. Statuam uiuenti decernere S. C. prohibitum 48. Quod poſtea moderatum ibid.
STATVAE Franc. Aldobrandini 31. Angelorum 56. Auſonii 278. Aragon. Fluu. 206. Bacchi 2. Caroli Barberini 31. B. Cajetani 204. Caroli Reg. ſicil. 26. Caroli II. R. Hiſp. 182. Cereris I. Ant. Columnae 29. Alex. Farneſii 30. Gregorii XIII. 27. Iberi Fluu. 205. Herculis Farneſii 273. Jouis terminalis 206. Leonis X. 28. Nili 205. Pauli III. 26. Philippi IV. R. Hiſp. 83. Thomae. Roſpiglioſi 32. Sixti V. 9. 28. Tagi Fluu. 206. Veneris I. Vrbani VIII. 29
STRIGONIVM uindicatum. 25

T.

TABVLARIVM Vaticanum. 21

TA-

TAGVS aurifluus. 206
THALAMI 49. thalamus Romani Fiſci. 50
THERMOLOGIA Aragonia. 236
TRIVMPHALIS Ciuis. 29
TROPHAEA Marii de Teutonis & Cimbris. 53
TYBERIS in Curſum reſtit. ab Vrb. VIII. 19

V.

VATICINIVM de templo Mariae exſtruendo. 86
VECTIGAL ſublatum. 28
Vejentes. 19
VENEFICI Mediolanenſes. 280
VESPERTINA ambulatio Neapoli. 201
VIA Aemilia 49. Aragonia 236. Flaminia aperta 20. Lauicana 77. Lauretana refecta 20. Julia Bononiae. 4
VICTORIA naualis deiparae patrocinio reportata. 230
VLYSSES in Gymnaſio Neapolitano Auditor. 212
VRBANA Arx. 248
VRBS aeterna 34. Vrbs omnium patria. 127

COR-

324

CORRIGENDA.

Pag. 26. lin. ult. poſt AEDIFICIIS adde : IN MELIOREM FORMAM pag. 53. lin. 10. lege : AVCTORITATE. pagg. 5. & 6. in fronte lege BONONIENSES. pagg. 7. 8. 9. 10. LAVRETANAE. pag. 89. lin. pennlt. deleantur : XXXX. pag. 124. verſu 8. ſupple : ORIENTE. pag. 150. lin. penult. lege : CONTROVERSIIS. Pag. 156. lin. 5. lege AVDITOR pag. 201. lin. 15. lege : QVIBVS. pag. 242 lin. 8. lege : TEMPLVM.

Digitized by Google

Digitized by Google

005651568

Digitized by Google

Digitized by Google